

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any X N.º 474

Setmana del 23 al 29
d'octubre del 1988

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 90 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"A Maria, que preparà
la primera vinguda del
Senyor, confio aquesta
esperança: que amb la
seua maternal mediació
obtingui per a tot el
Poble de Déu una
consciència cada vegada
més viva i operativa de
la seva pròpia
responsabilitat en
l'adveniment del Regne
de Déu mitjançant
l'evangelització
missionera."

Joan Pau II

AFINANT

La Mercè del més alt olimpisme

JOAN E. JARQUE i
JUTGLAR

L'arquebisbat de Barcelona ha perllongat el seu Any Maria fins a aquest 24 d'octubre en què celebra el centenari de la coronació de la Mare de Déu de la Mercè, la seva patrona. Fa cent anys el Cap i Casal de Catalunya, gràcies a la seva primera Exposició Internacional es donava a conèixer al món d'aquell temps, revolucionat per la industrialització, l'inici de les comunicacions ràpides i la creixent consciència de la unitat i la interdependència dels pobles i de les cultures. Amb aquell gest l'Església de Déu que és a Barcelona, i, fraternalment units a ella, tots els bisbats de Catalunya posaven aquella nova època que naixia sota la protecció maternal de les merces de Maria. Avui Barcelona és la portabandera de l'olimpisme mundial. Durant uns anys, els ulls de tot el món estaran, d'alguna manera, fets en nosaltres. Olimpíada esportiva i olimpíada cultural seran l'"exposició mundial" de l'esforç de l'home vers l'"altius, citius, fortius". Pugui la vigoria cristiana del poble de Déu que és en aquesta terra, mercès a Maria, mostrar que la meta darrera i perenne sols es troba en Déu per Jesucrist.

Les parròquies, moviments, associacions i entitats que ho desitgin, poden recollir exemplars de l'Enciclica "Sollicitudo rei socialis" i de la Carta Apostòlica "Mulieris dignitatem" a les nostres oficines c/. València, 244, 2on. Hores d'oficina. Donatiu voluntari.

DOMUND'88

23 OCTUBRE

UN REpte
A LA NOSTRA
SOLIDARITAT

En arribar la diada del "Domund" recordem un any més el treball solidari d'aquells homes i dones cristians, missioners de l'Església. Ells han deixat la seva terra i comparteixen la causa i la sort dels més abandonats. Ells defensen la totalitat dels drets dels homes i treballen perquè puguin gaudir dels béns materials i de l'esperit, moguts per la força i la llum de l'Evangelí.

Presentat pel
Comissari Sanuy

El pelegrinatge a Roma, un dels actes importants del Mil·lenari

BARCELONA.— El di lluns passat, en una roda de premsa al Palau de la Generalitat, es va presentar el programa de les diferents activitats que les comissions pertinents han projectat per la celebració del Mil·lenari de Catalunya. i que cobreix un ampli ventall des del camp de la Història, la Cultura, l'Esport, el Folklore, l'Economia, etc. Entre els actes de l'àmbit de la "Comissió Eclesial" el senyor Sanuy va destacar el magne pelegrinatge popular a Roma que iniciarà, els dies 4 i 5 de desembre, una "setmana cultural" de l'Església catalana a Roma i culminarà, el diumenge dia 11, amb la canonització de la reusenca mare Maria Rosa Moles. Com és de consuetud, el govern de Catalunya estarà representat en l'acte de la canonització i no es descarta que el President Pujol assisteixi a algun dels actes esmentats. Precisament, pocs moments abans de la roda de premsa que ressenyem, el President va voler ser informat de l'estat dels preparatius del Pelegrinatge pel qual es va interessar vivament i va encoratjar els organitzadors perquè treballassin de valent, a fi que la participació fos nombrosa i ben representativa de la realitat de l'Església a Catalunya.

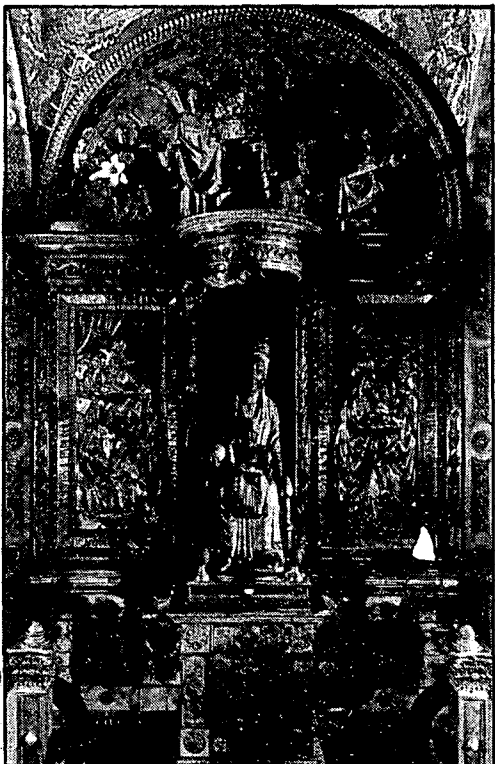
**"Em sembla
difícil que un
cristià no sigui
optimista"**

A pàgines centrals,
entrevista de Dídac
Parellada amb MI-
QUEL COLL i ALEN-
TORN.

En aquest número, suplement ANY MARIÀ

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

Ara també **"Catalunya Cristiana"**
us ofereix
"l'estampa del Mil·lenari"

**"LA PRESENCIA DE MARIA ES LLIBRE I VARIADA.
SAPIQUEM ACOLLIR-LA DINS LA LLIBERTAT DELS FILLS DE DÉU"**

Hem editat un díptic de la Mare de Déu de Montserrat, amb la pregària pronunciada pel Cardenal Jubany en nom de l'Episcopat català reunit a Montserrat el 27 d'abril d'enguany amb motiu de l'Any Marià i del Mil·lenari de Catalunya. També hi ha una breu síntesi històrica del Mil·lenari.

Mida 9 cms. X 15 cms.

Preu especial a Parròquies i Col·legis.

Catalunya Cristiana

continua oferint-vos:

- La imatge de la Mare de Déu "Benaurada"
- La medalla magnètica per al cotxe

BUTLLETA DE COMANDA

Nom i cognoms Població DP

Desitja adquirir:

Quantitat

☐ Díptic del Mil·lenari.
Preu: 12 Ptes. unitat/1.100 Ptes. el centenar.

☐ La imatge de la Mare de Déu "Benaurada".
Terracota policromada original de "Petites Soeurs de Bethlem".
Preu: 12.500 Ptes.

☐ Medalla magnètica original de "Petites Soeurs de Bethlem".
Preu: 850 Ptes.

Marqui amb una creu, si desitja que les hi enviï per reembossament, ☐ , taló ☐ , o personalment ☐ més despeses de tramesa.

Envieu-les a "AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" Plaça Urquinaona, 11, 3a. A. 08010 - BARCELONA - TELF.: 301 37 18

9 conferències del Dr. Joan E. Jarque

Curset pràctic d'introducció Teològica:
ELS GRANS TEMES DE LA
FE CRISTIANA, AVUI.

9 cassettes

d'una hora de duració cadascuna,
que donen resposta coherent i
satisfactòria a moltes de les preguntes
que es formula l'home d'avui.

PER DEMANAR LES CASSETTES

Data de del 1988
Desitjo m'enviï les 9 cassettes, amb les Conferències del Dr. Joan E. Jarque, sobre "ELS GRANS TEMES DE LA FE CRISTIANA, AVUI". Faig efectiu el seu import de 5.850 ptes., adjuntant xec barrat a nom de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana.

Marqui amb una creu, si desitja que les hi enviï per reembossament, més despeses de tramesa. Signatura

Nom
Adreça
Població
C.P.

PRÒXIM PELEGRINATGE:

A TERRA SANTA PER CAP D'ANY

del 28 de desembre al 4 de gener de 1989

Natzaret

"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX
ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER
CATALUNYA CRISTIANA

PER A INFORMACIÓ:

Plaça Urquinaona, 11 - 3a A
08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana?**

L'INFORMAREM AL
TELÉFON 301 37 18

EDITORIAL

Per la tardor, les cadenes de televisió, inauguren nous programes serials. És un fet prou conegut i admès que una gran massa d'espectadors segueixen amb un interès desigual, és cert, però amb fidelitat, i curiositat aquestes sèries. No és rar sentir com en les converses ocasionals entre els amics o els companys de treball es comenten les facècies dels protagonistes de l'un o l'altre serial. No tothom —siguem optimistes— es pren amb la mateixa seriositat els "models" de vida i de conducta que representen els herois de la petita pantalla. Volem creure que també la capacitat crítica es desenvolupa en l'espectador normal i amb unes conviccions mínimament sòlides. Tot amb tot, la insistent representació de situacions d'una moralitat molt allunyada, si no contrària, de la cristiana, encarnades amb naturalitat per uns personatges simpàtics, si no fa canviar necessàriament els criteris de l'espectador, sí que el submergeix en un clima hostil a la formació moral que ha rebut i a l'escala de valors amb la qual mira d'estructurar la seva vida i la dels seus fills, en el cas dels pares de família. I, ¿qui s'està avui dia de concedir-se una estona de distracció mirant per aquesta finestra oberta al "carrer del món"?

Sembla que la TVE s'ha adonat —celebrem-ho!— d'aquest problema; és a dir, que, diem-ho amb un símil, finalment ha començat a preocupar-se que no tots els espectadors calcen el mateix

Una televisió per a tots els gustos

peu, i que si volen servir igualment bé a tothom, com hi tenen el deure, han d'oferir sabates de diferents mides. A aquesta preocupació intenta respondre-hi un espot que ens serveixen ara els vespres en què, després d'unes escenes truculents i agosarades, avisen que puix hi ha gent de tots els gustos ells han de mirar d'acontegar a tothom i ens aconsellen —bon consell!— que aprenguem a utilitzar bé la televisió, és a dir a triar els programes que creiem que ens convenen i a abstenir-nos dels que temem que ens puguin molestar.

La intenció és bona i el planteig del problema és adequat. Ara, l'aplicació concreta que ells en fan ja és més discutible. Ningú no discuteix que en una població com la nostra hi ha gent que els agrada la violència, l'erotisme i fins la por-

nografia. Però es tracta d'una qüestió de percentatges i d'horaris en primer lloc i, en segon lloc, d'aplicar també la llei a la recíproca. Quina proporció d'espanyols vol que li serveixin serials i pel·lícules, per entendre'ns, immorals? I aquells als quals no plauen aquests programes, per ventura només miren la televisió a les hores de treball i no a les de descans? Quanta gent "tenen el gust" de veure programes que no, xoquin amb les seves conviccions i a quines hores? Ja que han plantejat tant bé el problema, per què no s'esforcen una mica a resoldre'l millor responnent primer aquestes preguntes elementals. Perquè en bona democràcia, si allò que compta és que la majoria governa i ha de respectar la minoria, en la qüestió dels espectacles i de la moralitat pública caldria saber què és el que vol la majoria i, en tot cas, o si de cas, no molestar la minoria. I, sigui quin sigui el color "polític" que surti de les urnes espanyoles, ens refusem a creure que el nostre país desitgi majoritàriament una televisió plena de violència, d'immoralitats i sovint de descarada pornografia. I això que diem de la televisió espanyola, puix que ella ens ha obsequiat amb l'espot esmentat, ho diem també, ni que ens dolgui, i ens dol molt, de la nostra televisió catalana. Creiem que aquí, entre nosaltres, la proporció de majories i minories és prou clara i ja fóra hora que se n'adonessin i comencin a actuar en conseqüència.

Cristians en un món "postmodern"

L'última assemblea plenària del Secretariat per als no creients (Roma 2/5 de març del 1988), tenia com a tema de reflexió: **Ideologies, mentalitats i fe cristiana**. Havia estat preparada per una enquesta internacional de més de dos anys. Com a Consultor d'aquest organisme romà, vaig participar amb un grup d'estudiants, en el marc d'un Seminari de III Cicle de la nostra Facultat de Teologia. Els nostres treballs havien estat sintetitzats en un important informe preparat amb entusiasme pels esmentats estudiants i que havia estat tramès seguidament a Roma.

Com de costum, Joan Pau II s'adreça a aquesta Assemblea plenària del Secretariat per als no creients.

El Papa remarca que, si les ideologies tendeixen a estancar-se o a afeblir-se, una onada de secularització s'estén a través del món. Es manifesta, explica, amb les societats de consum, per l'hedonisme, el pragmatisme i la recerca de l'eficàcia, sense consideració per a les normes morals, pel desconeixement del caràcter sagrat de la vida. Tot això porta molt sovint al relativisme moral i a la in-

diferència religiosa. Moltes persones viuen com si Déu no existís.

Per altra banda, continuà Joan Pau II, apareix com un nou tipus de neocientisme, que tendeix a restringir el joc de la raó a la sola racionalitat científica. Així, l'acte de fe no seria més que una opció gratuïta, no basada en la raó. Així és devaluada l'estructura raonable de la fe.

Res més que això no hi ha en la nostra societat postmoderna. Només hi ha el materialisme pràctic i el cientisme. Cal constatar que els desencantats del progrés tecnològic estan cada dia més d'acord. L'acció de l'home sobre la natura, no corre el risc de provocar amb una freqüència accelerada, catàstrofes ecològiques com les que els mitjans de comunicació ens fan conèixer aquests darrers anys? I no parlem del perill d'una conflagració nuclear i els amenaçadors riscos de les manipulacions genètiques. (Els lectors recordaran que diverses vegades he denunciat aquests riscos).

RENE COSTE
Professor de l'Institut catòlic

Una nova generació de creients...

Enfront a aquesta situació, enfront a aquestes qüestions angiosants, l'Església no roman amb els braços creuats, deia en substància Joan Pau II. L'Església és cridada cada vegada més, deia el Papa, a proposar la seva visió integral de l'home, persona lliure i responsable, a imatge i semblança de Déu. L'Església s'esforça per donar una ànima als canvis culturals en els camps del pensament, de la creació artística i de la recerca científica.

I el Sant Pare s'alegra de constatar el ressorgiment en el mateix cor de les societats més secularitzades, d'una nova generació de creients, assedegats de bases morals i de valors religiosos permanents, cercant formes noves per expressar la seva fe: petites comunitats i grans aplegaments,

celebracions festives, pelegrinatges, formació bíblica i teològica sòlides, grups de pregària i reflexió. (Es nota que l'enumeració de Joan Pau II és la més llarga possible. Aquesta nova generació de creients hom pot trobar-la per tots els indrets: a les parròquies, a l'Acció Catòlica, com també en les comunitats novelles...).

Aquests homes i aquestes dones, continua el Sant Pare, units per l'amor de Crist; aporten, dia rera dia, el testimoni que cada ésser humà, sigui la que sigui la seva situació, és personalment estimat de Déu, personalment cridat a compartir la seva vida. És això mateix el diàleg de la vida dels creients amb els no creients. I aquest diàleg és vital. (Sí, puntualitzo, només és veritable, per part cristiana, un diàleg assumit pels homes i dones que viuen profundament la seva fe en Jesucrist. El millor testimoni és el de la fe viscuda. És només si aquest testimoni existeix, que el testimoni de la paraula podria arribar als cors).

És allò que diu Joan Pau II, explicant que aquests cristians són el testimoni vivent i la prova experimental de l'amor i de l'esperança que s'han manifestat en Jesucrist mort i ressuscitat. Aquest amor i aquesta esperança s'han d'inscriure en el cor i en la vida quotidiana dels cristians, els quals, en la seva diversitat han de posar en pràctica el missatge alliberador de les Benaurances.

(Els meus lectors recordaran que sovint els he parlat de les Benaurances. I cada dia estic més convençut que nosaltres, els cristians, hem d'esforçar-nos a viure al màxim les Benaurances i el Sermó de la Muntanya, i que és per allà que nosaltres aportarem el testimoni més convincent de la nostra fe en Jesucrist i en la totalitat del missatge evangèlic).

El Sant Pare acaba repetint la importància del diàleg amb els no creients. És el nostre deure de cristians. (Jo hi afegeixo personalment això: aquest ha de ser un estímul per aprofundir la nostra fe i la nostra esperança, per tal que siguem capaços de donar-ne compte als qui no les comparteixen).

(De "la Croix du Midi")

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Sots-director: Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Disseny: Josep Samper i Aledo

Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/. València, 244, 2on. Tels.: 215/27 39 - 28 05 - 27 84 08007 Barcelona

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Consell de Cent, 224. Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.680 Ptes.

Europa: 8.580 Ptes. □ Amèrica: 10.530 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.280 Ptes. □ Filipines: 11.280 Ptes. □ Àsia: (més oriental) 14.080 Ptes. □

RESPIR

CADASCÚ AL SEU PAS

Moure's no és cap problema, mentre cadascú ho pugui fer al seu pas, dins la seva òrbita, sense que l'empenyin els qui tenen pressa, ni l'estirin per darrera els qui tenen mandra. Si tothom respectés l'ambició dels altres i llurs òrbites i sentís al seu torn les seves respectades, viuríem tots en pau. I qui sap si no ens adonaríem de quelcom en què mai potser no havíem caigut: que tots voltem entorn del mateix centre, fins i tot potser del mateix misteri. Concretament, a l'Església no s'hi hauria de caminar marcant el pas a toc de res; cadascú hi hauria d'anar al seu pas. N'hi hauria prou per a la unitat que ens atragués la mateixa meta i que ens impulsés la mateixa força. Tot moviment de debò és caracteritzat precisament per això: la meta que l'orienta i la força que l'impulsa; el pas diferent a què cada un pot anar, no afecta la unitat.

MIQUEL ESTRADÉ

L'Església de Déu que peregrina a Catalunya, en l'avinentsa de la celebració del Mil·lenari de Catalunya, ha decidit peregrinar a Roma. A Roma? I per què a Roma? Cercarem d'esbrinar-ne els motius. Però abans adonem-nos qui ens hi convida. **Tots els nostres bisbes**, val a dir, els pastors de cada església particular, posats allí per l'Esperit Sant, com a fites vivents de la comunitat dels creients en Crist Ressuscitat. Són els mateixos que fa encara no tres anys, ens oferien una sèrie de reflexions en llur carta col·lectiva **ARRELS CRISTIANES DE CATALUNYA**, carta que comença anant ben dret al seu objectiu: "Ja fa un miler d'anys que Catalunya, nascuda políticament de la soca europea carolíngia, i projectada a partir de la 'marca hispànica', es despenia de tota submissió ultrapirinenca i iniciava el seu camí a través de la història. Mil anys després, el nostre poble viu també una situació nova..."

L'Església i el país, el país i l'església, ens diuen els nostres bisbes, viuen **una situació nova**. Gairebé gosaríem dir una situació germinal. Estem posant els fonaments d'un nou país, i així com l'Església, ara fa un miler d'anys, va oferir al país naixent "un suplement d'ànima", en frase de Joan Pau I, ara, mil anys després, i amb unes dificultats tan o més grans per fer reviure aquest cos social amb el seu "suplement natural d'ànima", la mateixa Església, envellida i rejuvenida alhora per mil anys d'història, ens convida, no a un primer naixement, que s'esdevingué ja anys i panys enrera, ans al nou naixement, al **re-naixement** veritable del país: a l'esforç d'insuflar en aquest cos social la mateixa ànima de sempre, fruit de la cul-

Pelegrinatge a Roma? Per què?

IGNASI FARRERES JORDANA

tura grega (humanisme), del seny romà (juridicisme), i de l'esperit religiós (cristianisme), que va pastar l'ànima catalana i en constitueix les seves "arrels".

El missatge és clar, l'eslògan engrescador: "Mil anys d'història i de fe ens hi porten". I on ens porten? A Roma. I per què a Roma precisament, i no, per exemple, a Aquisgrà, posem el cas, que era la capital de l'emperador Carlemany, ja que el nostre origen és històricament demostrat, del tot carolíngi? Doncs, perquè amb Carlemany va naixer per a ser una "cosa", una frontera o marge, en germànic "marca". En canvi, amb Roma, vam naixer per a ser "persona". Val a dir, que si el diàleg entaulat amb el fundador de l'Imperi romano-germànic fou un **diàleg a nivell de cosa**, el diàleg entaulat amb el cap de l'Església fou, ja de bell antuvi, **a nivell de persona**, especialment a partir de la data corprenedora de 988. Ja sabem que **el diàleg a nivell de cosa cosifica**, fent-te esclau o dependent. En canvi, **el diàleg a nivell de persona personifica**, fent lliure i sobirà d'un mateix. En

aquest cas, ¿per què hauríem d'anar a Aquisgrà —a ningú no se li ha acudit—, si sols els interessava que fóssim un tap al fons d'aquest país de ningú que aleshores representava el vessant del Pirineu que mirava els dominis moros (aleshores anomenats per Europa amb el nom genèric d'Hispania)? ¿Els devem, doncs, cap agraïment?

En canvi, a l'Església, què li devem? Tornem a l'any 988. L'any de la terrible devastació de Catalunya per Almansur, i crema de Barcelona. Molts dels seus nobles són enduts a Còrdova, i per alliberar-los caldrà pagar un tribut molt oneros. Un d'aquests nobles serà un tal Sirianus o Sirià, que donà nom al poble de Sarrià. Fou una terrible ràtzia de qui ho passava tot a sang i a foc. "El país restà prim, abatut, gairebé dissolt, afirma Vicens Vives en **NOTÍCIA DE CATALUNYA**, i una mica més de força en les tropes califals, i el teló de la Història no s'hauria pas aixecat per a Catalunya... La represa i la veritable consolidació del país com a col·lectivitat diferenciada és ja obra dels clergues... sota la pensa del bisbe-abat Oliba". L'Església la salvà d'allò, que en llenguatge actual en diríem un avortament.

Des d'aleshores, prínceps, nobles, clergues i poble es posà sota l'aixoplug de Roma. No és doncs, d'estranyar que els catalans cantem el nostre Credo tot professant: "La Santa Mare Església..." Sí, som convidats a anar a Roma, al cap de 1.000 anys, per dialogar, amb amor i confiança, amb la nostra Mare: del cos i de l'esperit. De la nostra unitat personal. Ens adonem ara per què estem convidats, els rebesnats de l'any 988, a peregrinar a Roma?

La clarificació de l'origen històric del Sant Llençol no suposa per a l'Església el més petit problema de fe. Podrà ser un trauma per aquells que exageraren la seva importància, veient-hi una mena de "cinquè evangeli", o, fins i tot, una mena de prova material de la resurrecció de Crist. Però aquesta mala teologia mai no fou sostinguda per l'Església, que va saber molt bé que el lloc de les relíquies en la vida religiosa afectava la pietat, la devoció, no la fe.

Fins i tot hi hagué a l'Església una certa desconfiança vers gran nombre de relíquies venerades. Recordo que, fa més de trenta anys, el meu professor d'hagiografia (història dels sants) a Roma ens invitava a dubtar almenys del cinquanta per cent, i ens deia que posessim sempre entre parèntesis

tota relíquia nascuda o apareguda entre els segles IX i XV. ¿Per què? Perquè en aquells segles les relíquies eren per a les diòcesis i esglésies quelcom semblant a títols nobiliaris, i tant més important era un temple com més noves eren les relíquies que ostentava. I una ingènua pietat —més que motiu de lucre— fou allò que portà els medievals a multiplicar les falsificacions que per a ells, que creien fer-ho per motiu de pietat, eren la cosa més natural del món.

Per això l'Església sap distingir molt bé el valor històric o científic d'una relíquia i la pietat que, a través d'ella s'adreça a Crist i als sants.

Si el lector em permet un record molt personal, li explicaré quan i com vaig penetrar profundament en aquest problema. Era l'any 1950 i, du-

Relíquies

J.L. MARTÍN DESCALZO

rant aquell Any Sant, els seminaristes que estudiàvem en el Col·legi Espanyol solíem fer de cicerone als pelegrins. Així va ser que vaig acompanyar nombrosíssims grups a visitar les quatre basíliques. En apropar-nos a la de Sant Joan del Laterà eren molts els que volien pujar la famosa **Scala Santa**. I allò per a mi, era un problema: jo sabia molt bé que aquella escala tenia molt poques probabilitats de ser, realment, la que Jesús pujà en el palau de

Pilat. Es tractava, evidentment, d'una escala barroca. I aquelles taques fosques que es veien rera els vidres no tenien cap possibilitat de ser sang del Crist. Però, ¿podia, jo, torbar la pietat dels pelegrins que volien pujar-les? ¿Podia, jo, emparar amb les meves explicacions, com a autèntic, allò que em constava ser fals?

Per aquelles dates, els meus pares també visitaren Roma i la meua mare també va voler pujar l'**Scala Santa**. Ho vaig fer al seu costat. I vaig comprovar la profunda emoció que experimentava la meua mare. La **Scala**, pensava jo, no és certa. Però la fe de la meua mare tot pujant-la i l'amor al Crist que experimentava fent-ho, aquests si que eren certs. I aleshores vaig descobrir que com la meua mare, milions de cristians havien pujat tremolant aquella

escala. I vaig entendre que si el Crist físic no pujà aquests graons, sí que els havia creuat el Crist místic.

Des d'aleshores vaig pujar sempre normalment aquesta escala, sabent que els seus graons eren sants, perquè havien estat santificats per l'amor de milions de genolls cristians que allí abocaren tot el seu amor. Vaig sentir-me de gust submergit en aquell corrent de tradició. I vaig pensar que allò que era important era estimar Jesucrist encara que fos dubtosa la disculpa amb què ho feia. L'amor —sempre he pensat— és l'única carta que sempre arriba al seu veritable destí encara que es posi l'adreça equivocada. Així les relíquies: són disculpes, ocasions, camins per demostrar un amor. I això cap error històric no ho entela.

ARA MATEIX

Cita catalana a Roma

J. CARRERA PLANAS

De mica en mica, el projecte de peregrinació dels catòlics catalans a Roma amb motiu del nostre mil·lenari va sortir de la fase anecdòtica —d'on ha vingut la idea... com serà l'organització...— i va esdevenint un gest de significació transcendent. Cada autorcar que s'emplena en fa créixer la universalitat. Cada personalitat que anuncia la seva voluntat de participar-hi la fa més representativa. Progressivament arribarem a una gran comunitat popular que, indubtablement, ens farà bé.

Necessitem trobar-nos. Aquesta vegada ho farem festivament, celebrativament. Qui sap si algun dia ho farem d'una altra manera. Ara fa temps que no es parla del congrés o sínodo català que, fa uns pocs anys, era una iniciativa que molts propugnaven. De moment, trobar-nos en la festa ja és una manera d'apropar-nos, d'acceptar joiosament i de viure que, encara que som tants i tan diferents, encara que les línies han proliferat fins al punt de córrer el risc de tenir més vies que trens, encara que els grups es multipliquen i no sempre convergeixen... haver rebut la fe de l'Església ens agermana decisivament. Més decisivament que res no ens separa. Trobar-se en la festa comporta que hi som tots, els d'aquí i els d'allà, els vells i els nous, els capellans i els seglars, els que s'agraden de recordar temps passats i els qui somien en un futur tot nou. Aleshores es fa més fàcil adonar-se que, al capdavant, el que ens salva és que som fills de l'Església i no pas la particular manera com ho som. És més important portar camisa que saber-ne

la marca o distingir-ne el color...

I la trobada serà la celebració del mil·lenari del nostre poble. Sabem que la presència dels cristians en aquell procés de nacionalització va ser important, com va ser-ho, també, la sanció del Papa per al naixement polític de la nostra independència. D'aquí la coherència històrica de la nostra celebració precisament a Roma. El nostre mil·lenari és diferent del que s'està celebrant, també enguany, a Rússia. Allà, fa mil anys, hi naixia l'Església. Aquí, una Església ja amb mil anys d'història ajudava a néixer una nació. Però en tots dos casos es tracta del llevat de la fe profundament i enèrgicament barrejat amb una pàtria.

Recordar les arrels cristianes de Catalunya —per dir-ho amb les paraules que els nostres bisbes han posat d'actualitat— és afirmar que continuem, com mil anys enrera, tenint vocació de llevat. Sabem que són diversos els llevats amb què s'està construint el nostre futur col·lectiu. Nosaltres hi aportem el nostre, alhora repectuosos dels altres i convençuts que,

no per nosaltres sinó perquè ens ha vingut de dalt, és el que debò pot fer aixecar la pasta. Tenir vocació de llevat és tenir vocació de servei. L'hem demostrada a bastament aquesta vocació. Les circumstàncies han fet difícil la fidelitat a aquest poble, també per als cristians. Entre els qui l'han professada —la nostra bona tradició, amb la qual l'episcopat català s'identifica en el seu document "Arrels"— hi ha, només en els últims cinquanta anys, perseguits de tota mena, exiliats i morts. Si no hagués estat el servei la nostra vocació, hauríem seguit altres camins. Per això resulta grotesc que alguns comparin aquesta presència i aquest servei a l'aiguabarreig entre i fe poder temporal que se sol designar amb el nom de nacional-catolicisme. Això és confondre les guineus amb les gallines... Som llevat d'una societat, no dels seus poders públics. Una societat, a més, que qui la serveix en la seva identitat nacional s'ha guanyat sempre les ires del poder de debò. El país i l'Església necessiten molta pedagogia. Els eslògans —mil anys, ciutat olímpica, sis milions...— s'amunteguen però no s'expliquen. La informació és cada dia més abundosa però amplis sectors fan la impressió de no saber de què va res... Hauríem de convertir aquest pelegrinatge en una campanya explicativa de la presència de l'Església a Catalunya. Si no ho fem nosaltres no ho farà ningú. El ja citat document de l'episcopat català —primera veu al país que va parlar del mil·lenari— ens pot servir de text de base. Les seves reflexions no miren només al passat sinó, sobretot, al present.

CATALUNYA

El Pallars Jussà intenta aconseguir indústries estrangeres

El Consell Comarcal del Pallars Jussà ha iniciat una campanya per atraure noves indústries que ha començat amb una visita al Consulat de Xina a Barcelona. La seva finalitat és estudiar la possibilitat d'implantar una empresa dedicada a la fabricació de ceràmica xinesa a la comarca. Aquesta visita no és l'única que s'ha realitzat ja que també s'han iniciat els contactes amb l'oficina comercial del Japó.

Tarragona seu del secretariat de la Universitat d'Europa

Tarragona serà la seu del secretariat de la Universitat d'Europa per a Catalunya, la qual cosa permetrà establir col·laboracions entre graduats espanyols i els relacionats amb aquesta iniciativa de la Comunitat Europea (CE), que pretén consolidar la universitat per damunt de les fronteres dels seus estats membres.

La Universitat d'Europa (UDE) impulsa l'intercanvi d'experièn-

cies entre investigadors dels països membres de la CE. Fou creada el setembre del 1984 amb motiu de la Conferència de Ministres per a la Investigació de la CE i dirigeix les seves activitats a tots aquells investigadors que han obtingut el doctorat en la seva disciplina universitària i desitgen ampliar els seus coneixements i obtenir el títol de doctor per la UDE.

L'acord pel qual la UDE estableix la seva seu espanyola a Tarragona fou ratificat pel secretari general de la Universitat d'Europa i rector de la universitat alemanya de Wuppertal, Josep Haussling, i el president de la Diputació de Tarragona, Joan Maria Pujals. La Diputació subvencionarà els costos d'infraestructura de la instal·lació. La divisió del Camp de Tarragona de la Universitat de Barcelona i la Cambra de Comerç de Tarragona col·laboraran en la seva posada en marxa.

Membre del Consell de RTVE condemnat per no haver pagat a Hisenda onze milions

Com a conseqüència de la sentència judicial, ha dimitit de membre del Consell d'Administració de RTVE Eugeni Giral, socialista, marit de la diputada Anna Balletbó, també membre del PSC-PSOE.

Giral que ha estat condemnat a dos anys de presó, va reconèixer

davant un tribunal haver deixat de pagar a l'Estat una quantitat d'impostos superior als onze milions de pessetes. Giral va fer aquesta confessió en el transcurs del judici que es va celebrar en contra seva amb l'acusació d'haver comès un frau a Hisenda. El fiscal considera que aquest delictes ha de ser castigat amb tres anys de presó i el pagament d'una multa de dinou milions de pessetes.

Eugeni Giral va seure al banc dels acusats en qualitat de gerent, conseller delegat i accionista majoritari de l'acadèmia privada d'ensenyament de Barcelona Estudios Nelly. La Inspecció de Tributs va descobrir que Estudios Nelly va descomptar als seus treballadors els anys 1984 i 1985 en concepte d'IRPF un total d'11.673.118 pessetes, que no van ser entregats a l'erari públic.

Les marques no es podran registrar en català

El Grup Socialista al Senat ha rebutjat una esmena del grup de CiU a la llei de marques que demanava que tota la documentació sobre una marca es pogués presentar en la llengua de cada comunicat. La redacció de la llei especifica clarament que la documentació s'haurà de presentar en castellà i, en tot cas, es podrà presentar també una traducció al català. El ponent de la llei pel grup de CiU, Enric Vendrell, considera que aquesta actitud del Grup Socialista, a més de suposar un cert menyspreu pel català, va en contra de la llei de normalització lingüística.

ESPANYA

Pilar Miró, dos milions en vestuari a càrrec de RTVE

La directora general de RTVE, Pilar Miró que va compareixer davant la comissió de pressupostos del Congrés, va admetre, davant una pregunta del diputat aliancista Luis Ramallo, que havia comprat roba amb càrrec als pressupostos de l'ens públic i va afegir que no està disposada a utilitzar el seu sou per comprar vestuari que no utilitzaria en la seva vida normal.

L'auditora de la intervenció general de RTVE que va compareixer davant la mateixa comissió a petició del Grup Popular, va informar que en el mostreig de l'auditoria realitzada l'any 1987 s'han detectat entorn als dos milions de pessetes de despeses realitzades per Pilar Miró en la partida de vestuari. Segons l'auditora, Angustias Marugan, la intervenció ha dit que "no és acceptable aquest tipus de despeses, que no s'han de carregar a l'ens públic en l'actual configuració del pressupost". "En aquest moment —va afegir— no hi ha cap partida pressupostària que pugui emparar aquest tipus de despeses".

Els pediatres preocupats per l'envelliment de la població

Els pediatres espanyols han advertit el perill de l'escàs índex de natalitat, "que pot convertir Espanya en un dels països més vells d'Europa", en la clausura del seu congrés celebrat a Saragossa.

Els més de 1.600 pediatres assistents a la convenció expressaren "la seva greu preocupació pel descens mantingut de la natalitat en l'últim decenni", que xifren en uns 45.000 menys a l'any.

Els especialistes en medicina infantil denuncien l'excés de greixos i proteïnes de la dieta escolar espanyola i recomana als professionals que valorin els progressos recents en oncologia infantil, donat que "el càncer infantil és la segona causa de mort entre un i quinze anys i mostra una incidència creixent".

Préstec sense interès de 300.000 milions per a l'ex-grup Rumasa

L'Estat té previst concedir a Rumasa, S.A. un préstec de 299.500 milions de pessetes per cancel·lar els deutes del grup contrets o sorgits com a conseqüència de les actuacions posteriors a l'expropiació del holding de Ruiz Mateos.

El préstec no reportarà interès i s'amortitzarà a la liquidació de Rumasa, S.A. sense perjudici de possibles amortitzacions avançades. Al mateix temps, els imports dels quals pot resultar deutor l'Estat davant Rumasa seran cancel·lats mitjançant compensació amb els deutes que Rumasa mantingui amb l'Estat.

Augmenta una mica els qui parlen i entenen l'euskera

Un 58 per cent dels habitants del País Basc no entenen ni parlen l'euskera, segons dades del padró municipal d'habitants realitzat el 1986. Aquest percentatge ha baixat en un 9 per cent respecte a l'anterior padró, de l'any 1981. L'anàlisi del padró revela un augment del 3 per cent del nombre de parlants de l'euskera, que representen un 24,6 per cent de la població.

MÓN

Deu països demanen a l'ONU que investigui el Kurdistan

Després de la declaració d'alto-el·foc entre l'Iran i l'Iraq el passat 20 d'agost, el Partit Democràtic del Kurdistan, oposat al règim iraquí, ha denunciat la massacre, les últimes setmanes, de 13.000 civils kurds, mentre l'Iran informa que unes 900 famílies kurdes de l'Iraq s'han refugiat al nord-oest iranià, fugint de l'ús de les armes químiques per part de l'Iraq. Davant d'aquests fets, el secretari general de l'ONU va informar a l'Iraq que deu països, entre els quals hi ha els EUA, van demanar-li que enviés una missió d'investigació al Kurdistan iraquí per pronunciar-se sobre l'ús o no d'armes químiques contra la població.

La inflació a Iugoslàvia és d'un 217 per cent segons estadístiques oficials

La crisi econòmica ha suposat una inflació de 217 per cent, segons les dades oficials de l'Oficina d'Estadística. En el termini d'un mes, des d'agost a setembre, la inflació fou de 15,4 per cent.

El passat dissabte el Govern de Belgrad va exigir que s'anul·lessin certs augments de preus, com els que va decretar la companyia estatal d'electricitat (un 31 per cent), Correus (les tarifes han augmentat un 10,5 per cent), lloguers (36 per cent) i el transport per tren (36,7 per cent).

20 ANYS

al servei de la pau,
la justícia i els
drets humans

Demana informació

Fes-te soci

Collabora

JUSTÍCIA I PAU

Rivadeneyra, 6. 10è. 08002-Barcelona
Tel. (93) 317 61 77

Mossèn Andreu Balcells i Gené

Observo que a C.C. es dona a conèixer persones rellevants de Catalunya. Em permeto suggerir-los la personalitat d'un sacerdot que si bé morí l'any 1973, el seu record per les persones que el conegueren i tractaren difícilment s'esborrarà.

Es tracta de mossèn Andreu Balcells i Gené, nat a Savallà del Comtat (Conca de Barberà) i que va exercir el seu misteri entre altres llocs a la parròquia de les Cabanyes (poble nadiu del Dr. Torras i Bages) i la parròquia del Carme i dels Sants Just i Pastor de Barcelona, on hi féu una gran tasca apostòlica, malgrat no disposar de gaire salut. Darrerament fou rector també de la Mercè.

Mossèn Andreu Balcells era poeta i té moltes poesies espirituals; era devotíssim de la Mare de Déu, i li dedicava unes paraules plenes d'amor.

En aquest Any Maria penso que valdria la pena recordar-lo; jo tinc les seves poesies. Seria un bon homenatge a aquest sant sacerdot que tant de bé féu a les ànimes, particularment en el confessional. Si es donés a conèixer la seva figura no dubto que les persones que el tractaren en tindrien un gran goig.

AMÈLIA PALAU

La Bíblia a la butxaca

A moltes persones ens agradaria poder llegir alguns fragments de la Bíblia en les visites al temple o en moments de lleure, cada vegada més curts.

La Bíblia però, és editada habitualment en pesats volums, aptes només per ser llegits a casa i encara sostenint-los sobre una taula. Les edicions de petit format tenen un escull més gran encara, la petitesse de la seva lletra.

Com que no és cosa d'esquarterar en plecs les pesades Bibles a l'ús, seria molt útil fer-ne edicions en fascicles, en mida apropiada per poder dur-los a la bossa o a la butxaca.

Avui dia només caldria fer fotolits de les pàgines dels llibres actuals i tornar-los a editar en plecs.

Fins i tot CATALUNYA CRISTIANA podria inserir un col·leccionable de la Bíblia, una o dues planes distribuïdes de manera que amb quatre plegaments, quedés un fascicle que dut a la butxaca permetés una fàcil lectura de la Paraula de Déu en qualsevol moment i lloc.

També anunciat amb antelació, podria servir de promoció de la nostra estimada publicació.

JAUME MIRÓ y VIDAL

TALLER D'ORFEBRERIA

MANUEL TENA I GARRIGA

Joan Maragall 17. 08901 L'HOSPITALET (Barcelona).
Tel. (93) 337 23 44

Fabricació, reparació i restauració de tota mena d'objectes per al culte: calzes, patenes, copons, creus, canelobres, llànties, crismes, canadelles, encensers, sagraris, etc.

Cada dimecres de 10 a 13, i els altres dies a hores convingudes, poden veure el mostrari a Barcelona, al carrer Diputació 188-196, apartament n. 26.

Quart viatge de Joan Pau II a França (Alsàcia i Lorena)

ESTRASBURG:

El Papa va tractar de la llibertat religiosa, del respecte a la vida, l'atur, el terrorisme, l'antisemitisme i racisme

La idea d'Europa, les seves bases ètiques i morals i el compromís en favor dels drets humans i la democràcia, la seva oposició a fenòmens com el terrorisme, la desintegració de la família, el menyspreu a la vida, i ignorància de les minories a l'afirmació de la llibertat i la veritat com a bases de l'existència de l'individu que han de ser respectades pels Estats i la condemna de totes les formes d'antisemitisme i racisme foren els temes que el Papa desenvolupà en dues de les grans institucions d'Europa que tenen la seva seu a Estrasburg.

El president de França, Mitterrand, va subratllar una idea que és molt estimada al primer Papa eslaus de la història moderna de l'Església: una Europa més àmplia i unida que la que avui condicionen encara les divisions ideològiques i polítiques. "Quaranta anys de divisions no poden pesar tant —digué— com els segles de passat comú".

Quarta visita a França

En la quarta visita a França Joan Pau II saludà la ciutat d'Estrasburg, símbol de la "voluntat de promoure la identitat europea i la reconciliació de les nacions d'aquest continent i la construcció d'un futur de pau i de cooperació". "Per consolidar aquest projecte em sembla urgent que els pobles beguin en les comunes fonts d'una mateixa fe i en els valors compartits que constitueixen la seva herència més preciosa". "Les perspectives ètiques i espirituals que l'Església proposa constitueixen una contribució essencial per assegurar la qualitat humana de la vida social".

El Papa i el President es dirigiren després a la Prefectura on van mantenir una reunió privada en la qual tractaren temes d'interès comú com l'evolució de les relacions Est-Oest i la difícil situació libanesa. França i la Santa Seu coincideixen en la importància de preservar la independència i la sobirania del Líban. En honor del Papa es féu portar a la Prefectura la famosa Bíblia de Gutenberg, la primera Bíblia impresa el 1455.

A l'hemicle del Palau d'Europa, el discurs del Papa no va tenir res "d'europèisme comercial o de vanitats unionistes a qualsevol preu". El Papa va recordar dues coses: que Europa és més gran que els dotze o els 21 i que no hi ha base millor per parlar d'idea europea que els valors cristians que hi ha a la història del Vell Continent. "Els països membres d'aquest Consell —digué— tenen consciència de no ser tot Europa; expressant l'ardent desig que s'intensifiquin la cooperació, ja començada, amb altres nacions, en concret del Centre i de l'Est, tinc el sentiment d'unir-me al desig de milions d'hommes i dones que se saben units per una història comuna i que esperen en un destí d'unitat i de solidaritat a la mida d'aquest continent". Una mica més endavant, com a

conclusió, afirmà: "Si Europa desitja protaga iitzar una missió en la unitat ha de fonamentar clarament la seva acció en allò que té de més humà i generós en la seva herència".

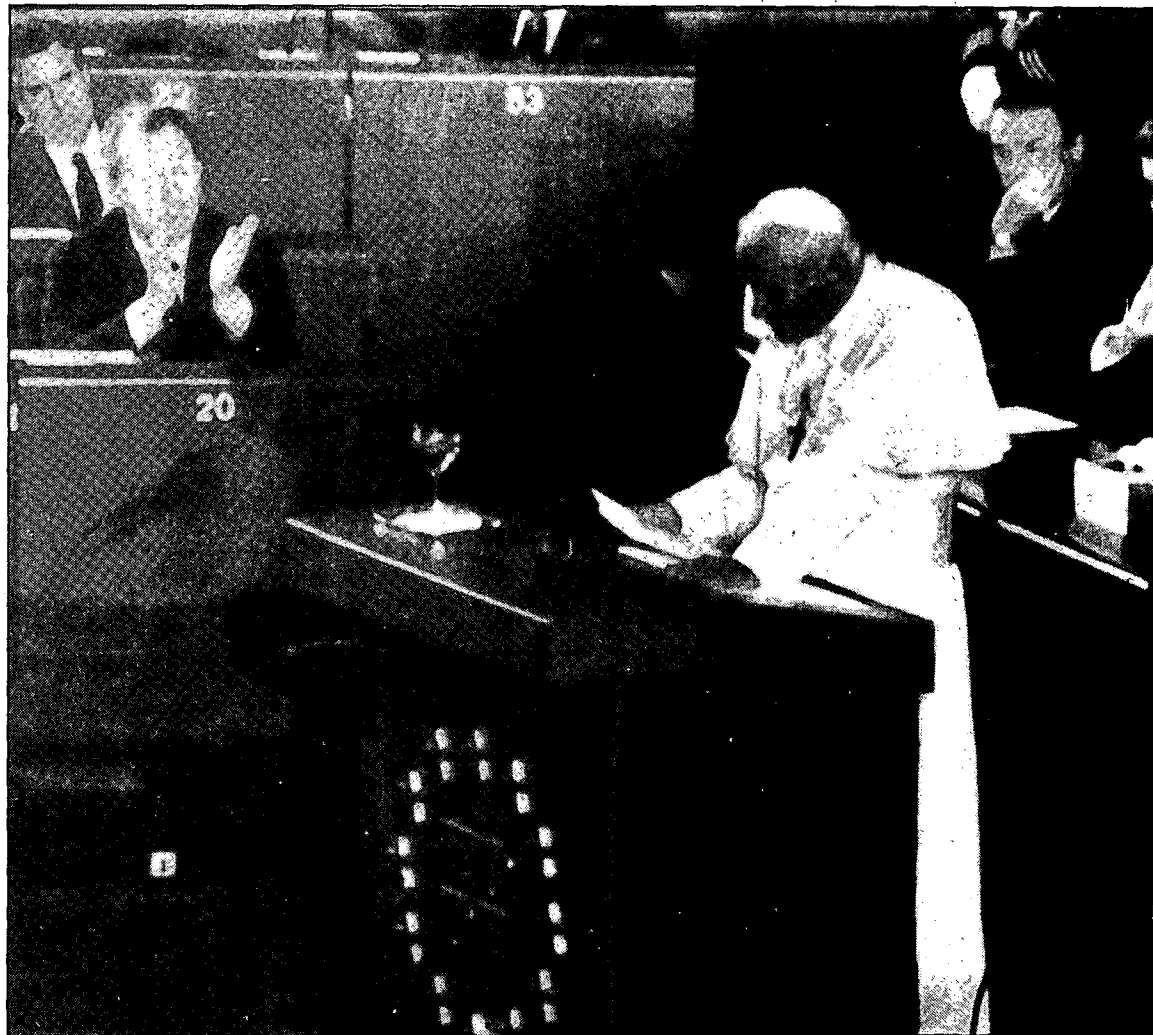
La família es disgrega i es desestabilitza

També ha volgut subratllar les preocupacions fonamentals de la Santa Seu: La família, la llibertat de consciència, el respecte a la vida i l'atur. "L'evolució recent de la societat europea —assenyalà— ha fet més difícil l'equilibri i l'estabilitat de les famílies... La família es desestabilitza i es disgrega. Les corbes demogràfiques que baixen són signe d'una crisi de la família que suscita inquietud". Un altre punt en el qual coincideixen les preocupacions del Consell d'Europa i de la Santa Seu és el de la bioètica i les qüestions d'enginyeria genètica. "La insistència de l'Església de salvaguardar tota vida humana des de la seva concepció —recordà el Papa— s'inspira en l'exigència ètica que deriva del que és l'home; una cosa que no hauria de resultar estrany a cap consciència lliure i clarificada. Posant límits d'ordre ètic a l'acció de l'home sobre l'home, la vostra institució complirà la seva tasca de consciència crítica al servei de la comunitat".

La presència del Papa a Estrasburg és prioritàriament europea i així quedà subratllat en aquesta primera jornada amb la doble visita a l'assemblea parlamentària del Consell d'Europa i a les Corts dels drets humans. Davant el Tribunal dels Drets Humans, el Papa assenyalà que l'Església és l'aliada de tots els que defineixen les autèntiques llibertats humanes, "atès que la llibertat és inseparable de la veritat que tot ésser humà cerca i que fa realment lliures a tots els éssers humans".

Amb els joves

A l'estadi de la Meinau, el Papa es reuní amb milers de joves europeus. "Tot el vostre ideal —els digué— té les seves arrels en la fe. Encara que Déu sembli absent dels vostres horitzons, els cristians han de ser presents en tots els camps d'activitat del món, allí on es construeix la societat del demà, on hi ha les oportunitats

El Sant Pare en el seu discurs en el Palau d'Europa d'Estrasburg.

d'Europa... Ser treballador de la pau és per descomptat refusar tota forma de terrorisme. És fer tot el possible per evitar la bogeria de la guerra". El Papa invità tots els joves a anar l'any que ve a Santiago de Compostel·la.

Apropament entre jueus i cristians

"Amb vosaltres, repeteixo novament la més ferma condemna a qualsevol tipus d'antisemitisme i de racisme, que s'oposen als principis del cristianisme i que no tenen cap justificació en les cultures que volen referir-se a ells. Per les mateixes raons, hem d'eliminar tots prejudicis religiosos que la història ens ha mostrat com inspirat en estereotips antihebreus o contraris a la dignitat de cada persona".

Aquestes paraules, pronunciantes pel Papa a l'últim acte de la jornada, durant la seva trobada amb la comunitat hebrea d'Estrasburg, poden aportar un millor clima en les relacions entre l'Església catòlica i els jueus, una mica tenses després de la controvertida audiència papal al president austriac, Kurt Waldheim.

Amb disminuïts, invidents i sord-muts

Tota la jornada dominical del Papa tingué un destacat sentit ecumènic. A les vuit del matí, el Papa ja era en el centre Louis

Braille, on una congregació religiosa atén les persones disminuïdes, invidents i sord-muts, la majoria d'ells.

Fou una trobada no verbal però especialment emotiva. Com que no podien entendre les seves paraules, va voler abraçar-los a tots i digué a les religioses que els agraïa haver-li permès realitzar aquella visita, "perquè portar en l'ànima el dolor del món és la millor preparació per a l'eucaristia que vaig a celebrar". La presència de nens disminuïts de religió musulmana li va donar la possibilitat d'alabar l'acollida i la col·laboració entre catòlics i musulmans.

Després va anar cap al camp de futbol de la capital alsaciana, l'estadi Meinau, on celebrà la missa per a la comunitat catòlica de tota la regió.

Joan Pau II féu una homilia realista, en què comparà l'Europa actual amb el "jove ric" del qual parlava l'evangeli dominical, que no s'atreveïa a seguir Crist. "A Europa, continent cristià, el sentit moral es debilita, la mateixa paraula de 'manament' de Déu ja és refusada. En nom de la llibertat, es refusen les normes i l'ensenyament moral de l'Església és ignorada." Féu una crida als catòlics: la vitalitat de la seva fe s'ha de manifestar en suscitar més vocacions sacerdotals i religioses.

Un passeig pel Rin

Com ja féu durant el seu darrer

viatge a Àustria, on realitzà un passeig matinal pels carrers de Salzburg, també a Estrasburg el Sant Pare féu un petit descans dominical. El Papa va poder realitzar a primera hora de la tarda un passeig pels canals del Rin. Després de dinar, i d'acord amb els horaris europeus, a les tres de la tarda arribà a la resclosa del nord d'Estrasburg per adreçar un discurs i una benedicció papal als barquers del Rin.

"Aquest riu que és frontera i mitjà d'unió, al mateix temps la vostra professió, tan dura a voltes i tan important per a la comunicació entre els pobles...", digué el Sant Pare remarcant el símbol del Rin com una de les vies de comunicació més antigues i importants entre molts pobles europeus, encara que també escenari de nombroses batalles.

Un vaixell amb el nom de la ciutat l'esperava per remuntar el riu fins al port autònom d'Estrasburg, on els treballadors de la zona portuària i les seves famílies esperaven pacientment Joan Pau II i la benedicció apostòlica.

La psicosis d'atemptat era present en tot moment durant aquesta visita papal. Malgrat que els responsables de la seguretat del Pontífex intentaren convèncer-lo perquè renunciés a aquest trajecte, per la dificultat que comportava la seva protecció personal, no aconseguiren fer-li canviar d'opinió.

METZ:

“Prepareu una humanitat més divina, a imatge d'aquesta catedral inundada de llum”

“Davant els grans desafiaments actuals la crisi de l'atur, la crisi general del model social, les amenaces de descristianització, voldria sobretot reafirmar la vostra esperança. No heu d'abaixar els braços. Teniu dintre vostre, amb la gràcia de Crist, tot allò necessari per construir l'Església, gràcies a una nova evangelització.

Així és va expressar Joan Pau II a Lorena, una de les regions de França més flagel·lades per la crisi econòmica. Les seves tradicions religioses es compten entre les més riques d'aquest país.

El Sant Pare primer va visitar la ciutat de Metz. A la seva superbà catedral gòtica va presidir l'eucaristia i després se'n va anar cap a Nancy, capital política de Lorena, on més de quaranta mil persones assistiren a una celebració litúrgica. A últimes hores de la tarda va tornar a Estrasburg; avui dimarts s'adreçarà als membres del Parlament Europeu. L'última etapa de la seva visita a França serà Mulhouse, des d'on empenirà viatge de retorn a Roma.

Reafirmar l'esperança

La catedral de Metz ha impressionat el Papa. No és sorprenent, si es té en compte que som davant un dels més bells monuments gòtics de França, amb uns vitralls antològics. Però la reacció de Karol Wojtyła no és purament estètica, sobretot la veu com una “eloqüent manifestació de la història salvífica... testimoni de la fe dels seus constructors, signé i realitat que comporta tot un programa de vida per a avui”.

El que sí que és cert és que l'espectacle era d'esplèndida bellesa. Atapeïda de gent, la catedral va resultar del tot insuficient; a les dues places adjacents s'havien instal·lat dues pantalles gegantines, que van transmetre en directe a

milers de persones la missa del Papa. En l'àmplia nau central havien pres posicions unes tres mil persones i l'altar semblava rodejat per diversos centenars de sacerdots i diverses desenes de bisbes francesos i dels països veïns; fa gairebé un segle que un bisbe de Roma no posava els peus a aquest temple. El motiu tenia contorns històrics. El Papa va subratllar la “sòlida herència cristiana, la tradició secular” de Lorena i de Metz, i d'aquí ha arrancat la certesa d'una “fe forta, il·luminada, assumida” que podrà fer front als problemes actuals, als canvis multiformes de la societat i a les crisis econòmiques.

No podia ignorar aquest discurs papal dues dades fonamentals de la situació actual: una greu crisi econòmica causada per la crisi de la mineria i de la siderúrgia i una forta presència d'emigrants que constitueixen el 10 per cent de la població (el contingent espanyol, en franca recessió, continua essent encara notable). “Avui, la recessió econòmica —va dir— ha deixat un bon nombre d'habitants de Lorena desemparats en l'atur. És un problema difícil. Us invito a fer tot el possible per suscitar una nova reestructuració econòmica que doni a tots l'oportunitat de treballar i de viure dignament... Es tracta de preparar al mateix

Una fe profundament arrelada en una llarga i rica història

Catedral d'Estrasburg.

temps un futur més humà i una humanitat més divina, a imatge d'aquesta catedral inundada de llum”.

Però com ja ha subratllat el Papa, ha vingut sobretot a ser un estimul d'esperances.

Sínodo diocesà a Nancy

Potser també per això el Papa ha volgut mostrar el seu suport a una experiència com el Sínodo Diocesà de Nancy, la segona ciutat de Lorena visitada en la jornada del dilluns.

El Sínodo diocesà —va dir el Sant Pare davant els membres del Sínodo de Nancy— és veritablement un lloc i un temps fort en la vida de l'Església local que la posa de manifest de forma privilegiada”. Però, des de la veu de la prò-

pia experiència ha advertit que no es tracta d'un “forum on s'accepten tot tipus d'opinions o de discussions”.

El Sínodo està destinat, òbviament, a rellançar l'evangelització. I aquesta ha de partir d'un coneixement exacte de les condicions reals de vida. “L'evangeli —digué el Papa— obliga els cristians a ser atents i a ser solidaris davant totes les formes de pobresa... Les tecnologies avançades inciten a aprofundir el missatge evangèlic en diàleg amb la cultura contemporània. Si els canvis socials provoquen profundes repercussions espirituals no són la causa directa de la descristianització. Aquesta prové d'una d'absència de formació de la fe. Cal escrutar amb cura els fets de la vida eclesial i comprendre les seves causes... No hi ha conversió de les mentalitats ni re-

novació cristiana de les estructures, sense una conversió personal”.

Fi del viatge amb el discurs al Parlament Europeu

Joan Pau II finalitzà el seu viatge a França amb un important discurs al Parlament Europeu que per la seva transcendència comentarem en el nostre pròxim número de CC.

Acabat el discurs que va durar mitja hora, no hi va haver temps de més entrevistes ni presentacions. El Papa va baixar per l'escalinata principal del Palau d'Europa i després de saludar a tots el que l'esperaven sortí vers Roma, essent acomiadat a l'aeroport de Mulhouse-Basilea pel primer ministre francès, Michel Rocard.

El diputat nord-irlandès va titllar d'Anticrist Joan Pau II

“Joan Pau II, Anticrist, Joan Pau II Anticrist...”, va repetir fins a set vegades el reverend protestant Ian Paisley, el parlamentari nord-irlandès, quan el Papa tot just havia tingut temps de començar el seu discurs en el ple del Parlament Europeu, a Estrasburg. El Papa va contemplar l'escena amb la seva parsimònia habitual i amb la seva curiositat. No va ser una sorpresa, era un incident que ja havia estat anunciat.

“Senyor Paisley, mantingui l'ordre i respecti la dignitat d'aquesta casa”, va repetir dues vegades lord Plumb, president del Parlament, i a la tercera ja va ser l'expulsió de la sala, que va aplaudir les paraules del president. Però abans que lord Plumb, d'acord amb el reglament, tingués temps de donar els avisos, hi hagué una pluja de papers sobre el robust i panxut nord-irlandès, llançats pels parlamentaris que estaven prop d'ell, al mateix temps que l'agredien físicament. Ian Paisley tenia preparades diverses pancartes en vermell amb la paraula “Joan Pau II, Anticrist”, per poder reposar-les a mesura que els les prenién de les mans. A l'ordre d'expulsió, set agents de l'ordre estaven ja preparats i el varen treure de la sala de cap sense que pogués tocar de peus a terra.

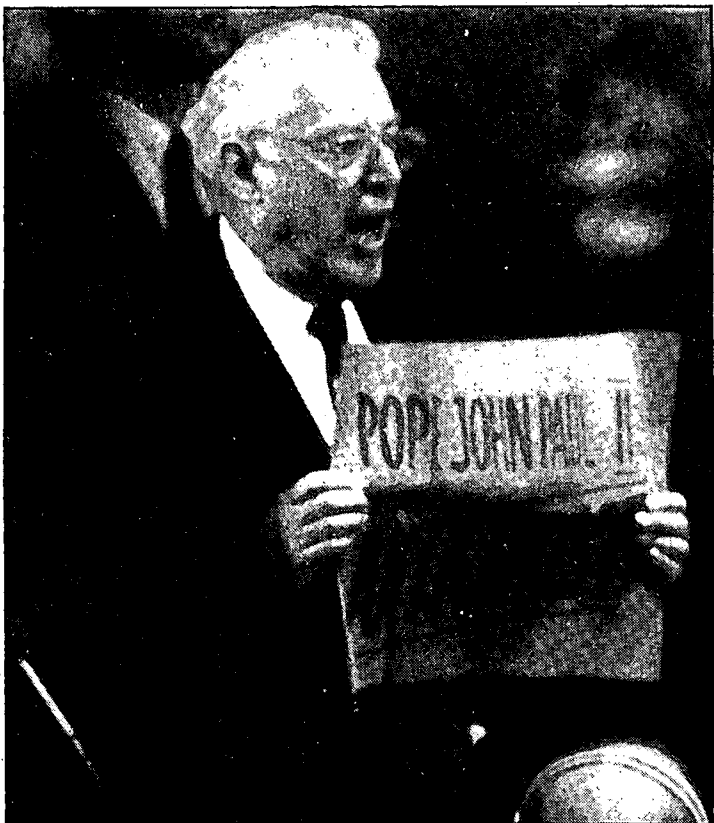
“Senyor president, senyors i senyores dipu-

tats...”, va començar dient el Papa, enmig de grans aplaudiments de la Cambra. El Pontífex va iniciar altra vegada el discurs amb la presència que l'hi és habitual, sospesant cada una de les paraules.

Aquest incident, en canvi, no va ser més que una anècdota. El dia anterior, Ian Paisley que pertany al grup dels no inscrits, havia denunciat l'Església de ser la culpable de milers de morts a Espanya en el temps de la Inquisició. Paisley, que havia tingut una actitud similar quan la primera ministra britànica, Margaret Thatcher, va visitar el Parlament, té una manera folklòrica de fer publicitat per guanyar vots en el seu país.

La sessió va continuar amb normalitat. Les paraules del Papa, que es va expressar en anglès i francès, foren aplaudides moltes vegades, quan va fer referència a la diversitat dels pobles, a l'integritat, a l'ecologisme i a l'Europa de l'Est.

Joan Pau II arribà a les 11,30 a l'edifici del Parlament Europeu d'Estrasburg on lord Plumb i Enrico Vinci, secretari general del Parlament, li donaren la benvinguda. Com sempre, sense preses, va saludar les persones que esperaven la seva arribada.

El reverend Paisley exhibí una pancarta, mentre el Papa roman serà.

MISSA FAMILIAR - TALLERS D'ADVENT I NADAL. Els Equips de redacció de "Missa Familiar" ofereixen uns Tallers pràctics per a l'animació de les Eucaristies d'Advent i Nadal. Aquests Tallers estan destinats a tots aquells que viuen celebracions en les quals els infants tenen un protagonisme especial. Els subscriptors de "Missa Familiar" hi trobaran una gran ajuda per aplicar les dinàmiques proposades en aquesta publicació. La inscripció es farà a l'entrada de la sala. El cost és de 300 ptes. **LLOC:** Sala Claret - Llúria, 5 - entresol - 08010 Barcelona. **DIA I HORA:** 12 de novembre de les 10 a les 12'30 del matí.

Cultes a la Capella del Santíssim Sagrament, c/ Camps Elisis, 8.- Festius: Se celebra l'Eucaristia a les 11, 12 i 13 h.- A les 16, Adoració. A les 19'10, Rosari i Vespres. A les 20, Eucaristia. **Feiners:** A les 7'15, Laudes. A les 7'45, Eucaristia i Exposició. A les 12 i 13, celebració de l'Eucaristia. A les 16, Adoració. A les 19'10, Rosari i Vespres. A les 20, Eucaristia.

Trobada Fraterna de l'E.-J.E. a Sarrià. Per intercanviar experiències dels militants de l'Equip Juvenil Eclesial i els seus amics que pelegrinaren a Terra Santa en grups reduïts, i els que projecten fer-ho en els propers mesos, ens reunirem a la Casa d'Exercicis de Sarrià, el dissabte 5 de novembre, de les 11 del matí a les 2 de la tarda. Els qui vulguin podran quedar-se a dinar si ho demanen amb antelació al Centre

E.J.E., c/ Muntaner, 91, 2on. 2a, els dimecres, de 5 a 8 de la tarda, o al telèfon (contestador automàtic) 205 66 60.

Adoració Perpètua del Santíssim Sagrament. Com a fruit de l'Any Maria s'instaura a la Capella de les Monges Adoratius (c/ Salses, 12, Barcelona), l'Adoració Perpètua del Santíssim Sagrament. Per això ja es compta amb adoradors/res que visiten el Senyor de dia, durant mitja hora setmanal. Per a dur a terme aquest projecte de ser Capella d'Adoració les vint-i-quatre hores del dia, és necessari que Jesús, per mitjà de Maria, susciti nous adoradors/res de nit. Els torns de nit seran de 10 del vespre a les 2 de la matinada, començant amb la celebració de l'Eucaristia a les 10. La comunitat

de les monges continuarà l'adoració a partir de les dues de la matinada. La festa de la inauguració a la qual tothom hi és convidat, se celebrarà, a.D., el proper 23 d'octubre, a les 10 de la nit, amb l'Eucaristia presidida pel Bisbe Dr. Ramon Daumal i Serra, i concelebrada per l'arxiprest d'Horta mossèn Xavier Roselló Roselló. Per a més informació: Monges Adoratius, c/ Salses, 12 (tocant a Feliu i Codina), 08031 Barcelona. Tel. 427 71 04.

Fraternitat de Betània de Carles Foucauld. Per unir-nos a la cloenda de l'Any Maria, el nostre Desert (recés) d'aquest mes, serà el proper dia 30 d'octubre, amb el tema: "MARIA, PORTADORA FIDEL DEL CRIST, ENS PRECEDEIX I ESTIMULA".

Dirigirà el P. Jaume Leguia, salesià. **Lloc:** c/ Trafalgar, 70, 1er. 1a, tel. 302 71 77. **Horari:** De les 10 del matí a les 7 de la tarda. Es prega avisar amb antelació.

Centre Cristià dels Universitaris. CC.UU. El divendres, dia 28 d'octubre, a les 9 del vespre, tindrà lloc el vídeo-forum: "Las noches de Cabiria", dirigida per Federico Fellini, als locals del c/ Villarroel, 81, Barcelona.

ESCOLA BÁSICA DE FORMACIÓ DE CATEQUISTES. La Delegació Diocesana de Catequesi obrirà aquest curs, a partir del 15 de novembre, l'Escola Bàsica de Formació de Catequistes. Les classes es faran els dimarts de les 6'15 a les 7'30 als locals de la Delegació, Rivadeneyra, 6, 4t. Per informació i inscripcions: Secre-

taria de la Delegació, de 10 a 1 i de 5 a 8. Tel. 301 12 77.

Sant Carles Borromeo, Patró de la banda. El 4 de novembre, festivitat de Sant Carles, a la Parròquia titular, c/ St. Lluís, 89, tel. 213 36 42, a les 19'30 h., Missa Solemne presidida pel Vicari Episcopal, Joan Alemany Esteve. Assistirà la Junta de Banca i Estalvi, i representacions de diverses entitats bancàries. El dia 7 de novembre, a les 20'30, a la Sala Sant Jordi de la parròquia, conferència sobre: "El Mil·lenari de Catalunya vist sota el prisma de la fe", per Eladi Huguet i Salvat.

TALLER D'ORACIÓ I VIDA. Segons el mètode del P. Ignasi Larranaga, per aprendre a pregar. A partir dels 18 anys. Dissabtes de 5 a 7 de la tarda. 1a Sessió, dia 29 d'octubre, c/ Església, nº, de Mollet del Vallès. Tel. 593 00 69. Places limitades.

VIC

CASA D'ESPIRITUALITAT "CLARET". Ofereix la CASA als religiosos/es, matrimonis, moviments, parròquies, escoles, etc., per a les seves trobades de renovació cristiana, exercicis espirituals, programació, revisió, avaluació recés, convivències, pregària, reflexió... Podeu portar-vos qui dirigeixi la vostra activitat, o demanar-nos-ho a nosaltres. A la CASA hi ha 50 habitacions individuals, sala de conferències, sales pels treballs de grup, capella, oratori, jardí, pati de jocs... Per informació: c/ Rambla de Sant Domènec, 5, tel. (93) 885 05 44, de VIC (Barcelona).

SANTA MARIA DE RIPOLL
Forjadora de l'esperit cristià del nostre poble mil·lenari

XVII REUNIÓ ANUAL DELS GRUPS D'ORACIÓ I D'AMISTAT DE BARCELONA

Dia: 20 de novembre de 1988

Lloc: COL·LEGI LA SALLE BONANOVA
Passeig de la Bonanova, 6
BARCELONA

En un grup que s'estima és fàcil l'oració
En un grup que prega és fàcil l'amor

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

VENDA PISOS Entença-Diagonal dúplex 250 m² 45 m. T. 215 77 72. L'Hospitalet c/ Holanda 70 m² i pati 3'5 m. Tel. 215 77 72.

SRA. lloga bonica habitació a Sra. T. 257 53 63. Nit de 9 a 10.

VENDA torre Blanes Urb. "Sant Daniel" 12 m. T. 215 77 72.

JUBILAT 61 anys desitjaria casar-se amb dona 50/57 anys. Respectaré si té pares. T. 256 82 22 de 8 a 11 nit.

LLOGO habitació o comparteixo pis gran i còmode amb persones serioses i solvents. Santaló-Copèrnic. T. 200 55 34 nits.

SRA. lloga habitació a Sra. Truqueu a partir 8 vespre. Tel. 229 08 22.

CASA per sis-nou persones a l'Empordà. Estada de dies o setmanes. Moblada i cuina equipada. Tel. (972) 79 80 08.

ES NECESSITEN cuineres o noies amb ganes d'aprendre per a casa de colònies a Calafell. Tel. (3) 230 16 06. Tardes de 3 a 8.

RESPONSABLE de magatzem amb coneixements administratius treball fix tot l'any. No importa edat ni experiència però sí estar treballant actualment i gaudir de bona memòria i capacitat organitzadora. Sou interessant. Pintures Cabanas. Tel. 674 06 49. Sant Cugat del Vallès.

S'OFEREIX habitació a Sra. formal amb informes. Al Carrer de Calàbria a 50 m. Metro (Sopar inclòs). Preu a convenir. T. 424 19 25. De 3 a 5 tarda i de 9 a 10 nit.

OFEREIXO habitació a Sra. amb dret a cuina. Preu econòmic. Ambient cristià. Demaneu informes. Tel. 253 14 41 de 12 a 4.

MATRIMONI necessita noia 30-45 anys, tot estar, tracte familiar. Referències. T. 219 55 31 de 8 a 10 nit.

VENDA terreny a Martorell "Can Parrellada" 700 m². 1 m. Tel. 215 77 72.

S'OFEREIX llicenciada geografia i història per a col·legis fins a BUP i escoles FP - Suplències - Classes particulars - Experiència joves - Francès i Anglès - Interessats truqueu T. 330 34 39.

S'OFEREIX senyor 43 anys, com a tesorero o control de magatzem, formal. Tel. 372 53 25.

PFORA. desitja hab. dret cuina canvi companyia nit. T. 317.01 49.

SECRETÀRIA desitja contactar fi matrimonial, amb senyor vidu, nivell universitari, catòlic practicant, 58-63 anys. Situació econòmica resolta. Afecció mar i art. Escriu apartat 24.316. 08080 Barcelona.

VENDES

VENDA DE XALETS I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. **FINQUES GUANTER (A.P.I.)** Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

API - PLANAS

— Gestió i documentació de vendes de farmàcies i laboratoris.
— Compra-venda i lloguer de finques, pisos, solars i terrenys.
— Hipoteques.
C. BALMES 124, 2n. 2a.
Tel. 215 77 72
08008 BARCELONA

Actes d'homenatge al Dr. Tarrés

Diumenge, dia 6 de novembre, a les 6 de la tarda, al Centre Parroquial de Sant Vicenç de Sarrià (c/ Major de Sarrià, 117), **conferència** de Joan Font i Romagosa, supervivent de Valadredo, i **diapositives fetes** per Joan Camp, commemorant els 50 anys de la tràgica batalla del front del Pirineu, on actuà el Dr. Tarrés.

Dilluns, dia 7 de novembre, a un quart de nou del vespre, **Missa** concelebrada a la Parròquia de Sarrià, recordant el XIIIè aniversari del trasllat del cos del Dr. Tarrés, i per demanar la seva beatificació. Els veïns de Sant Esteve Sesrovires cuiden de l'organització de l'acte.

Diumenge, dia 20 de novembre, a 2/4 de 5 de la tarda, organitzat pels Grups d'Oració i Amistat de la Diòcesi de Barcelona, en el teatre del Col·legi "La Salle-Bonanova" (Passeig de la Bonanova, 8), representació del **retaula del Dr. Tarrés** per l'esbart Claret, i que va ser escenificat a Castelgandolfo, davant del papa Joan Pau II, el dia 9 d'agost de 1987.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ Tel.

PREU LÍNIA SETMANES

125 ptes.
250 ptes.
375 ptes.
500 ptes.
625 ptes.
750 ptes.
875 ptes.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

GIRONA

L'ofereix el nou Institut de Teologia

"Una base sòlida i coherent per donar resposta a la fe que ens anima"

GIRONA.— El Bisbe de Girona ha creat un Institut de Teologia que impartirà les classes al Seminari Diocesà a partir del dia 8 de novembre. L'Institut té com a finalitat oferir un estudi sistemàtic de temes sobre Déu, la Bíblia i l'Església a tota mena de persones que ho desitgin i especialment als responsables de grups i serveis de les comunitats cristianes i als professors de religió.

El pla d'estudis té una durada de tres anys i les classes es donaran de dimarts a dijous de les set del vespre a dos quarts de deu de la nit. Per poder-se matricular com a alumnes ordinaris o extraordinaris cal haver superat el COU o estudis equivalents, i, si no, caldrà superar una prova que demostrï la capacitat de fer estudis superiors. Els estudis de l'Institut de Teologia ofereixen als professors de Religió la preparació teològica apropiada per tal d'aconseguir la Declaració Eclesiàstica d'Idoneïtat i el títol de Diplomant en Teologia, si superen els exàmens que tindran lloc cada curs.

Les inscripcions podran fer-se a partir del dia 25 d'octubre a les mateixes hores abans esmentades a la Secretaria del Seminari Diocesà. Els professors que impartiran les classes seran els del claustre de professors d'aquest Centre ja que els estudiants de capella aquest any s'han traslladat al Seminari Interdiocesà de Barcelona.

S'admetran tres tipus d'alumnes els ordinaris que es matricularan per la totalitat del curs, seguint el pla d'estudis establert; els extraordinaris que només faran algunes assignatures, però amb dret a exàmens; i els alumnes oients que no pensen fer els exàmens ni obtenir el títol de Diplomant. El preu de la matrícula anual serà de 10.000 pessetes i el preu de la matrícula per assignatura serà de 2.000 pts.

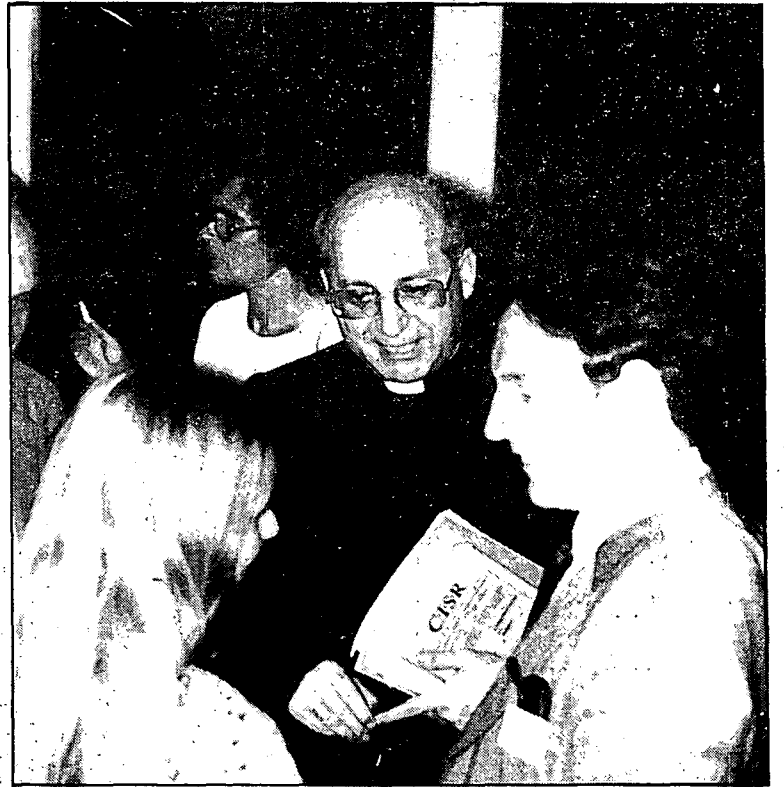
L'assistència a classe és obligatòria i la pèrdua de més d'una tercera part de l'escolaritat comporta no tenir dret a l'examen corresponent. Aquest curs les matèries que s'impartiran a l'Institut de Teologia seran temes introductoris a la Teologia i a la Bíblia,

amb uns complements de filosofia.

Crida del senyor Bisbe

El bisbe de Girona, monsenyor Jaume Camprodon ha fet una crida als gironins a través del Full Parroquial "a tots els qui exerceixen càrrecs de responsabilitat eclesial o senten la necessitat de posseir una base sòlida i coherent per donar una resposta de la fe que ens anima, que es plantegin la conveniència de seguir els cursos que el nou Institut us ofereix". Al mateix temps, monsenyor Camprodon agraeix "als dirigents del Seminari i del Centre d'Estudis Diocesà el treball que duen a terme".

El senyor Bisbe també ha remarcat les diferències que hi ha entre l'esmentat Centre d'Estudis Diocesà, que ja té una existència d'onze anys, i el nou Institut de Teologia, afirmant que "responen a necessitats diferents". Concretament, diu que el CED "se situa a un nivell més assequible intel·lectualment, més pastoral, no és sistemàtic i s'adreça a les comuni-

L'Institut s'adreça a totes les persones interessades a aprofundir els continguts de la fe

tats o grups on es desplacen els professors". En canvi, l'Institut de Teologia s'adreça "a totes les persones interessades a aprofundir els continguts de la fe, als responsables de grups i serveis, als religiosos, catequistes i responsables de Moviments, als professors

de Religió, especialment de BUP i FP i als preveres, davant la necessitat crucial de renovar i consolidar els raonaments de la fe". I, com s'ha dit, les classes seran totes al Seminari Diocesà.

M. CABALLÉ

BARCELONA

L'Any Marià a la zona pastoral de Terrassa

Nou retaule de la Mare de Déu de Montserrat a Ullastrell

TERRASSA.— Una ruta de pregària per les esglésies sota la advocació de la Mare de Déu ha estat la celebració de l'Any Marià a la Zona Pastoral de Terrassa.

La primera estació de la ruta fou a Santa Maria d'Egara de la parròquia de Sant Pere de Terrassa, el dia de la Puríssima de l'any passat.

Les altres parades estacionals seguien en jornades marianes. L'1 de gener, solemnitat de Santa Maria Mare de Déu, a la parroquial de Santa Maria, de Rubí. El 25 de març, Anunciació del Senyor, a l'església de Santa Maria del

Toudell, de Viladecavalls. El 27 d'abril, solemnitat de la Patrona de Catalunya, a l'església de la Mare de Déu de Montserrat, de Torrebónica, al matí, i a la tarda, a la parroquial del mateix títol, a Terrassa. Vetlla de Pentecosta, 21 de maig, al temple de la Mare de Déu del Roser, de Les Fonts de Terrassa. El 24 de maig, festivitat de Maria Auxiliadora, els fidels s'aplegaren a la parròquia del mateix patronatge establerta a Terrassa. El 16 de juliol, solemnitat del Carmel, a la parròquia terrassenca de la Mare de Déu del Carme.

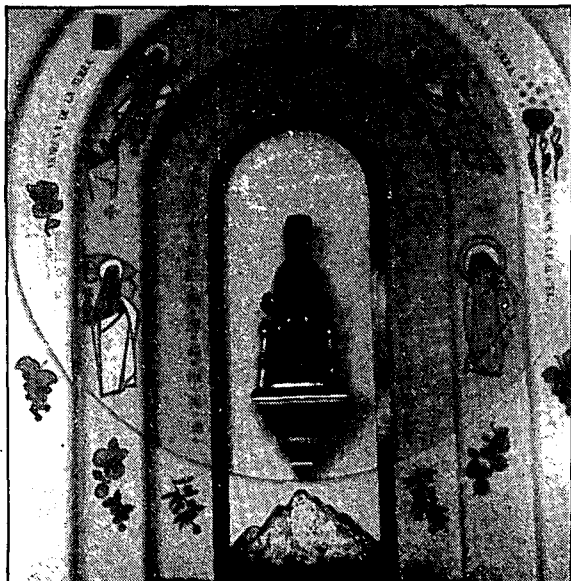
I al final de la ruta de celebracions eucarístiques i pregàries, l'acollí l'església parroquial de Santa Maria d'Ullastrell el dia de la Mare de Déu d'agost, Patrona del poble, en plena Festa Major.

Tingué relleu extraordinari la pregària jubilar, amb la benedicció del nou retaule de la Mare de Déu de Montserrat que substitueix el que s'havia habitat nou anys enrra per causa de l'ensulsiada de la teulada de l'església.

El retaule inaugurat captiva per la senzillesa de línies i les belles al·legories, acurat treball del pintor Josep Font, emmarquen la imatge de la Moreneta, la mateixa talla que el 22 d'abril del 1956 se li donà solemne entrada a Ullastrell.

Heus aquí la fita de la cloenda de la ruta de pregària de l'Any Marià de la Zona Pastoral de Terrassa. És també testimoni perenne del fervor montserratí a Ullastrell, encimbellat poble vallesà, talaia meravellosa per contemplar la impressionant muntanya, senyera de la fe del país.

JOSEP MASSAGUÉ

Un testimoni perenne del fervor montserratí a Ullastrell.

FETS I CRITERIS

La primera missionera

La Verge Maria fou la primera redimida, la primera a creure, la primera evangelitzada. No és, doncs, estrany que Joan Pau II en el missatge per a la Jornada Mundial de les Missions ens presenti Maria com "la primera missionera".

El Papa enguany ha escollit de centrar tot el missatge missional en Maria, la Mare del Redemptor, el primer i l'autèntic missioner que anuncià amb paraules i obres la Bona Nova de la salvació, és a dir, l'amor misericordiós del Pare envers tota la família humana.

A qualsevol indret on l'Església realitza la seva activitat missionera Maria hi està present amb la seva cooperació maternal en la regeneració i en la formació dels fidels, dels creients.

Maria, la mare de Jesús, ha acompanyat sempre l'acció missionera de l'Església. Els missioners i les missioneres —sacerdots, religiosos i seglars—, han mirat sempre Maria com "l'estrella de l'evangelització".

Ella és guia i confort de tots els missioners en les circumstàncies més difícils i Ella no deixa de dir a tots els fidels de les noves comunitats cristianes aquelles paraules que són aliment i font de la fe: "Feu el que Ell us digui" (Jo 2,5).

Maria també és exemple i model de vida consagrada a la missió. Ella, la primera evangelitzada, que acollí amb fe i humilitat l'anunci de l'àngel. Ella que es posà en camí per visitar la seva cosina Elisabet amb actitud de servei i quan esclata amb les paraules del Magnificat no fa altra cosa que proclamar una inspirada professió de la seva fe amb un goig espirituals indescriptible.

El Papa ens exhorta a preparar amb Maria un nou advent missioner en el nostre pelegrinatge vers l'any 2000. L'Església ha de començar el tercer mil·lenni amb major dinamisme missioner, és a dir, amb un esforç renovat d'evangelització.

El Papa confia aquesta esperança a la Verge Maria, ha de moure especialment les famílies cristianes a promoure la vocació missionera dels seus fills, vocació que pot fer-se realitat de diverses maneres: amb la pregària, amb l'ajut material i amb el servei personal.

També jo faig una crida als joves, nois i noies: sigueu generosos i responeu a la crida de Déu. Imiteu Maria. Com Ella digueu un "sí" ben decidit, joïós i fidel a col·laborar en el projecte d'amor del Pare ple de bondat.

Amb Maria celebrem un Domund més moguts per la fe i l'esperança en l'extensió del Regne anunciat per Jesús.

RAMON TORRELLA i CASCANTE,
Arquebisbe de Tarragona i Primat.

URGELL

Escrit pastoral dirigit als seus diocesans

"La bona educació sexual, un tema urgent"

LA SEU D'URGELL.— L'escrit pastoral del bisbe Joan als seus diocesans arrenca de la importància de l'educació sexual, que s'ha de donar no solament per motius d'higiene sinó perquè la sexualitat "és un element essencial de la persona i es desenvolupa i madura amb els anys". Per això l'educació en aquesta matèria ha d'anar més enllà de la simple informació científica i neutral. També hi ha qui es limita a oferir a l'individu la possibilitat de fruit al màxim del poder sexual. L'orientació que han de donar els cristians a aquesta tasca és una altra. Per al cristià "l'educació sexual ha de tenir com a meta un desenvolupament de la sexualitat ordenat i madur en l'ordre psicològic, ètic i espiritual", afirma el bisbe Joan. Tampoc no pot reduir-se a una simple informació fisiològica o sanitària, i la forma de donar-la no pot ser solament científica i neutral. "S'ha d'orientar, diu l'escrit pastoral, vers l'amor i la capacitat de donació. Normalment en el matrimoni. I també en la virginitat

pel Regne de Déu".

Monsenyor Martí denuncia amb valentia el descontrol actual en la matèria. Només cal obrir les pàgines dels diaris per confirmar la tesi. "Més d'una vegada fa la impressió que tornem a Sodoma i Gomorra". La pròpia dignitat

El bisbe Joan en recorda la importància, qui l'ha de donar i quina orientació ha de tenir

ha de posar fre a la situació: "La intimitat personal i el sentit del pudor, el control dels propis impulsos i sentiments també són necessaris per salvar la pròpia dignitat i el respecte als altres".

Els pares han de respondre les preguntes dels fills i han de saber què se'ls ensenya a l'escola i a la catequesi, vigilar les companyies, controlar i contrastar els mitjans de comunicació social, especialment la TV. L'educador també hi té la seva tasca, perquè els pares no ho poden fer tot ells sols. Aquesta tasca "l'educador cristià, diu el Bisbe, l'hauria de realitzar sempre fent alguna referència als valors morals. En les

coses del sexe és difícil la neutralitat". Per això el Bisbe recomana que l'educació sexual la faci el professor de religió: "A les classes, en grup i alguna vegada també individualment, amb tacte i delicadesa. Amb sentit de fe".

Després de recordar la importància que en la formació de la persona hi tenen la gràcia de Déu, la pregària i els sagraments, l'escrit remarca el caire positiu de la castedat: "No diguem que la

castedat és una repressió que amarga la persona, sinó autodomini que fa madurar, fa respectar els altres i porta a la felicitat del veritable amor".

La carta pastoral acaba recordant als pares, escoles i educadors el compliment del deure educatiu, no deixant el tema a la influència del carrer, dels educadors furtius i dels companys.

ANTONI MIRABET

Ordenació presbiteral del Fundador i Superior de Refet

SERÓ (LA NOGUERA).— Joan Maria Vendrell, Fundador i Superior del monestir de Nostra Senyora de Refet, el proper dia 1er de novembre, serà consagrat prevere pel bisbe Joan Martí. La cerimònia se celebrarà a l'església del Sant Crist de Balaguer. Joan Maria Vendrell, el dia 2 de febrer del 1987, va fer la professió solemne en la Congregació de l'Esperança, família d'observança benedictina que a les seves cases admet deficients físics.

A. M.

Per part del delegat permanent de la Mitra

Redactat un projecte de llei que permet el matrimoni civil a Andorra

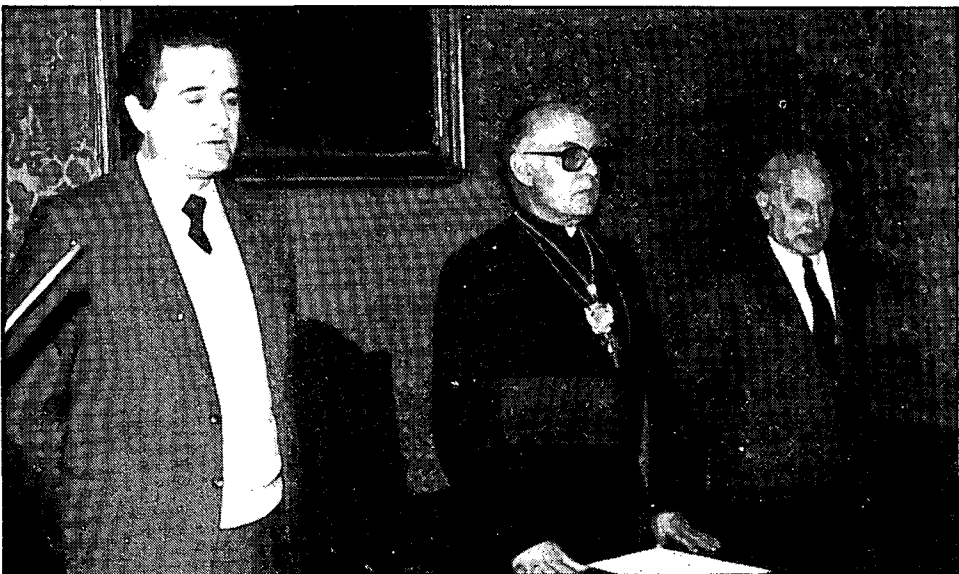
ANDORRA LA VELLA.— Nemesi Marquès, Delegat Permanent de la Mitra per als afers d'Andorra, ha preparat una proposta de "Llei de Matrimoni" que preveu la instauració de la celebració del matrimoni civil a Andorra i respecta la llibertat religiosa en la forma del contracte. La proposta, redactada per sol·licitud del Consell General de les Valls, ja és a mans del Co-Príncep francès per donar-li, de comú acord, força de llei.

La iniciativa de la Delegació Permanent del Co-Príncep Bisbe no ha de sorprendre ningú, primerament pel respecte de l'Església Catòlica a la llibertat de consciència de les persones i també és gairebé habitual que els projectes progressistes d'Andorra tinguin el seu origen als serveis del Co-Príncep Episcopal. El projecte es basa precisament en dos drets fonamentals de la persona: la llibertat religiosa i la igualtat home-dona. Regula el matrimoni civil i religió i les diferents figures que poden sorgir del contracte, salvaguardant sempre la protecció familiar. Segons el projecte, en l'acte de la celebració, els consells (alcaldes) autoritzaran el contracte i el registre civil provisionalment serà a càrrec dels batlles (jutges).

El projecte de llei respon a la proposta presentada el 1985 pel Consell General de les Valls als Co-Prínceps i també al desig d'un ampli sector social del País. La comunitat diocesana d'Urgell, amb anterioritat a qualsevol manifestació pública, en l'Assemblea dels Cristians del novembre del 1981, aprovà la següent proposta: "Que s'instauri urgentment el matrimoni civil a Andorra".

Actualment a Andorra solament són autoritzats els matrimonis canònics celebrats per l'Església catòlica. El registre d'aquests matrimonis el fan i el custodien els rectors de cada una de les set parròquies andorranes. Les parelles que no volen celebrar el matrimoni catòlic i són estrangeres poden acudir al seu país d'origen i acollir-se a les seves lleis. En relació al registre l'any 1970 l'arxiprest obrí un llibre per a les inscripcions dels naixements dels infants que no eren batejats; el 1980 es va fer el mateix en totes les parròquies que van començar a disposar de llibres "civils" per les actes de naixements i defuncions. Evidentment l'anunciada llei de registres deslliurará els rectors de la seva doble responsabilitat, eclesiàstica i civil.

A. M.

D'esquerra a dreta, Nemesi Marquès, bisbe Joan i veguer episcopal

PASTORAL RURAL

Entre pors

Després de vuit anys de president d'aquest departament, mossèn Pardo, ja amb cabells blancs, deixà el pes de la presidència reflexionant sobre "les pors en el món de la pastoral". Mossèn Pardo constata que "no hi ha cap interès per renovar la pastoral, si comparem els primers dies postconciliaris; constata que hi ha sacerdots pels quals la reflexió pastoral és absolutament inútil; es respira un pessimisme clerical sense precedents; el CEP no té prestigi davant la Facultat de Teologia; les grans personalitats del món de la pastoral semblen encallades; organitzacions clericals s'han multiplicat, però no els fruits; tret del paperam oficial, el capellà no espera res de la Jerarquia; amb la pèrdua del seu rol social, han augmentat la soledat i la inseguretat dels capellans de poble; hom veu com les entitats bancàries, comercials i productores es reorganitzen, en canvi els fidels mig ensopits han perdut el tren i el carro; tothom es riu per sota el nas dels grans projectes generals; avui no està de moda ser militant de l'Església i ens reduïm a una església de jubilats, amb jubilats que omplen els cursets, amb jubilats que no saben com passar el temps".

No es pas que mossèn Pardo sigui pessimista per naturalesa. Ben bé al revés: celebracions eucarístiques, espais de pregària, hores de reflexió s'han regat després amb cava del seu poble i tots els dimonis de les pors saltaven lluny esgarriats amb els primers pets de taps de xampany.

Però en el rostre de Crist, els clergues lliurats a l'evangelització som els ulls. Aclucar els ulls seria una infidelitat a l'Esperit Sant. Un clergat irreflexiu seria una gran infidelitat pública. Ens cal veure, jutjar i actuar si volem assaborir el goig de la nostra vocació. Ulls clucs no podem veure com en els grans fracassos, s'hi mostra la vitalitat de l'Església santa. Bo i caminant entre espines i entre pors, es va a poc a poc, però els ulls més oberts que mai. Els escrits dels Sants Pares foren possibles només després d'hores i anys de reflexió i estudi; era aquesta reflexió íntima i joiosa que neix amb la pregària i ens porta al treball. Tantes corredisses clericals, carregats amb una babel d'activitats pot ser que ens privin del goig de la reflexió serena i nutritiva. Una de les claus de la pastoral és comunicar el goig interior i personal d'allò sagrat: el nostre consol amb Déu, comunitàriament en la Litúrgia i personalment després. Carregar-nos d'estirabots i andròmines pastorals fa por, si és desequilibrant la pau i la serenitat de l'artista sagrat. Ens cal desprendre de les escames de triomfalisme que encara portem als ulls per jutjar el pessimisme postconciliar. És típic de l'Església d'avui portar la creu de l'evangelització per camins nous, sense els bons cirineus de cultures, ni tradicions ni èxits polítics nacionalístics. És caminar com Jesús, no entre flors, sinó entre plors i pors i espines. Aquesta ha estat sempre la ruta genuïna del calvari. L'única per l'enamorat, per l'artista i per l'apòstol.

MN. JOAN MARQUILLES i LLORENS
Departament de Pastoral Rural

BARCELONA

El cardenal Jubany, en l'ordenació sacerdotal de fra Alfons Gea:

"No doneu un cristianisme retallat, més barat, perquè la gent l'accepti"

EL PRAT DE LLOBREGAT.— "No cedeixis a una espècie de cristianisme adaptat a les exigències del món modern, els valors del qual no sempre són evangèlics, molts d'ells són antievangèlics. És tan fàcil donar un cristianisme retallat, més barat perquè la gent l'accepti! Si claudiques a aquesta temptació de mundanització no compliràs bé amb el teu ministeri. Llavors, nosaltres, consagrats a Déu, també cedim sense adonar-nos-en, a la temptació de fer un cristianisme a les pròpies comoditats, però aleshores buscaràs ser servit i no servir els altres."

Això deia el cardenal Jubany en l'homília de l'ordenació sacerdotal de fra Alfons Gea i Romero, franciscà, que tingué lloc el dia 26 de setembre en la parròquia de Sant Cosme i Sant Damià del Prat de Llobregat.

Es encoratjador que joves seminaristes rebien l'orde del presbiterat en l'església de la comunitat parroquial on ells hi han exercit de temps una tasca evangelitzadora subsidiària. Aquest acte litúrgic solemne, presidit pel mateix Pastor de la diòcesi, acompanyat per un nombre considerable de preveres i a la presència de tota la comunitat cristiana, de la qual els neo-sacerdots han format part, és un signe vivent i sensible de tot el Poble de Déu, on els serveis són diferenciats però la missió és la mateixa.

En pocs mesos el Prat de Llobregat ha viscut la joia de l'ordenació de dos sacerdots: Joan Peñafiel, esquerra, i Alfons Gea, dreta.

Diem tot això perquè en pocs mesos de diferència el Prat de Llobregat ha viscut aquesta experiència en l'ordenació sacerdotal de dos joves: Joan Peñafiel i Alfons Gea.

Joan Peñafiel i Mairales

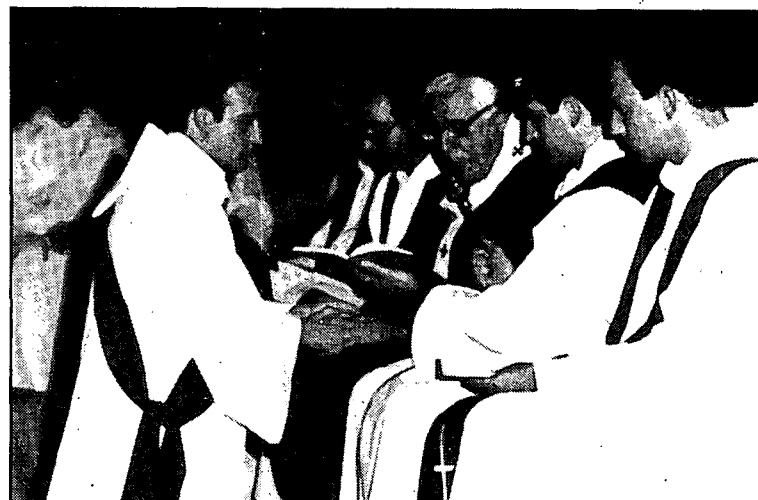
De jovenet cursà estudis en el Seminari diocesà de Vic i posteriorment la Teologia en el Seminari de Barcelona. És membre de les comunitats neo-catecumenals. Fa cinc anys que resideix a la casa parròquia de Sant Pere i Sant Pau del Prat de Llobregat. Alterna diverses activitats a Barcelona i al Prat, lliurant-se a la pastoral de la joventut. A Barcelona és coordi-

nador dels cursos de monitors i Cap del Departament d'expressió i animació de l'Escola d'Esplai de l'Institut "Pere Tarrés". Al Prat ha fundat el club d'esplai "Sant Pere i Sant Pau", col·labora en la catequesi parroquial, havent estat últimament nomenat Vicari coadjutor de la susdita parròquia.

Joan Peñafiel fou ordenat sacerdot el dia 18 de juny d'enguany pel cardenal Jubany, assistint els seus pares, una representació nombrosa de preveres i davant de tota la comunitat cristiana, on ell és tan conegut i estimat.

Alfons Gea i Romero

Ingressà a l'orde franciscà i

cursà els estudis eclesiàstics en la Facultat de Teologia de Catalunya. Fa dos anys i escaig que forma part de la petita fraternitat franciscana que té cura de la parròquia de Sant Cosme i Sant Damià del Prat. Fra Alfons havia treballat abans en un club de deficients mentals a Barcelona. També ell és fundador d'un club d'esplai per a nens i nenes que funciona en l'esmentada parròquia. És a més responsable de la catequesi i Caritas parroquial i professor de religió en l'Institut "Baldri i Guílera" del Prat.

Alfons Gea fou ordenat el 26 de setembre en la parròquia de Sant Cosme pel cardenal Jubany, assistint-hi un grup considerable de

franciscans vinguts de diferents llocs, la seva mare —el seu pare morí fa tres anys—, els seus germans i gran contingent de fidels que omplia el temple de gom a gom. Després de l'emotiva i solemne cerimònia, tingué lloc un àpat fraterno per a tots els assistents, que havia estat preparat amb il·lusió per la mateixa comunitat cristiana del barri.

Dues dates que restaran en la història religiosa del Prat, però més encara en el grat record d'aquelles comunitats de creients, on els neo-sacerdots exerciran des d'ara el seu propi ministeri.

FRANCESC GAMISSANS

IMPROMPTU

Incineració

La TV va informar-nos que, ben aviat, a Barcelona hi haurà un forn crematori destinat a la incineració d'animals de companyia, gats, gossos i alguna altra espècie. La informació afegia que el preu de la incineració oscil·laria entre les dues mil i les trenta mil pessetes segons la mida del difunt i també el grau d'estima que hagués assolit del seu atribolat propietari.

El reportatge també anava acompanyat d'imatges d'un cementiri de gats i gossos, amb un senyor o senyora que, compungidament meditava sobre el "sit transit gloria mundi" o quelcom per l'estil, com, per exemple, la possible substitució d'aquell amor caní o felí, segons el cas. Tampoc no s'oblidaren d'un respectuós abocament de cendres al peu d'un roser florit...

Penso en les energies físiques i espirituals que es perden cada dia, incinerades en el forn continu dels egoïsmes, i en la capacitat d'amor que Déu ens ha donat i que no sabem administrar, tancats en nosaltres mateixos, i negant-nos a obrir les portes del cor impulsats per un terrible temor que descobreixin el nostre tresor i se l'enduguin.

I se l'endú, tristament, un pobre animallet de companyia, l'única esclatxa per on va escapar-se una mica d'amor. ¿És que mai no han vist el drama de l'infant abandonat, de l'infant assedegat i mig mort de fam? ¿No han vist mai de prop el drama d'uns vellets desvalguts als quals ni ànims els resten per allargar la mà demanant un bri d'amor, una gràcia de caritat? ¿És que la mateixa TV no els ha mostrat la necessitat i el marginament en què viuen tants i tants infants sense més recurs que morir-se lentament de fam?

Aquests milers de pessetes, o de la moneda que sigui, destinats als serveis funeraris d'un animaló de companyia, ¿no seria millor enviar-los a l'Àfrica o a l'Índia per salvar un infant d'una trista mort?

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

El Crist de la nostra fe

La persona de Jesús de Natzaret sempre ha apassionat els homes de totes les èpoques: els seus contemporanis i també la gent d'avui. Malgrat tantes afirmacions contradictòries fetes sobre ell en el transcurs dels segles! Filòsofs, artistes, novel·listes i fins i tot cineastes s'han aproximat a Jesús amb mentalitats diferents i opinions diverses, perquè en el fons ell continua plantejant a la humanitat la pregunta decisiva de la nostra existència humana. Avui no manquen les interpretacions que prescindeixen de la base objectiva de les dades històriques, i es tanquen en allò que volen anomenar "una veritat emotiva", absolutament subjectiva i capriciosa. Així s'arriba a deformar i a falsificar radicalment el que fou, de veritat, Jesús de Natzaret.

La fe de l'Església —la que sempre ha manifestat sobretot en les seves "professions" més solemnes— afirma que Jesús és Déu i home veritable. Ni es pot ocultar la seva divinitat, ni és possible dubtar de la seva humanitat. No és admissible escindir la persona de Jesús destruint la seva misteriosa unitat. És específicament cristià creure que el Verb —el Fill de Déu— es va fer carn, és a dir, va prendre una naturalesa humana en el si de Maria, la seva mare, i habità entre nosaltres. Sense deixar de ser Déu, va tenir una vida ben humana: amb dolors i alegries, angoixes i tristeses, sentiments d'amor i de perdó i una mort terriblement cruel. Per això és el nostre germà ell que "igual que nosaltres, ha estat provat en tot, llevat del pecat", com ens ho ensenya la carta als Hebreus.

Aquest darrer advertiment —"llevat del pecat"— és extraordinàriament important, perquè allunya de Jesús qualsevol índex de mal. "¿Qui de vosaltres em pot demostrar que he pecat?", va dir als seus enemics. Els deixebles, testimonis continus de la seva vida, testifiquen que Jesús no va conèixer el mal ni tingué engany a la boca. No hi va

haver res en la seva conducta —actes, sentiments o afectes— que pogués haver tacat la santedat de qui, essent realment home, era innocent i pur.

Però Jesús ha passat a la història com a "signe de contradicció". Així ho anuncià el vell Simeó en el temple de Jerusalem. La incredulitat de tots els temps s'ha esforçat a fer rodar la pedra de l'entrada del sepulcre de Jesús i a segellar-lo, per tal que no se'n parli més com a Senyor ressuscitat. Potser avui som lluny d'aquells qui negaren l'existència humana de Jesús; però són a prop de nosaltres els qui el consideren un mite. En el fons no volen saber res d'"un Déu viu i veritable", el qual refusen precisament perquè és "el vivent" i està per damunt de totes les formes de vida assequibles a la nostra experiència humana. Més encara, la incredulitat moderna no admet que aquest Déu vivent —infinit en la seva essència— pugui irrompre de sobte en la nostra història i es vulgui manifestar prenent la naturalesa humana, sense deixar de ser Déu. És cert que estem davant d'un misteri que no entengueren ni els mateixos contemporanis de Jesús. Avui esdevé això mateix, perquè la pretesa autosuficiència de l'home és de tots els temps: s'afanya obstinadament per ser independent i amo de si mateix i de la seva història. Refusa el fet sobrenatural i prefereix construir en les arenes movedisses d'allò que és fugaç i finit els seus pensaments i els seus plans.

Hem d'apropar-nos a la persona de Jesús amb la senzillesa del desig i de l'amor; també amb la humilitat del qui cerca sincerament la veritat i la fe. Només així és possible percebre la totalitat del misteri de Jesús. Perquè, com va afirmar Pascal, "Jesucrist és un Déu a qui un s'apropa sense orgull i davant el qual un s'humilia sense desesperació".

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

BARCELONA

BARCELONA.— Antoni Bascompte, delegat episcopal d'Economia de l'Arquebisbat de Barcelona, ha adreçat als seus col·laboradors i amics una carta amb motiu de l'inici de curs, en el decurs de la qual exposa el pla de treball que es durà a terme en els propers mesos.

Aquest estiu, —comença dient— un matí tranquil i lluent de les primeries de juliol, vaig anar a missa a l'ermita de PORT-LLIGAT. L'ermita, blanca per fora —radiant— i endreçada per dintre —acollidora—, és petita i els reunits, que l'omplem, érem pocs. L'evangeli que tocava era aquell fragment de sant Marc que explica com Jesús va enviar els apòstols, de dos en dos, a predicar, amb un bagatge material mínim. En l'homilia, breu, el mossèn va accentuar aquesta idea: encara que siguem pocs, petits i pecadors, Jesús ens necessita per construir el seu Regne; si nosaltres no el prediquem, el nostre lloc no l'ocuparà ningú. El concepte és vigorós, però allí, en aquella església, entre poques persones, amb aquella consciència confusa de pecat que tots tenim i en contrast amb la grandesa de l'escenari natural, fet de muntanyes piriniques i de mars profundes, el vaig experimentar per dintre, amb tota la seva força, com a cosa nova. El misteri és aquest: immensitat i petitesa; Déu i nosaltres; i la immensitat, somrient, de Déu demanant col·laboració a la petitesa; fràgil, dels homes.

En tota la Bíblia surt, una vegada i una altra, aquest fet: Déu aprofita la petitesa i fins el pecat de l'home per a fer-se-li present. Ens estima tal com som, febles, limitats, pecadors: no supedita la seva estimació al fet que esdevinguem super-homes. Déu ens busca i acompanya. Ens indica el camí i ens el desbrossa. Ha volgut necessitar-nos. I amb el nostre "sí" vacil·lant, trencadís, la seva gràcia fa meravelles: construeix el Regne; destrueix el pecat.

A la mateixa ermita, vaig pensar en l'economia de la nostra Diòcesi i en tots els seus responsables. Som els que fem la feina més petita de l'Església. Déu, però, ha volgut necessitar-la (em tremola la mà quan escric això) i si la fem amb fe, esperança i amor, i, també, amb esforç i tenacitat, probablement Ell farà meravelles i la convertirà en útil per al seu Poble i per a tots els homes; en útil per a l'amor. En el Llibre de Sir, hi ha aquesta expressió: "Una dona endreçada en la casa és com el sol quan apunta en l'horitzó". La nostra tasca és construir una economia endreçada que pugui ajudar a fer que el nostre Sol, Jesús, punti en l'horitzó dels homes a fi que un dia, arribi a ser, per a cada un de nosaltres, el Sol esclatant del migdia, esdevingut etern.

Aquests pensaments, que for-

Un ampli pla de treball per als propers mesos

"La nostra tasca és construir una economia endreçada"

men part dels que encoratgen la meua vida, em donen força per iniciar el nou curs i per parlar d'algunes de les coses que constituirà el nostre fer de cada dia.

Sessions d'estudi

Enguany seran les XI i tindran lloc de principis d'octubre a la pri-

ta pels voltants de la Mercè. L'habitual Roda de Premsa serà el dia 9 de novembre. En la perspectiva del procés d'autofinançament que, molt probablement s'accelerarà, ens caldria posar molta il·lusió i molt d'esforç, per assegurar els dos objectius bàsics de la "Diada": educar, amb profunditat, la consciència dels fidels sobre el sentit de l'economia eclesial (ser

extensió, a les Sessions d'Estudi (generals). Em sembla bo de comentar, ara, que els resultats, pel que fa al nombre de contribuents que han fet servir l'Assignació Tributària a favor de l'Església és, amb notable aproximació, el previst en l'enquesta que havia encarregat la Conferència Episcopal Espanyola. El percentatge que donava aquesta enquesta era del

"A fi que Jesús arribi a ser per a cada un de nosaltres el Sol esclatant del migdia", escriu el Delegat Episcopal, Antoni Bascompte

mera desena de novembre. Cal recordar que les Sessions es fan en dos nivells: el diocesà (generals) i el zonal (especials). Al seu moment rebran les oportunes convocatòries. En les generals hi haurà una proposta nova de la qual parlo en el punt IV d'aquesta mateixa Circular.

Diada de "germanor"

Se celebrarà a totes les diòcesis espanyoles el dia 13 de novembre. La Campanya de les diòcesis catalanes està ja programada i quant al seu material gràfic, és a la impremta. Les parròquies el rebran a través dels Consells d'Economia de la Zona, als quals haurà estat tramès des de la mateixa imprem-

ta suport material de l'acció evangelitzadora i signe de fe, d'esperança i d'estimació i recaptar recursos materials importants que facin possible l'acceleració esmentada.

Els resultats econòmics de l'any passat, en relació amb els de l'anterior, varen ser bons: la col·lecta de les parròquies 44.889.987 pessetes, va representar un 25% d'increment; la dels centres de culte no parroquials, 11.445.789 pessetes, un 13,4%; i les aportacions de particulars, directament al Fons Comú Diocesà, 4.343.270 pessetes, un 5%. L'increment total va ser d'un 21%.

Autofinançament

Parlarem d'aquest punt, amb

30%; i el que donen els diaris és d'un 33%. Cal dir que encara no hi ha resultats oficials.

Al servei dels més pobres

L'orientació que expressament s'ha anat donant des de la Delegació d'Economia, ha estat la d'afavorir les parròquies de menys capacitat econòmica. Els diners que han sortit del Fons Comú Diocesà, tant per noves construccions com per ajudar a despeses funcionals, han anat a parar, gairebé exclusivament a parròquies de barri o de pobles petits de baix nivell de renda. Sembla que ha arribat el moment de donar un pas més a favor d'aquestes parròquies. Aquest pas

ha estat explícitament demanat per dues zones i bastants parròquies d'altres zones, i expressat en el si del Consell Presbiteral, consistiria, o a modificar els percentatges d'aportació de les "Bases" de les parròquies, de manera que el de les parròquies de més capacitat econòmica fos més alt que l'actual, i el de les de menys capacitat hi quedés per sota, o bé, a mantenir el percentatge de les primeres, procurant gran rigor a l'hora de establir les seves "Bases", perquè pugui baixar el de les segones. El que òbviament no pot succeir, és que l'aportació conjunta de les parròquies al F.C.D. minvi; ha de continuar augmentant.

Per altra banda, com he manifestat ja diverses vegades, crec que les parròquies dotades de capacitat econòmica, tenen el deure de cercar diners no solament per a elles (per anivellar el seu pressupost) sinó per ajudar el conjunt de la diòcesi. És a dir, les parròquies de què parlo han de buscar, expressament, excedents econòmics en benefici de les altres.

A les properes Sessions d'Estudi, presentarem projectes sobre aquesta matèria.

Calendari general

Sembla útil que els responsables d'economia de tota la diòcesi, coneguin el calendari de les activitats més destacades que es desenvoluparan en el curs 1988/89.

- 1ª quinzena de setembre: tramesa llibret de quotes al F.C.D.
- finals de setembre: tramesa del material gràfic per la "Diada" als Consells d'Economia Zonals
- 30 d'octubre: col·locació del cartell de la "Diada"
- abans del 31 d'octubre: sol·licituds per deduir ingressos per obres. Es tramiten a través dels Consells d'Economia Zonals
- octubre-novembre: Sessions d'Estudi (generals i especials)
- 6 de novembre: distribució als fidels, del Full núm. XIII de la Tarraconense (enguany díptic)
- 9 de novembre: Roda de Premsa
- 13 de novembre: Diada de "GERMANOR"
- abans del 31 de desembre: sol·licituds d'ajuda per a parròquies d'escassa capacitat econòmica (tramitació a través dels Consells d'Economia Zonals)
- abans del 31 de gener: presentació als Consells d'Economia Zonals, dels documents comptables de les parròquies
- març: tramesa del Full núm. 18 de "GERMANOR"
- abril: tramesa Circular núm. 21
- abans del 15 d'abril: presentació de la informació precisa per a l'Impost de Societats
- maig-juny: sessions d'assessorament als preveres sobre la declaració de renda.

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.

Blanc de Belart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY.

Tel. (93) 337 18 12

TARRAGONA

El Dr. Pont i Gol, nomenat fill adoptiu de Tarragona

“L'Església té l'obligació de defensar els drets dels pobles”

TARRAGONA.— El dia abans del seu homenatge, el bisbe emèrit, Dr. Josep Pont i Gol s'està a casa seva; un pis situat al centre de Tarragona, a la mateixa casa on hi ha la casa-residència dels preveres. Viu amb la seva germana, com sempre ho ha fet.

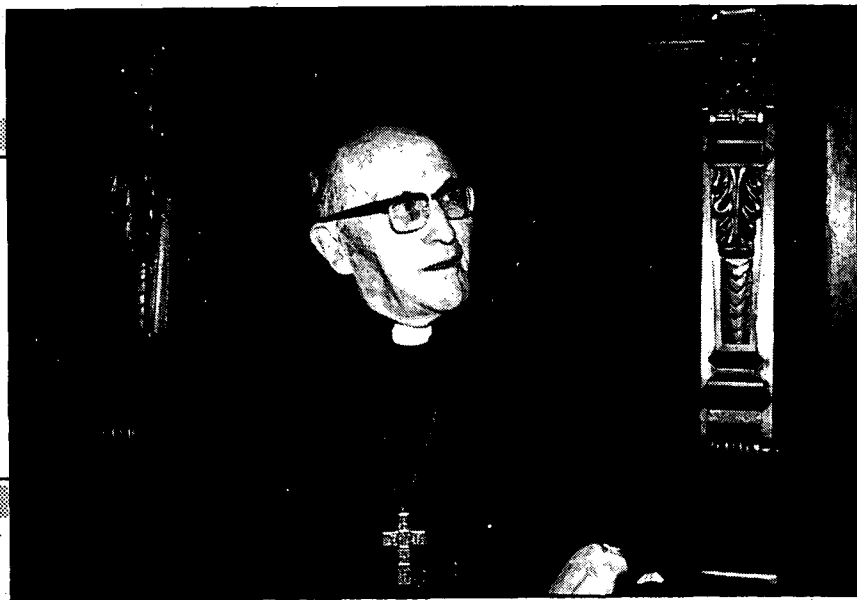
Ara, diuen, està retirat, o jubilat; encara que, a la pràctica encara atén força feina. La seva edat, 81 anys, no l'impedeix, però, de treballar amb ganes i il·lusió. Em ve a la memòria, ara, la seva presència a l'Aplec de l'Esperit, la passada festa de Pentecosta, a Lleida on va donar un viu testimoni, un cop més, del seu amor i del seu esperit jove, i que el va convertir en “l'estrella” més jove dels 7.000 assistents de Catalunya i les Illes. Ara, al migdia està més tranquil i a punt de dinar.

La nostra primera pregunta és quasi obligada.

—Què significa per a vostè aquest homenatge que li fa la ciutat de Tarragona, i el seu nomenament com a Fill adoptiu de la ciutat?

—“Per mi significa una alegria fonda i demostra que aquesta gent, la gent de Tarragona, malgrat els meus defectes m'aprecien, i jo me'n alegro. Perquè sentir-se apreciat sempre és una joia per tothom. Jo, que potser tinc un temperament una mica suau, em sento molt feliç d'ésser estimat i de poder estimar. En els quatre bisbats en què he estat, en tots he deixat el meu cor. I encara me'n ha quedat un trosset per allò que encara m'hagi de venir.

Ara aquí, a Tarragona, em fa l'efecte una mica de resum de tota la meua vida i hi aboco tota la meua força”.

“En els quatre bisbats on he estat, en tots hi he deixat el meu cor”

Ara, el doctor Josep Pont i Gol és un tarragoní més i expressa el seu interès a continuar ajudant, en el treball i col·laboració “amb el meu germà estimat i amic, l'Arquebisbe de Tarragona, el bisbe Torrella” a la diòcesi i poble de Tarragona “en tot allò que pugui donar d'ací endavant”. I, sobretot, ens diu el bisbe Pont i Gol, “sense descuidar la meua pregària per a tots”.

Recordem, també, el seu paper decisiu com a arquebisbe de Tarragona i Primat en els difícils moments de la transició política al nostre país. Els recorda i diu que “va ser providencial el meu trasllat de la diòcesi de Sogorb-Castelló a Tarragona en aquells moments precisos de la vida del país. Gràcies a Déu crec que ens en vàrem sortir força bé, tot i que crec

que, els que en aquell moment ens vam haver de posar al davant, vàrem rebre moltes i fermes col·laboracions”. També ens afegeix que “vaig posar en pràctica allò que parlant la gent s'entén i ho vaig aplicar a totes les esferes, incloses les polítiques, i, encara que sigui una mica de política de pagès, estic content dels resultats i del que aleshores vaig fer”.

En la nostra conversa fem cap a parlar del futur de l'Església a Catalunya. El bisbe emèrit diu, sense perdre el seu somriure que l'acompanya habitualment, que abans que res, a Catalunya i fora del país “l'Església té l'obligació de defensar els drets de la persona, especialment els joves que estan molt aixafats; i té l'obligació de defensar els drets dels pobles. L'estat, els estats, són servidors

dels pobles, mai els pobles no ho han de ser dels estats. En aquest sentit l'Església catalana ha de treballar en la defensa dels drets personals i col·lectius”.

Els joves, la nineta dels seus ulls

El doctor Pont i Gol, repassa, també, el document dels bisbes catalans “Arrels cristianes de Catalunya”, amb la seva càrrega de treball que cal valorar molt fermament, i ens recomana que llegim un treball del bisbe emèrit de Vic, i company del Dr. Pont i Gol sobre “El problema de Catalunya”. I, inevitablement, com sempre que parlem amb el Dr. Pont i Gol, no podem acabar sense parlar dels joves, que, sens dubte, són la nineta

dels seus ulls. El bisbe diu que “El moviment actual dels joves cristians és una esperança. Nosaltres hem de saber-nos posar en ells i entendre'ls. Jo vaig ser a Lleida, a l'Aplec de l'Esperit. Allí 7.000 joves, que aviat està dit, hi varen anar a treballar, i a treballar amb esperança. I nosaltres veiem l'esperança en ells, els joves cristians compromesos. I qui sap si hi trobarem les vocacions de servei que tant demanem. Ara aquesta manca és un greu problema”. Encara hi afegeix el bisbe “Qui sap si la manca de vocacions no és sinó la voluntat de Déu per fer-nos veure que l'Església no som només els clergues, també en són els laics. L'Església som tots”.

Donar testimoni

Recordem, en acabar, el seu recent pas per l'Escola d'estiu de catequistes on va assistir a una de les xerrades del curs de joves i va dir: “Jo ja sóc gran, dono el meu testimoni i poc més puc fer. Feu vosaltres també el vostre testimoni, però un testimoni ferm i treballador”.

Ens hem d'acomiar. No puc sinó donar-li les gràcies, per les paraules que ens ha adreçat a tots els lectors de CATALUNYA CRISTIANA, i donar-li les gràcies pel seu treball, sincer i, sobretot, humil de tots els anys de dedicació a la nostra diòcesi. Aquest home que desprèn bondat per tot arreu, que t'agafa de la mà quan parles amb ell i que no te la deixa per res, et fa sentir petit al seu davant, alhora que impregnat del seu ésser. Per molts anys, i gràcies Josep.

MIQUEL MARIMON

“El Dr. Pont és un home que sap molt bé de quin país és”

TARRAGONA.— El divendres, 16 de setembre, al saló de plens de l'Ajuntament de Tarragona va tenir lloc l'acte de lliurament a l'arquebisbe emèrit de Tarragona, Dr. Josep Pont i Gol, del nomenament de Fill Adoptiu de Tarragona, que, a proposta de l'Òmnium Cultural del tarragonès li va concedir l'Ajuntament d'aquesta ciutat.

En un emotiu acte, en què, a més del bisbe homenatjat hi eren presents els bisbes de Tarragona, de Menorca i d'Urgell, l'abat de Poblet, l'alcalde de Bellpuig d'Urgell —Vila nadiua del Dr. Pont— la corporació municipal tarragonina, amb el seu alcalde al front, així com representants d'altres entitats ciutadanes, familiars i nombros públic, el Dr. Pont, després de més de 12 anys d'exercir de pastor de l'Església tarragonina, va rebre aquesta distinció municipal que li va ser concedida amb un ampli ressò popular.

L'acte va començar amb unes paraules del Sr. Josep Lluís Carod Rovira, president de l'Òmnium Cultural del tarragonès, que va ressenyar la figura del Dr. Pont en la seva vessant “cultural i patriòtica” i va dir que “el Dr. Pont i Gol és un home que sap molt bé de quin país és”, i a més sap en quin moment està vivint. Va ressaltar també la seva gran voluntat de diàleg amb tothom, i va recordar diferents accions i opinions del bisbe enfront de moltes situacions passades. Tot seguit el bisbe d'Urgell, Joan Martí Alanís va ser l'encarregat de fer la glossa personal i humana del nou Fill de Tarragona. El Dr. Martí va fer una biografia molt humana de la figura del Dr. Pont i Gol, remarcant la seva crida a la unitat en els moments de la transició política, la seva preocupació per la nació i, sobretot, la seva inquietud com a pastor de l'Església tarragonina, que havia de posar-se al dia se-

gons les emanacions del Concili Vaticà II.

Després de la lectura de l'acta del Ple en el qual es va acordar el nomenament del bisbe Pont com a Fill Adoptiu, l'homenatjat va adreçar unes breus i emocionades paraules als assistents en què va agrair el nomenament i va fer públic el seu desig de ser un bon fill.

Abans d'acabar va recordar les paraules de sant Fructuós, el primer bisbe de Tarragona, en les quals va dir que no ens mancarien mai pastors, i que ell, com a successor havia posat el cor i el treball al servei dels germans. Va prendre també la paraula l'Alcalde de Tarragona, Josep Maria Recasens que va fer esment que la distinció pretenia demostrar l'estima d'un col·lectiu, en aquest cas una ciutat, a un home i a un arquebisbe per les seves qualitats humanes. No exercia una doble funció, d'home i de bisbe, sinó que eren dos

aspectes de la mateixa tasca. “L'Església només té raó de ser en quant és un servei a la Humanitat”. Ressaltà el ressò de la campanya “bisbes catalans” i la missió difícil del Dr. Pont en la transició política, de la que se'n sortí amb sensibilitat i tacte, retornant la identitat catalana a la diòcesi de Tarragona. Acabà dient unes paraules que un dia

“em digué el Dr. Pont tot parlant de les tasques del seu càrrec: Un arquebisbe hauria de ser l'amic que trobessim a la porta just quan el necessitèssim”.

Acabat l'acte tots els assistents es reuniren en un sopar de germanor en el qual es lliurà al Dr. Pont del seu nomenament de Soci d'honor d'Òmnium Cultural i altres presents.

BARCELONA

Teresa Cortina, nova coordinadora general d'Hora-3

BEGUES.— Fa poc se celebra l'Assemblea General del moviment juvenil HORA-3 a la qual assistiren prop de 70 delegats provinents de diverses localitats catalanes.

L'Assemblea, que tingué lloc a la casa de colònies de Begues, tenia com a objectius principals l'aprovació de les línies d'actuació d'HORA-3 durant el curs que s'inicia, així com la del balanç i pressupostos i la definició del nou equip de Secretariat General.

Pel que fa a aquest darrer punt es produí el relleu en el càrrec de màxima responsabilitat dins l'HORA-3; el de Coordinador General. En Màxim Muñoz, que durant els quatre darrers anys havia desenvolupat aquesta tasca, deixà el càrrec a mans de Teresa Cortina, fins ara sots-coordinadora General d'HORA-3. Aquesta darrera funció ha estat assumida per Carles Cervelló.

Altres membres que s'han incorporat a l'equip de Secretariat General són Lluís del Val (Secretari General) i Lluís Basart (Administrador General).

Referent al punt de les línies d'actuació d'enguany, l'Assemblea General aprovà un aprofundiment en cinc aspectes genèrics: caps i responsables del grup, consiliaris, procés educatiu, secretariats de zona i equips de coordinació, i HORA-3 cap a enfora.

Kristel Residència 3.ª Edat

Amb. familiar, calef., força sol, assistència mèdico-sanitària: 8 places de 1.ª categoria. 90.000 ptes. S'estudien verticals. Tel. 254 26 64.

En el marc del Seminari Major, i pertanyents a les diòcesis de Tarragona, Urgell, Vic, Solsona i Girona

Comença la vida comunitària dels 30 seminaristes del carrer de Casp

BARCELONA.— Ja vam donar notícia de la creació d'un nou Seminari Major, que agrupa els seminaristes de les diòcesis de Tarragona, Urgell, Vic, Solsona i Girona.

El diumenge dia 2 d'octubre va començar la vida comunitària dels 30 candidats al Ministeri Sacerdotal, amb un breu recés espiritual a la nova casa: carrer de Casp, 49, a Barcelona.

Els bisbes afectats havien designat com a "delegat" per la marxa del seminari a monsenyor Torrella. I van nomenar rector mossèn Joan Busquets, de la diòcesi de Girona, i vice-rector mossèn Armand Puig, de l'arquebisbat de Tarragona. Els responsables dels seminaris d'Urgell, Vic i Solsona, formen part també de l'equip responsable i vetllaran sobretot per la inserció dels seminaristes en la pròpia diòcesi. Les classes les segueixen a la Facultat de Teologia.

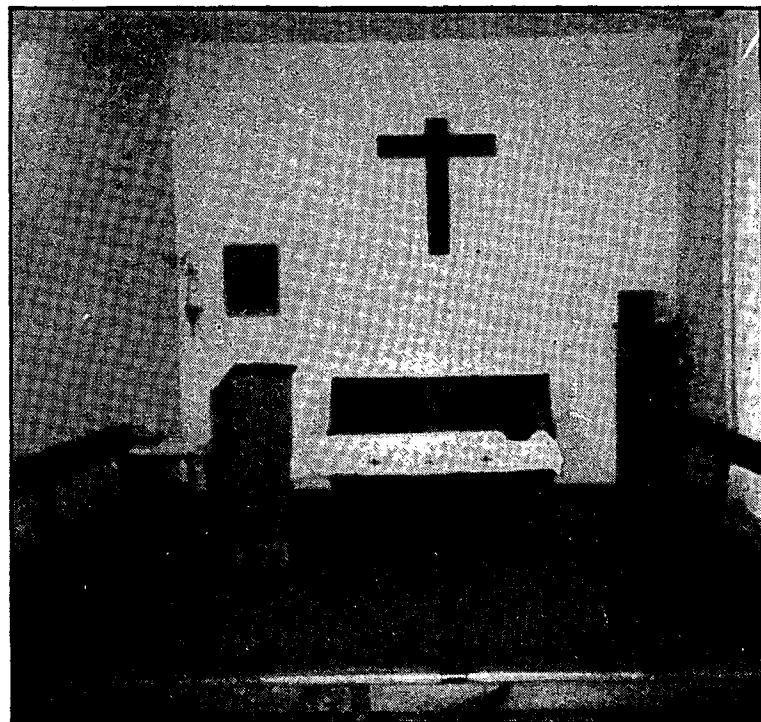
La inauguració oficial va tenir lloc el dia 5 d'octubre. Una missa concelebrada i un dinar de germanor. Monsenyor Ramon Torrella va presidir la concelebració i va fer l'homilia. L'acompanyaven els al-

tres bisbes, l'abat de Solius, els rectors dels seminaris de Catalunya i professors de la Facultat de Teologia que pertanyen a aquestes cinc diòcesis agrupades.

L'arquebisbe de Tarragona va dir que era un moment històric i, per tant, una crida a la responsabilitat tant per als seminaristes i els seus formadors, com per a les diòcesis. La nova institució feia visible un seminari major pròpiament dit i era una esperança per les futures vocacions com a punt de referència i com a projecte formatiu clarificat.

El dinar de germanor va tenir un to de simpatia perquè els plats servits provenien de les diverses comarques de les cinc diòcesis: embotits de Vic i formatges d'Urgell, arròs de Tarragona i carn de Solsona, vins del Priorat, fruita d'Urgell i pastís de Girona. El rector del nou seminari va donar les gràcies amb un brindis que va ser contestat pel bisbe president de la Comissió Episcopal de Seminaris, monsenyor Carles, el qual va felicitar i encoratjar els seminaristes i formadors en la seva nova tasca.

G.

L'oratori del nou Seminari interdiocesà

Ordenació de diaca i prevere a la diòcesi de Solsona

SANTUARI DE LORD-SANT LLORENÇ DE MORU-NYS.— El jove Joan Durban i Juny fou ordenat pel bisbe Miquel, de diaca el dia 3 de setembre al santuari de Lord i de prevere el passat diumenge dia 16, a l'església parroquial de Sant Llorenç. Joan ens havia invitat tot dient: "Doble esdeveniment al qual, per la seva transcendència i pel vincle que ens uneix m'agradaria que m'acompanyessiu per donar gràcies a Déu per la seva magnanimitat en elecció tan immerescuda i reiterar, tots plegats, l'irrenunciable compromís d'amor a Déu al qual tot i molt particularment els ordenats, estem obligats". El jove en qüestió va néixer a Tarragona, però és de mare piteüa i des de molt petit que està vinculat a Sant Llorenç. Actualment fa vida monàstica al Santuari de Lord al costat del pare Salvador Jordana.

G.

Cada diumenge, missa en català a Sant Mateu, de Perpinyà

PERPINYÀ.— Recentment, l'arquebisbe-bisbe de Perpinyà, va presidir a la catedral de Sant Joan la celebració eucarística de principi de curs de l'ensenyament catòlic coincidint amb la "diada de les famílies". Ja en la benvinguda a la nombrosa concurrència va fer referència a les responsabilitats del matrimoni cristià així com a l'educació dels fills, per acabar l'acte saludant personalment els infants i els pares assistents.

Per als qui puguin interessar, cada diumenge a un quart de deu del matí se celebra missa en català a l'església de Sant Mateu, de Perpinyà (prop del parking Aragó).

MISSATGE

**A TOTS ELS LECTORS DE
CATALUNYA CRISTIANA**

LA PREMSA ÉS UN DELS GRANS MITJANS
D'APOSTOLAT FEU APOSTOLAT A TRAVÉS DE LA
PREMSA! COL·LABOREU A L'APOSTOLAT
DE CATALUNYA CRISTIANA

**Que cap llar cristiana del país no estigui mancada
de la seva lectura, és el repte que tenim tots els
lectors de CATALUNYA CRISTIANA**

**MOSTREU CATALUNYA CRISTIANA
ALS VOSTRES FAMILIARS I AMICS.
DONEU-LOS A EMPLERAR LA SEGÜENT
BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ.**

Catalunya
Cristiana

Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom

Domicili n.º Població

D.P.

Se suscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 4.680.-
Aquest import el faré efectiu de la forma següent:

☐ Pagament domiciliat ☐ Xec nominatiu que s'adjunta

Signatura

Lloc Data

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/Caixa Agència

Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avis, amb càrrec al meu compte/lílibreta n.º se serveixen pagar els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Signatura

Lloc Data

Entrevista a monsenyor Filarete, exarca d'Ucraïna

“Els ideals de Rússia han sobreviscut al temps”

En el marc d'un recent col·loqui internacional organitzat per l'UNESCO, en estreta col·laboració especialment amb els ministres de Cultura de l'URSS i de la República d'Ucraïna, especialistes procedents de la Unió Soviètica, Bulgària, Romania, Iugoslàvia, Itàlia, Alemanya Federal i França, han centrat els seus treballs sobre “La importància de la introducció del cristianisme a l'antiga Rússia pel desenvolupament de la cultura i de la civilització europea i mundial”.

Primer servir la història com cal; però no menys substancialment l'art i l'arquitectura que il·lustra feliçment una exposició de qualitat. Amb “Ateisme i religió a l'URSS”, el professor Nikita Struve obria feliçment una perspectiva més fonamental a aquestes reflexions; també —guardant les proporcions— els temes més directament espirituals dels quals tractaren els dos bisbes presents a aquesta manifestació: Youvenali, metropolita de Kroutitsy i Kolomenskoe, així com Filarete, metropolita de Kiev i Galijca. La forçada absència de Vladimir Ziehlinski, invitat a aquestes jornades per pronunciar una conferència sobre “El do i l'enigma de la santa Rússia”, conferència que fou llegida, no passà pas desapercibuda en un context on la “Perestroïka” és un dels mots clau. L'entrevista acordada amb el metropolita Filarete és testimoni que els uniates continuen essent la pedra on ensopeguen les relacions entre ortodoxos i catòlics.

—La Conferència que ha aplegat catòlics i ortodoxos a Waalmo, a Finlàndia, al reprendre els seus treballs, reabordarà el problema que els uniates plantegen a les dues Esglésies. Esperu, monsenyor Filarete, bons resultats en aquest camp en un proper futur?

—Ja és un fet: hi ha diàleg entre ortodoxos i catòlics. Però al mateix temps que progressa un cert apropament entre ells, els uniates no deixen de provocar tensions. A la vista d'això, jo us recordaria que el 1986, durant la tercera assemblea del Consell ecumènic de les Esglésies, tot i pronunciar-se a favor dels intercanvis amb els catòlics, els representants de les Esglésies ortodoxes denunciaren unànimament l'obstacle que representa en aquesta qüestió el doble problema dels uniates i del proselitisme. Per tal d'aportar-hi alguna clarificació, funciona ja fa temps un grup mixt de catòlics-ortodoxos, el treball dels quals, hauria de desembocar un dia en resultats concrets.

Insisteixo: des del punt de vista ortodox, les qüestions relatives als uniates i al proselitisme traven considerablement el desenvolupament de les relacions ecumèniques. D'altra banda, quan fou inaugurat l'esmentat diàleg, els ortodoxos posaren com a condició que els catòlics s'abstinguessin de suscitar problemes referents als uniates no menys que al proselitisme, havent estat aquest darrer estigmatitzat pel Consell ecumènic

de les Esglésies... Per part nostra, evocar aquestes qüestions fora d'un context de treball equival a posar una bomba en la base de tota negociació. Dit això, jo no insistiré mai prou sobre la necessitat de millorament de les nostres relacions amb l'Església catòlica. És en aquesta perspectiva que nosaltres considerem tan complex el problema dels uniates. Al capdavant, nosaltres hem estat molt sensibles a la presència de delegacions catòliques per les festes del mil·lenari. El fet que el cardenal Casaroli s'hagi trobat amb Mikhail Gorbachev és suficient per demostrar com estem desitjosos d'una veritable entesa amb l'Església de Roma.

—Invitant els representants dels 159 Estats membres a celebrar el mil·lenari del cristianisme a Rússia, a l'UNESCO, afirmeu, ha situat aquest esdeveniment en el camp de l'acció estatal. Considerant-ho així, vós esmenteu el procés de reestructuració a l'URSS. ¿Com entendreu per l'Església?

—Quan hi hagué la trobada a Moscou, a finals d'abril, del patriarca Pimen i dels Sant Sinode amb Mikhail Gorbachev, el secretari general del Comitè central del PCUS no afirmava pas que la

Confiant en la Perestroïka, el metropolita de Kiev vol considerar la qüestió dels Uniates en la perspectiva d'un apropament amb l'Església de Roma.

Perestroïka afectava l'Església i els creients igual que a tots els ciutadans? Heus ací que no s'ha limitat a paraules, sinó que s'ha traduït també amb actes. A títol d'exemple, poseu la vostra atenció sobre la restitució a l'Església de bon nombre de monestirs, i sobretot de la part inferior de la Laura de Petchirsk, a Kiev. A això s'uneix l'esdeveniment recent de la col·locació de la primera pedra d'una catedral en un nou barri de Moscou. Penseu que és la primera després de la Revolució. Sense oblidar la construcció de noves esglésies i llocs de culte a diferents regions de la Unió Soviètica.

Jo faria constar aquí la decisió que preveu l'eixamplament dels serveis publicitaris de l'Església, especialment en el que es refereix a les publicacions de la Bíblia. La manca de paper, es veritat, ens amoina considerablement, però tinc confiança en la Perestroïka per posar-hi remei. Mentrestant, comptem amb l'ajuda de les Esglésies germanes d'Occident. Sobre això, jo vull expressar la meua gratitud a les esglésies protestants de l'estranger que han destinat una suma important per a la publicació de 150.000 exemplars de la Bíblia, 150.000 Antic i Nou Tes-

taments en ucraïnès, així com 500.000 devocionaris... El més important per a nosaltres està tanmateix en la nova actitud que prevalgui en el nostre país cara a l'Església: un element determinant per tal que puguin desenvolupar-se les relacions entre l'Església i l'Estat. En aquesta perspectiva, ha estat molta la nostra satisfacció de veure les propostes presentades sobre l'Església en la Conferència nacional del Partit.

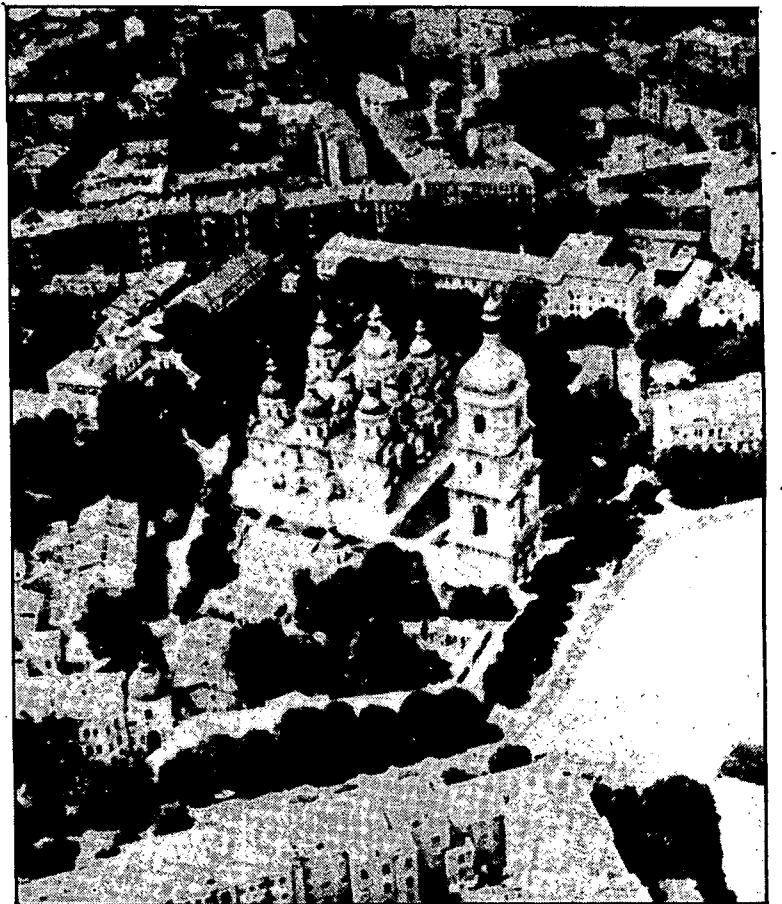
—El poble soviètic està en condicions de comprendre un semblant giravolt, ell que, després de decennis, ha estat testimoni d'una depreciació sistemàtica de la realitat religiosa en nom d'un programa d'ateïtzació?

—No comparteixo la vostra apreciació sobre aquest punt. Ja que, malgrat aquesta empresa d'ateïtzació dels més actius, l'Església no ha faltat a complir la seva missió, i, jo diria, que eficaçment. I posaria com a prova els 30 milions de baptismes administrats durant el període entre les dues assemblees de l'Església russa, entre el 1971 i el 1988. I si, després dels setanta anys, la nostra Església ha pogut mostrar-se tan forta i reconeguda com a tal, és ben clar que ha pogut respondre de la seva tasca. La Perestroïka en curs augmentarà, no cal dir-ho, les nostres possibilitats d'acció. Nosaltres comptem poder intensificar els nostres esforços a nivell espiritual i moral.

—Vós afirmeu que entre els ideals del poble rus i el cristianisme, hi ha una convergència de fons. ¿Què en feu vosaltres dels ideals predicats pel règim en vigor?

—Els ideals de la vella Rússia han sobreviscut al temps. En una conjuntura on preval el materialisme, les realitats espirituals són portades a situar-se en una perspectiva diferent. M'explico. És sobre la tela de fons del materialisme que, tan paradoxal com pugui semblar, els valors espirituals i morals guanyen en agudesia essent millor percebuts per la mateixa raó d'aquest desviament diferencial. Efectivament, les preguntes sobre el “perquè” de l'ésser humà sorgeixen aleshores amb una força més gran. En constatar que el sistema establert les ha afectades seriosament hom percep al mateix temps que aquests valors es beneficien d'un augment d'interès. Una aspiració creixent a les realitats de l'esperit n'és un signe eloqüent. Sobre la distància que separa creients i ateus, tendeixo a reconèixer una primera importància als valors comuns a tota consciència d'home. És allà, al meu parer, un punt de partida capital perquè sigui trobat un terreny d'entesa amb tot home. Personalment, és en aquest esperit que he viscut les festes del mil·lenari de la cristianització del Rus: tots, nosaltres també podem retrobar-nos sobre la base de la nostra història i de la nostra cultura comunes.

GWENDOLINE JARCZYK
(de “la Croix”)

Ajudem la família.

QUATRE PROPOSTES PER A UN AJUT FAMILIAR DIGNE

Adequar el valor dels punts a nivell europeu

No penalització fiscal dels matrimonis

Considerar nombroses les famílies a partir de 3 fills

Orientació i planificació, també per a tenir fills

Aquestes propostes, compartides pels dos partits de la Coalició, seran defensades a les Corts Espanyoles pels Grups Parlamentaris de MINORIA CATALANA al Congrés i CONVERGÈNCIA i UNIO al Senat.

UNIO
DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA

Miquel Coll és un dels millors exemples de la gent que ha fet la Catalunya actual.

Els fills i els nés són ja una bona colla.

Miquel Coll

“Em sembla cristià no sig

Al bell cor de Barcelona, ben a prop de la cruïlla que fan el Passeig de Gràcia amb la Diagonal, hi viu una de les famílies més agradables del país, la del Molt Honorable Senyor Miquel Coll i Alentorn, ex President del Parlament de Catalunya, historiador eminent i públicament reconegut com a home que durant tota la vida ha estat fidel a unes conviccions, per les quals s'ha arriscat i sacrificat, amb una conducta neta i sincera que l'ha fet estimar per tothom, i admirat més enllà dels nostres límits.

Tant l'homenatge que li oferiren fa pocs mesos en plejar de la presidència del Parlament, com la felicitat recuperació d'una greu malaltia, palesa multitudinàriament l'afecte general que se li serveix, i la consideració col·lectiva per l'honoradesa i transparència permanent, en tots els aspectes i tombants de la seva existència i de la seva personalitat.

Fa quatre anys, la Fundació Jaume I li ofrenà una “Miscel·lània d'homenatge en el seu vuitantè aniversari”, de prop de cinc-cents pàgines, amb una colla de treballs sobretot històrics, signats per noms tan significatius com els de Josep M. Ainaud de Lasarte, Josep Salrach, Joan Triadú, Carme Illa, Hilari Raguer, Agustí Altisent, Anscari M. Muntó, Gaspar Feliu, Josep M. Sans, Maria Teresa Ferrer, Jaume Sobrequés, Manuel Rovira, Josep Lladonosa, Josep-Maria Madurell, Osvold Cardona, Josep Masot, Maria Montserrat Martí i Lluís Carulla, després d'una suggestiva presentació escrita pel President Jordi Pujol, proclamant que

Coll és un dels millors exemples de la gent que ha fet la Catalunya actual, i que pot donar testimoni de la dignitat amb què ens ha representat sempre, dins i fora del nostre país, ensems que recorda que és membre de l'Institut d'Estudis Catalans, de l'Acadèmia de Bones Lletres, professor de la Universitat de Barcelona i President d'Unió Democràtica de Catalunya. I, encara, la valuosíssima constatació que és un model de marit, de pare, d'amic, de mestre.

En aquest llibre, qui estigui interessat a conèixer millor la personalitat que entrevistem, tots pleats, avui, hi trobarà l'abundosa bibliografia de les seves publicacions i la comprensió del seu pensament i del seu caràcter personal —i fins i tot de la seva interessant biografia—.

M'he allargassat massa en aquests paràgrafs introductoris. El lector m'ho perdonarà, car m'ha guiat la intenció de deixar ben clar, si calgués, l'alçada intel·lectual i pragmàtica de Miquel Coll i Alentorn, exemple viu de la presència de la fe i de l'esperança cristianes en el nostre món actual.

Tot just entrat a casa seva, ens rep immediatament —a vostès i a mi, car jo represento tots els lectors de “Catalunya Cristiana”.

I ens rep amb el seu somris clàssic, cordial i amistós, malgrat que la malaltia l'ha deixat, momentàniament, amb una falta total de visió, que resta compensada per les atencions amoroses de la seva muller, de la filla Carmina i de la neta Glòria, que el conduïxen i l'embolcallen càlidament amb una perceptible estimació,

densa de simpatia i d'amor.

Es mostra amb una senzillesa corprenedora. No és gens ni mica presumit. La conversa té la distensió i l'acostament folgat que mantindrien dos amics de tota la vida, evocant potser records mig oblidats de la infantesa. Les respostes són directes, immediates i precises. Curtes i exactes. Com si ens digués que la roda és rodona, i el cel blau.

I al seu costat t'hi sents natural i bé, amb una gran comoditat psicològica. I és que, veritablement, la senzillesa és una virtut.

Amb aquesta mateixa naturalitat, enceto el diàleg:

—Senyor Coll i Alentorn: voldria dir-me quins són els punts que considera més importants per a assolir i consolidar la riquesa material, cultural i espiritual de Catalunya?

—“La pregunta seria llarga de respondre. No acabariem. Però crec que el més important,

per nosaltres, catalans, l'essencial, és donar un ple aplec a la virtut del treball.”

—Creu possible arribar a uns punts de coincidència, bàsics i positivament valuosos, entre tots els catalans?

—“Sí, no és fàcil, però ho crec possible. Tanmateix, no és pas necessari una coincidència total, com un monolitisme —que no seria beneficiós—, car convé que hi hagi matisacions. El que interessa bàsicament és que existeixi entre tots la voluntat d'entendre'ns i de col·laborar.”

—Vostè, que té una gran experiència de la vida: quines són, en la seva opinió, les qualitats humanes més valuoses?, les que cal recomanar a la joventut que en tingui cura?

—“També és una pregunta complexa. La salut és una d'elles. La laboriositat, una altra —ja ho he dit—... Però en allò que cal insistir és en la bona vo-

El passat dia 13, Miquel Coll va celebrar al Palau de la Generalitat la Medalla d'Or de la Generalitat. Va rebre la nostra màxima distinció més l'afecte i la consideració personalatge. És un home fidel amb un tarannà cordial i afecte profundes conviccions cristianes ens permet apropar-nos a l'espiritual.

luntat que la gent s'ajudi l'un a l'altre, i que tothom s'esforci a superar les dificultats que la vida ens presenta, en totes les coses corrents, normals —no sols les heroïques—, i cercant que aquesta superació sigui assolida amb un bon grau d'efectivitat, d'eficàcia.”

—Es considera convenient que tinguem models de persones la

En l'acte de lliurament de la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya.

Amb Maria Glòria d'Alemany i Grau, l'esposa i companya fidel.

- "La fe m'ha ajudat a superar els moments de defalliment"
- "M'he sentit estimat per tothom, des de la meva família fins als adversaris polítics"
- "Les coses gairebé sempre surten bé si s'actua amb bona fe i amb bona intenció"
- "El que interessa és que existeixi entre tots la voluntat d'entendre'ns i col·laborar"

Aquí el veiem saludant l'arquebisbe de Tarragona, doctor Torrella.

i Alentorn

difícil que un ui optimista"

Coll i Alentorn va rebre la... at en el decurs d'un acte que Generalitat, presidit pel M. En aquest homenatge que li titució es posà de manifest un ació col·lectiva que té aquest del a les seves conviccions, ectuós. Un home, també, de tianes. Aquesta entrevista a seva dimensió humana i

biografia de les quals esdevingui exemplar. Quines són, a Catalunya, aquestes persones que poden inspirar les nostres vides?

— "A la història trobem sempre persones que poden representar aquest paper inspirador d'exemplaritat. Les circumstàncies històriques condicionen i fan variar els models, segons les condicions de l'època. Con-

cretament, a Catalunya tenim dos esplèndids models: a l'Edat Mitjana, Ramon Berenguer IV; a l'Edat Moderna, Enric Prat de la Riba. Tots dos són vàlids."

— Vostè, senyor Coll i Alentorn, ha triomfat a la vida. Quines creu que són les seves qualitats personals que més han contribuït en el seu triomf?

— "Abans que res, no considero que jo hagi triomfat a la vida. M'he limitat a complir amb els meus deures —i agraeixo molt l'amabilitat de tots aquells que pensen que he triomfat en els meus desiguis...—"

El que em sembla que més ha contribuït a resoldre coses, és la meva bona voluntat! He procurat entendre els meus interlocutors! He treballat molt! I com que he treballat tant, no he tingut gaire temps de pensar i rumiar..."

— Llavors, és un intuïtiu, vostè?

— "No, no sóc intuïtiu ni improvisador. Malgrat la manca de temps, necessito pensar molt i reflexionar. Per exemple, no tinc facilitat d'escriure a raig, he de pensar-hi molt... Però, continuant el que deïem, també em sembla important de manifestar que he estimat molt a tothom! I en reciprocitat, també m'he sentit estimat de tothom, des dels adversaris polítics fins a la meva família. I tinc la sort de tenir vint-i-un néts..."

— I que li donin moltes satisfaccions. Vostè és enginyer, polític, historiador, home de família...; ha pogut compaginar les seves diverses ocupacions i activitats amb la dedicació familiar?

— "Bé, és difícil judicar-me a mi mateix. Són els meus familiars els qui haurien de contestar. Però he fet sempre allò que he sabut i pogut perquè no se sentissin decebuts per mi, car els estimo molt."

(La néta Glòria, que és una joia per no dir una glòria, diu que no pot ser més afectuós amb la família, i que com a avi no ha pogut ser més avi del que és, i sempre ho ha fet tot perquè els familiars se sentissin satisfets i orgullosos del seu parentiu —i ho diu amb entusiasme i convicció).

— Vostè és un cristià convençut, oi? Creu que el seu cristianisme ha influït en el seu optimisme, que la senyora Illa considera com la seva característica personal més peculiar?

— "Sí, sens dubte sóc plenament cristià. I em sembla difícil que un cristià no sigui optimista..."

— Pensa que la seva fe ha pogut contribuir a superar millor els seus moments de defalliment?

— "I tant! Ja ho crec que sí!"

— La seva vida ha estat molt plena, i per tant haurà viscut algunes anècdotes divertides o significatives; oi que tindrà la gentilesa d'explicar-nos en alguna als lectors de "Catalunya Cristiana"?

— "Bé, jo no sóc home d'anècdotes. Però els explicaré la del dia 23 de febrer. Jo era Conseller, i havia parlat sense cap novetat amb el President Pujol. Però m'avisaren de la irrupció de la Guàrdia Civil al Congrés de Madrid, i dels actes de València. Vaig tornar immediatament al despatx del President, i estiguérem una colla d'hores junts; les primeres foren d'una certa ansietat, però no vaig passar cap maldecap, perquè vaig tenir confiança en el seny i en la raó; val a dir que el Capità General de Catalunya estava del

nostre costat... Bé, tothom sap què és el que passà..."

L'anècdota és que, en retornar la normalització política, un periodista em demanà si era optimista, en aquell moment. I jo li vaig contestar que si jo ho era fins el 26 de gener del 1939, ¿per què no havia de ser-ho quan ell m'ho preguntava? Això el confirmà en el meu optimisme, que vostè em preguntava abans."

— Tots necessitem consells. Quins ens donaria?

— "Em sembla molt difícil donar consells, perquè mai no es tenen prou dades... Però jo recomanaria sempre la bona intenció! Que es tinguin els millors propòsits. Malgrat allò que es diu, que l'infern està ple de bones intencions, la veritat és que si es fan les coses de bona fe i amb bona intenció, gairebé sempre les coses surten bé, i hom queda tranquil de consciència."

— Li agradaria exposar alguna altra opinió a les pàgines de "Catalunya Cristiana"?

— "No. Em sembla que ja he dit prou, i no és qüestió de monopolitzar l'atenció del lector d'aquesta revista tan estimada i interessant, fins a fer-lo cansar..."

— Moltes mercès, senyor Coll i Alentorn..., i família.

Ens acomiadem, i la seva amical afabilitat ens acompanya durant una llarga estona. I li desitgem una bona salut, i un bon gaudi de totes les afeccions de fills i filles, i de néts i nétes, i —a més distància— de tants ciutadans que l'admiren i l'estimen —que l'admirarem i estimem!

DIDAC PARELLADA

CALENDARI

Diumenge, 23 d'octubre. XXX del temps ordinari. Sant Joan de Capistrano, prevere; sant Servand i sant Germà, màrtirs. El sol surt a les 6'11 i es pon a les 16'59 -Hora solar-.

Dilluns, 24 d'octubre. Sant Antoni M.ª Claret, bisbe fundador; sant Martí i sant Aretas, màrtirs.

Dimarts, 25 d'octubre. Sant Bernat Calbó, bisbe; sants Crisant i Daria, esposos; sants Crispí i Crispinià, màrtirs.

Dimecres, 26 d'octubre. Sant Evarist, papa màrtir; sants Marcià i Llúcia, màrtirs i sant Rústic, bisbe. Festa major a Bellvís.

Dijous, 27 d'octubre. Sant Vicenç; santa Sabina i santa Cristeta, màrtirs i sant Gaudiós, bisbe.

Divendres, 28 d'octubre. Sant Simó i sant Judes Tadeu, apòstols i santa Cirila, verge màrtir. Festa major a Tivissa.

Dissabte, 29 d'octubre. Sant Narcís, bisbe, Patró de Girona i sant Maximilià, màrtir. Festa major a Girona.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

23 d'octubre. Diumenge XXX de durant l'any. Lectures: Primera Jr 31,7-9, S 125, segona He 5,1-6, tercera Mc 10,46-52.

24 d'octubre. Dilluns de la setmana XXX de durant l'any. Lectures: Primera Ef 4,32-5,8, S 1, segona Lc 13,10-17.

25 d'octubre. Dimarts de la setmana XXX de durant l'any. Lectures: Primera Ef 5,21-33, S 127, segona Lc 13,18-21.

26 d'octubre. Dimecres de la setmana XXX de durant l'any. Lectures: Primera Ef 6,1-9, S 144, segona Lc 13,22-30.

27 d'octubre. Dijous de la setmana XXX de durant l'any. Lectures: Primera Ef 6,10-20, S 143, segona Lc 13,31-35.

28 d'octubre. Divendres. Sant Simó i sant Judes, apòstols. Lectures: Primera Ef 2,19-22, S 18, segona Lc 6,12-16. (Fl 1,1-11, S 110, Lc 14,1-6)

29 d'octubre. Dissabte de la setmana XXX de durant l'any. Lectures: Primera Fl 1,18b-26, S 41, segona Lc 14,1.7-11.

Litúrgia de les Hores Setmana II

Diumenge, 23. Propi del temps.

Dilluns, 24. Sant Antoni M.ª Claret. Memòria obligatòria.

Dimarts, 25. De fèria.

Dimecres, 26. De fèria.

Dijous, 27. De fèria.

Divendres, 28. Sant Simó i sant Judes, apòstols. Festa.

Dissabte, 29. De fèria. Vespres I de demà.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Pedagogia: Sistemes i més sistemes

Anant com va el món de cap per avall pel que fa als resultats moderns de l'educació, Andreski, en l'obra "Les ciències socials com a bruixeria" dubta de l'eficàcia de molts sistemes. en la seva obra "The Uses of Comparative Sociology", diu —jo, no dic res— que les escoles han anat empitjorant a Nord-amèrica a mesura que ha augmentat el nombre de personal ensinistrat en sociologia, psicologia i educació. Compara alguns educadors a uns bombers que volguessin apagar el foc tirant-hi gasolina.

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de l'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Francesc Pujols

(1882-1962)

El primer i únic **Llibre de Poesmes** que publicà el poeta i assagista Francesc Pujols, va ser prologat per un dels homes més valuosos de la nostra terra: Joan Maragall. I ell diu que està content, i manifesta que Pujols ha dit, en el seu llibre, paraules sagrades. "No les toqueu! Un cop passada la febre divina, les repassareu i les trobareu potser incompletes i potser no prou cantades. No les toqueu!" Maragall vol sinceritat i resplendor espiritual. Per bé que un primer llibre no sigui perfecte, diu que és poesia. Hi ha poetes que es posen fredament davant la taula a fer versos, i els fan bonics per fora; però insignificants, trivials, falsos, per dins.

La poesia de Francesc Pujols és graciosa; il·luminada, amb una certa sensualitat innocent. Parla de la terra molla, de la frescor dels pàmpols, del raig de sol, del Divendres Sant, de la pageseta que quan ve de combregar "tot ho veu més clar". Del "Divendres Sant", cal subratllar un fragment d'aquests versos corprenedors:

*"Divendres, gran Divendres!
Oh soledad del món!
Josep d'Arimatea
tanca un sepulcre nou.
Així que se n'anaven
arrenquen un gran plor.
Si a la ciutat retornen
s'apaga la claror,
que allí al cim del Calvari
hi mor la resplendor"*

Aquest poema va fer dir a Josep Carner que encara que Pujols només hagués escrit aquesta poesia, caldria considerar-lo un gran líric.

Francesc Pujols va escriure poemes molt estimables com: "La ba-

lada del fuster", "ja que Sant Josep també ho va ser i de molta anomenada".

Pujols és poc conegut per les generacions actuals. Va ser un poeta que feia veure les coses amables de la vida. A primer cop d'ull diríeu que la seva poesia és simple, innocent. No ho és pas. El poeta vol que el món sigui feliç i lluminós, ample i comunicatiu. Pensem que fou una figura rellevant del noucentisme i un home de facetes diverses.

Segons Tomàs Garcès, Pujols s'acosta al poble. I intentava de fer una poesia popular, a l'ombra

directa del romanceret. Aquest acostament voluntari, aquesta subjecció a la línia tradicional i anònima, ens explica el secret del cant.

No oblidem que la poesia és un esclat de l'esperit. Una raó d'amor que ve a dir-nos allò impenetrable de molts fets. I és, també, un mirall que reflecteix les coses simples i misterioses de la vida. El bon poeta tanca els ulls i veu el món aparentment absurd per nosaltres. La bona poesia és l'autèntica i absoluta realitat.

LEANDRE AMIGÓ

ADULTS EN LA FE

La vocació sacerdotal

JOAN GUITERAS i VILANOVA

cions que subratllen la sol·licitud paternal del Déu de Jesucrist. Realitats que purifiquen la fe de la ganga de la por. I que provoquen una generositat confiada.

Com se sap si un té vocació?

La pregunta és important. Perquè un podria ser víctima d'un miratge o d'una vana il·lusió. "Per un discerniment de joia. Si el pensament de fer-se sacerdot evoca en algú joia i pau, hi ha raons per pensar que Déu el crida. Car Déu no és un Déu de torbació sinó de pau i de joia. Hem dit **discerniment** de joia, perquè hi podria haver dues menes de joia en conflicte: una al pensament de no fer-se sacerdot, i una altra al pensament de fer-se'n. Una de les dues, però, apareixerà com a més profunda i plàcida. La pau profunda és la que dóna la pauta".

En la crida, per dur la resposta a bon terme, cal sere-nor, obertura i generositat. És allò dels apòstols: "Immediatament ho deixaren tot i el seguien". I allò altre del perseguidor acorralat pel Crist gloriós: "Qui sou, Senyor?... Què voleu que faci?" Maria també va respondre diligent: "Faci's en mi segons la vostra paraula".

Encara convindrà un altre pas: demanar consell a un sacerdot bo i intel·ligent. Una encertada mesura que aportarà més dades per a una decisió lúcida. Contrastar les pròpies intuïcions amb un conseller espiritual no sols és una bona cosa, sinó un signe de prudència que assegura l'objectiu de la decisió encertada. En aquest aspecte, els sa-

cerdots solen ser persones molt realistes i tenen el desig d'ajudar sincerament els altres fidels a trobar el seu camí.

En més d'una ocasió em toca donar el meu parer a persones que volen accedir al sacerdoti. M'agrada sempre recordar-los que, en darrer terme, no oblidin que la seva vocació ha de ser acceptada per l'Església, concretament per la jerarquia. Aquesta dada no pot ser pas oblidada. És l'Església qui, en nom de Crist, té la missió de cridar i de demanar uns requisits per a imposar les mans als qui han de ser preveres. Això no ha d'estranyar a ningú. I una visió sincera de fe i d'amor al Senyor compta també amb aquesta realitat. Un "no" sempre contraria. Però un "no" ha de ser assumit en la humilitat i en la sinceritat. No s'hi val pas, en tal circumstància, a sentir-se refusat. Costa tant, de vegades, veure que hi ha coses que es diuen pel propi bé i pel dels altres!

Un podrà trucar a la porta, és a dir, insistir en els seus propòsits d'una manera prudent. Però no podrà exigir. Haurà de pensar que, sovint, un no és bon jutge en causa pròpia. I caldrà que, sense recels ni prejudicis, treballi també pel bé de l'Església en la vocació laical.

Amb tot, l'Església, quan acull un candidat, sap que la maduració de la vocació és un progrés. Un haurà de viure intensament la vida cristiana, preparar-se culturalment, enfortir les seves virtuts, lliurar-se de debò als germans, ser capaç de decisions duradores, etc. Tot això contribuirà a fer possible que la crida eclesial, un dia, esdevingui sacrament que conformi amb Crist sacerdot al servei de Déu i dels germans.

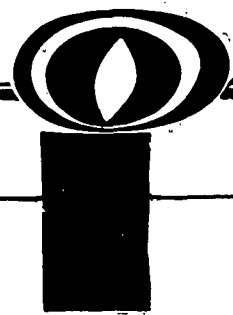
"No hi ha dubte que entre el primer determini i la seva realització hi ha hagut una continuïtat. Però la gran continuïtat és el Senyor insòlit i vivent amb qui hom s'ha embarcat mar endins. Amb ell, el sacerdot s'esforça a treballar en la seva obra més insòlita i vivent: l'home".

O bro un llibre al qual retorno moltes vegades. En el capítol dedicat a la vocació sacerdotal lleigeixo: "La vocació és, en definitiva, una seducció". La frase evoca la del profeta: "Senyor, m'heu seduït i m'he deixat seduir". I penso que sí, que la història del sacerdoti és una història de seducció. Tal com ho fou la dels dotze apòstols, captivats per la crida del Senyor. Considero que val la pena dedicar, avui, aquestes reflexions a la vocació sacerdotal. És un tema que, una i altra vegada, ha de ser posat damunt de la taula. I que ens ha de responsabilitzar a tots.

La vocació a la Bíblia

El llibre sagrat conté nombrosos relats de vocació. Abraham, sota l'estelada clara del desert, és cridat pel Senyor. Moisès sent l'experiència del Salvador en la sacral visió de l'esbarzer incandescent. El petit Samuel és cridat, durant la nit, en el Temple. Els profetes saben molt de crides amb sentor de flors d'ametller i amb brases ardents. Maria rep la vocació admirable, de Mare del Fill de Déu que vol conviure amb els homes, per boca de Gabriel. També un àngel s'adreça a Josep, en els seus dubtes, i li indica la seva missió. Jesús mateix cridarà els seus apòstols, a la riba del llac de Galilea. Experiències tipificadores de les diverses crides que Déu continua fent en el cor dels homes d'avui.

Per què la Bíblia dóna tant relleu a la vocació personal? Tal valoració i insistència voldrà indicar, sens dubte, alguna cosa. Un autor comenta que aquests relats impressionaven molt els bons israelites i els ajudaven a fer camí. I que són una mostra que a Déu li agrada cridar personalment a cadascú, amb el seu nom i la seva manera concreta de ser. Relats íntims que demostren com Déu no fa basarda, sinó que és amic, benigne, cordial. Narra-

“CECS I COIXOS ELS FARÉ TORNAR CONSOLATS”

El text que llegim ha de situar-se en el context del profeta: parla del retorn d'Israel, després de l'exili, i aquest retorn anuncia una nova situació entre Déu i el poble: una nova aliança! Parla de la unitat del poble de Déu, dividida abans de l'exili entre Nord i Sud. Parla de la unitat de les situacions dels homes: cap discriminació! El camí vers Jerusalem —com el del cec de Jericó (vegeu l'evangeli)— només demana una cosa: la fe!

Lectura del llibre del profeta Jeremies (31:7-9)

Això diu el Senyor: “Crideu d'alegria, celebren la sort de Jacob, la primera de les nacions, proclameu que el Senyor ha salvat el seu poble, la resta d'Israel! Jo els faré venir del país del Nord, els reuniré des de l'extrem de la terra. Tots hi seran: cecs, coixos, mares que crien; tornarà una gentada immensa. Havien sortit plorant i els faré tornar consolats. Els conduiré als rierols d'aigua, per un camí suau, sense entrebancs. Però jo sóc un pare a Israel, i Efraïm és el meu fill gran”.

“ÉS MAGNÍFIC EL QUE EL SENYOR FA A FAVOR NOSTRE, AMB QUIN GOIG HO CELEBREM!”

Com un eco de la profecia de Jeremies, el salm insisteix en la font d'aquesta joia que significa el retorn a Jerusalem: la font és Déu! El canvi de les llàgrimes a la joia, del segar al portar a coll les garbes, no és simplement una recompensa a l'esforç humà, sinó una “magnífica” obra de Déu. ¿No és cert que, en aquestes imatges, s'endevina el misteri pasqual de Jesús, pel qual els homes hem estat units com a fills de Déu?

Salm 125:1-2ab,2cd-3,4-5,6 (R.: 3)

Quan el Senyor renovà la vida de Sió
ho creiem un somni;
la nostra boca s'omplí d'alegria,
de crits i de rialles.

R.: És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem!

Els altres pobles es deien: “És magnífic
el que el Senyor fa a favor d'ells”.
És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem! R.

Renoveu la nostra vida, Senyor,
com l'aigua renova l'estepa del Négueb.
Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls,
criden de goig a la sega. R.

Sortien a sembrar tot plorant,
emportant-se la llavor;
i tornaran cantant d'alegria,
duent a coll les seves garbes. R.

• El crit de Joan Pau II

Entre les múltiples aportacions que durant aquest mes d'octubre s'estan fent en els mitjans de comunicació, commemorant el desè aniversari de l'elecció de Joan Pau II, acabo de llegir un fragment d'un llibre italià que sortirà aviat. El seu autor és Domenico del Rio, i la part que ha escrit en aquest llibre es titula: “El crit de Wojtyła”. El periòdic on s'ha publicat l'article és “La Repubblica”, en el seu suplement del divendres 7 d'octubre. Heus aquí una cita que em sembla particularment expressiva, presa de l'article:

«El mateix (Joan Pau II) s'ha definit com un papa que crida sobre el món. A Polònia, digué una vegada: “Jo crido, jo fill de la terra polonesa, jo, Joan Pau II papa, crido des de la profunditat d'aquest mil·lenni, crido...”

«Crida perquè, en el clamor de la pròpia veu, ha de fer sentir alhora l'eco del crit de l'home que invoca la salvació i del crit de Déu que la vol concedir. En aquesta fusió de crit propi, de crit de l'home i de crit de Déu, un papa apassionat, inexhaust, ha aparegut a l'escena mundial. Amb els seus viatges, amb els seus itineraris esgotadors, porta la potència de la seva paraula al seu nombrós poble de catòlics, que viu en cada país, que per a ell no té fronteres, perquè en qualsevol lloc de la terra pot presentar-se com el seu pastor, com el seu pontífex...

«El primer crit l'aixeca a la Plaça de Sant Pere, el dia del començament oficial del seu pontificat, en aquella cerimònia que abans era la solemne coronació papal.

«És una jornada serena, un dolç octubre romà, càlid. A l'homília, el nou Papa crida al món, a les nacions, als pobles: “No tingueu por! Obriu de bat a bat les portes a Crist! A la seva autoritat salvadora! Obriu les fronteres dels Estats, els sistemes econòmics, els polítics, els amplis espais de la cultura, de la civilització, del desenvolupament. No tingueu por! Crist sap molt bé el que hi ha dins l'home. Només ell ho sap!”.

• “Vine, que et crida”

El motiu de destacar aquesta cita, tan bella en el seu contingut, és el conjunt de coincidències que es donen aquest diumenge. D'una banda, tot just ahir es complien deu anys —el 22 d'octubre de 1978— que el Papa feia —segons l'articulista— “el primer crit”, a la Plaça de Sant Pere. Molts el recordem, amb un estremiment d'emoció. Val a dir que el mateix Joan Pau II ens ajuda a recordar-lo, puix el repeteix prou sovint, d'una manera o d'una altra. D'altra banda, el text evangèlic d'avui i la Jornada del Domund, ens fan sentir tota la força actual d'aquest crit.

“Crideu-lo!”

¿No és, exactament, del crit de l'home —el cec— i dels seguidors de Jesús, per manament del Mestre —“Crideu-lo”— que ens parla l'Evangelí? Com diu l'articulista citat: el crit de l'home i el crit de Déu! Jesús està sempre obert al crit de l'home, àdhuc quan aquest crit és gairebé desconegut o inconscient: ell sap què hi ha en l'home! Als homes, espontàniament, ens molesta que algú cridi. Com a la sortida de Jericó, tots preferíem “renyar el cridaner, per fer-lo callar”. Qui sap si àdhuc ens molesta pensar, especialment avui, que encara tantes persones desconeixen el Crist salvador, i creiem sense adonar-nos-en que amb una atenció passatgera i superficial, d'un diumenge, d'una almoïna més o menys abundant, podem continuar el nostre camí... “seguint Jesús...!”, pensant que així hem “fet callar” les veus.

Però Jesús vol que “cridem”. Tots. Com diu l'evangelí: “Tothom...” “Molts...” I el crit ha de ser portador de confiança: “Anima't, coratge, vine, que et crida”. Els missioners, el Papa ple de dinamisme missioner, compleixen amb escreix aquest manament de Jesús. Ells saben prou bé que no els correspon pas el poder de “salvar”, i que la fe cristiana no té pas com objecte els homes, sinó Déu. La feina del Papa, dels missioners, de l'Església tota, és “cridar” perquè Jesucrist vol trobar-se amb l'home que “vol veure”. Encara, aquí, quina profunditat en el desig!

• Seguir Jesús

Finalment, es tracta de seguir Jesús, camí enllà, vers Jerusalem. Poques ratlles més amunt del text evangèlic, sant Marc deia que “feien camí tot pujant a Jerusalem; Jesús els anava davant, i ells n'estaven admirats i el seguien amb por” (Marc 10, 32). Sabien que Jerusalem representava quelcom dramàtic per a Jesús. El cec que ha recobrat la vista segueix Jesús vers Jerusalem, sembla que amb decisió.

També això fa pensar en el Papa i en els missioners. No són pas vides fàcils les seves. El seguiment de Jesús comporta no poques dificultats, condicionaments constants, esforços esgotadors, deseseiximent d'un mateix... És la comunió amb el misteri pasqual de Crist. Quants missioners han arribat fins al vessament de la sang, en tots els temps, a causa del seu ministeri! No és pas una broma, ni un conte, ni una activitat folklòrica. El tema de la “solidaritat”, que enguany domina la jornada del “Domund”, és, abans de tot, la solidaritat de tota l'Església en l'acompliment del manament del Senyor: “Crideu-los!”. I el Papa no sols ens dóna el seu beneplàcit, sinó que va al davant. Com Jesús, i amb Jesús.

“ETS SACERDOT PER SEMPRE, COM HO FOU MELQUISEDEC”

La carta als hebreus té com a element de comparació constant els sacerdots levítics, que assistien els sacrificis del temple de Jerusalem. És important tenir-ho en compte, per tal de no entendre sense més ni més la paraula “sacerdot” com si es tractés dels sacerdots ministerials de l'Església. Aquests ho són perquè representen la persona mateixa de Jesucrist, en el seu ministeri.

Lectura de la carta als cristians hebreus (5:1-6)

Els grans sacerdots, presos d'entre els homes, són destinats a representar els homes davant Déu, a oferir-li dons i víctimes pels pecats. No els és difícil de ser indulgents amb els qui pequen per ignorància o per error, perquè ells mateixos experimenten per totes bandes les seves pròpies febleses. Per això necessiten oferir sacrificis pels seus pecats igual que pels pecats del poble. I ningú no es pot apropiat l'honor de ser gran sacerdot: és Déu qui els crida, com va cridar Aharon.

Tampoc el Crist no s'atribuï a ell mateix la glòria de ser gran sacerdot, sinó que li ha donada aquell que li ha dit: “Ets el meu Fill, avui t'he engendrat”. I en un altre indret diu: “Ets sacerdot per sempre com ho fou Melquisedec”.

“RABUNI, FEU QUE HI VEGI!”

Jericó és un lloc ple d'esdeveniments evangèlics. Sant Marc ens hi proposa el miracle del cec, mentre Jesús abandona la ciutat, adreçant-se decididament a Jerusalem. La narració és una filigrana per descriure l'acció de Déu i la col·laboració de l'home. Finalment, allò que és decisiu és la paraula de Jesús sobre la fe del cec, i el seguiment d'aquest, camí enllà. És la imatge del cristià que ha entès i cregut la invitació de Crist.

Lectura de l'evangeli segons sant Marc (10:46-52)

En aquell temps, Jesús sortí de Jericó amb els seus deixebles i amb molta gent. Vora el camí hi havia assegut, demanant caritat, un cec que es deia Bar-Timeu. Quan sentí dir que passava Jesús de Natzalet, començà a cridar: “Fill de David, Jesús, compadiu-vos de mi”. Tothom el renyava per fer-lo callar, però ell cridava encara més fort: “Fill de David, compadiu-vos de mi”. Jesús s'aturà i digué: “Crideu-lo”. Ells criden el cec i li diuen: “Anima't i vine, que et crida”. El cec llança la capa, s'aixecà d'una revolada, i anà cap a Jesús. Jesús li preguntà: “¿Què vols que et faci?” Ell respon: “Rabuni, feu que hi vegi”. Jesús li diu: “Vés, la teva fe t'ha salvat”. A l'instant hi veié, i el seguia camí enllà.

LA BÍBLIA A L'ABAST

Com un pare

Com un pare s'apiada dels fills, el Senyor s'apiada dels fidels. El salmista, que ha fet l'experiència personal de l'amor de Déu, descobreix com entre boires, aquella llum que en Jesucrist serà esclat del sol de la revelació: Déu és pare. O més exactament: Déu és el Pare. Per això entre ell i nosaltres ha estès un camí entranyable perquè puguem accedir a la comunió amb ell. El camí de l'amor. De l'amor diví, certament, però també el de l'amor humà. Els cristians hauríem de ser els grans pregoners de l'amor, enmig d'un món que ha rebregat fins a la degradació la paraula i el sentit de l'amor. Cal restituir al seu sentit original i ple aquest mot que la primera carta de sant Joan ha trobat com el més just per definir-nos l'essència de Déu: **Déu és amor** —diu—, i justament fa aquesta afirmació per ensenyar-nos la grandesa i la necessitat de l'amor humà, que és revelació i camí de Déu. Val la pena que llegim amb atenció aquest fragment de la carta de sant Joan (1Jo 4:7-21). Amb aquesta llum podem fer una relectura cristiana del nostre salm responsorial. El salmista, entrant en la intimitat de la seva consciència, fa una revisió de vida i descobreix com ha estat l'amor de Déu el qui l'ha salvat. Davant de la trista realitat del pecat, Déu no l'ha tractat com aquests pecats exigien (v. 10) perquè **el Senyor és compassiu i benigne** (v. 8), es deixa vèncer per l'amor que ens té. I la gran manifestació de l'amor de Déu envers nosaltres és justament el perdó. **Ell et perdona les culpes i et guareix de tota malaltia** —la malaltia estimada equivocadament com un càstig pel pecat—; **rescata de la mort la teva vida i et sacia d'amor entranyable** (vv. 3-4). I és que Déu estima com un pare, i infinitament més que un pare i una mare plègats, aquest amor paternal de

"Déu és amor"

(Salm 102-H. 103-: 1-2.3-4.8 i 10.12-13 R.: 8a)*

JOSEP M. ARAGONÈS

Déu l'ha manifestat sobretot en Jesucrist. Ell, Jesús, per nosaltres **es féu pecat, perquè en ell nosaltres poguéssim ser justos segons la justícia de Déu** (2C 5:21). El Pare, ressuscitant Jesús —i amb ell arrancant-nos a tots de la mort— ha aconseguit el que el salm responsorial diu en els vv. 3-4. 10 i 12-13. Apiadant-se del Fill ens ha estimat a nosaltres, llançant les nostres infidelitats i fent que fossim fidels.

"Seré per a tu un espòs"

La lectura d'Osees ens ha descobert un altre caire de l'amor de Déu. Ell és l'enamorat de l'esposa, que lluita aferrissadament per retornar-la al seu amor. **Seré per a tu un espòs bo, fidel, amorós, compassiu... un espòs veritable** (2:19 -Hebreu 2:21). I afegeix: **I tu coneixeràs el Senyor**. Una vegada més ens cal dir com l'amor humà és revelació i camí cap a Déu. Una revelació i un camí que, com totes les realitats humanes, ha estat també ferida pel pecat. Per això aquí no es troba en estat de puresa absoluta. És una llum voltada de boires i caligues. Un camí fàcilment perdedor. I és que el Maligne, disposat a arrossegar la humanitat cap a la perdició, el primer que ha fet és emascarar aquesta revelació de Déu i ha substituït l'amor. La lluita entre el bé i el mal es juga, el cor de l'home a nivell de l'amor. És una

lluita a mort. I convé no confondre els termes ni els contendents. També ens cal vigilar perquè ningú no ens prengui la bandera ni ens robi els mots. **L'amor ve de Déu, ens adverteix sant Joan** (1Jo 4:7). I afegeix: **Déu és amor; el qui viu en l'amor està en Déu, i Déu està en ell; l'amor està plenament dins nostre** (id. 16b-17a). No s'hi val a alçar una muralla que separi l'amor humà de l'amor diví. És en l'amor humà que hi hem de descobrir les petjades de Déu que ens estima i ens surt a l'encalç per portar-nos a la comunió amb ell i amb els germans. És l'amor fidel i sacrificat dels esposos, l'amor joïós de marit i muller, que sant Pau ens diu que és signe de l'amor de Jesús i de l'Església. I és emmirallant-se en aquest amor dels pares, que els infants són convidats a mirar al cel i endenivar-hi el gran amor del Pare. És aquest amor de l'amic per l'amic, del germà pel germà, del veí pel veí, del poble, que ens ajuda a purificar l'amor humà fins a pujar a la muntanya de l'amor de Déu, i és des d'aquests cims que som capaços d'estimar els qui no ens estimen, i de perdonar com perdona el Pare. Així és com rescatem de la mort la nostra vida i som saciats d'amor entranyable (v. 4).

L'amor és una festa

El nostre salm responsorial ens convidava a beneir el Senyor i a no oblidar-nos mai

dels seus favors (vv. 1-2). Aquesta invitació el salmista la fa també al final del seu poema als àngels, als estols de la creació, a totes les criatures que han sortit de la força de l'amor del Creador. Som convidats, doncs, a prendre part a aquest gran concert de tota la creació que, imitant els àngels al cel, no cessa de cantar l'amor i la glòria de Déu. Tot el món creat és una festa, un cant, al Senyor, malgrat que el pecat enrogallí moltes vegades aquest cant d'acció de gràcies. Però l'amor és més fort que la mort. I és l'amor de Déu, que és dins nostre, el qui aclareix la veu de l'acció de gràcies. Quan estimem de debò, tot i que moltes vegades la nostra limitació ens fa patir, veiem que l'amor és una autèntica festa. No una festa d'esborrament, alienadora, sinó la festa de la serenitat, de sentir-se acollit i d'acollir, del donar i rebre, la festa de la compenetració, de la comunió entre les persones i de tots amb Déu. Estimar és entrar en la festa joïosa de l'esperança, que foragita la por dels nostres cors, perquè ens fa forts contra tota adversitat, i som capaços de vèncer la mateixa mort units a aquell que l'ha vençuda per sempre. En celebrar ara l'eucaristia, el cant del nostre salm responsorial, ens hauria d'ajudar a copsar la dimensió festiva de la nostra celebració. L'eucaristia és una festa, la festa del poble cristià, la festa de l'Església, perquè la celebració de l'eucaristia és el memorial del gran amor del Pare per tots nosaltres, en donar-nos Jesús, el Fill, perquè amb el sacrifici de la seva obediència total, ens perdoni les culpes, ens guareixi de tota malaltia, rescati de la mort la nostra vida i ens sacii de l'amor entranyable de Déu. Si la celebració de l'eucaristia és una festa d'amor, ¿serem capaços de sortir-ne estranys els uns envers els altres?

* Diumenge 8 de durant l'any, cicle B.

CULTURA CIENTÍFICA

El cervell i l'ànima humana

26. La incògnita de les àrees "associatives"

Les àrees cerebrals que no responien a l'estimulació elèctrica i es quedaven "mudes", rebren el nom d'"àrees indiferenciades" i després també el d'"associatives". Aquest segon nom era perquè hom va considerar que serien punts del neocòrtex encarregats d'associar sensacions per a donar-hi unitat. Aquesta hipòtesi calia verificar-la, i és el que intentaren alguns neurolegs. Les recerques que s'havien fet amb animals demostraven que les àrees associatives eren molt més limitades en els cervells de les bèsties que no pas en el de l'home. En el cas humà ocupen un 80% de la superfície cerebral i en la rata, per exemple, no arriben al 15%. Haver identificat les àrees de projecció primària era conèixer molt poc encara del cervell de l'home. És veritat que des de feia molts anys es coneixien dues àrees més: la de Broca i la de Wernicke, però amb un coneixement molt imperfecte i omplien poc tros de la regió indiferenciada. En cara quedava molt per conèixer. Ara bé, estant com estaven aquestes dues àrees relacionades amb funcions estrictament humanes, la parla i la comprensió del llenguatge, hom pensava de trobar també funcions d'aquest tipus en la resta del neocòrtex. Però calia recórrer a l'experimentació:

Comencem per la prehistòria o sigui pel precursor: **Charles Scott Sherrington** (1857-1952). Nascut a Islington (Londres) es doctorà en medicina a Cambridge, però també estudià a Berlín amb Virchow i Koch. Des de 1895 exercí de professor a Liverpool, i més tard a Oxford. Des del començament es mostrà interessat per l'estudi del sistema nerviós; un primer treball que féu d'estudiant ja era sobre aquesta matèria. El 1874 demostrà que dels nervis que es dirigeixen als músculs, a més de motors n'hi ha de sensitius, més d'una tercera part, i per això el cervell pot percebre els esforços sobre músculs i articulacions. Amb animals va esbrinar quin efecte es produeix sobre la musculatura tallant la medul·la o part del cervell. Cap al 1906 ja havia elaborat la teoria del comportament reflex. Més tard, millorant el que havia dit Edward Hitzig, precisava amb força exactitud quines eren les àrees motores del neocòrtex. El 1920 era elegit president de la "Royal Society" i el 1932 rebia el Nobel de fisiologia i medicina. Sherrington deixà pendent una qüestió que l'intrigava molt: quina àrea era la relacionada amb les experiències conscients. El 1940 plantejà aquest problema que ell anomenà "del cervell associatiu". Morí sense haver-lo resolt.

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Teologia de Catalunya

Però tingué un alumne avantatjat, **Wilder Penfield** (1891-1976), de qui ja parlàrem la setmana passada, i que fou una glòria per al seu mestre, ja que d'ell rebé l'entusiasme per la neurologia i l'orientació de la seva vida professional, que el portaren a tantes descobertes sensorials.

I què ens diu Penfield de les àrees associatives? En l'article de 1963 ens exposa les seves conclusions. En citarem algunes de les que considerem més interessants: Estimulant elèctricament les àrees associatives poca cosa aconseguia; l'estímul en el lòbul temporal o occipital només produïa sensacions rudimentàries i confuses: com una llum de colors, sorolls sense sentit... o silenci absolut. En les àrees de Broca i Wernicke també hi havia silenci, però se li ocorregué ensenyar una papallona a un pacient mentre estimulava aquesta regió i l'estímulat no va saber dir què era fins que el metge retirà l'estímul. A la pregunta de després respongué que reconeixia l'insecte però no li sortia la paraula. Fou un primer pas d'altres troballes.

Cal notar aquí que, mentre les àrees de projecció primària són simètriques, en els dos hemisferis, no passa el mateix amb les àrees de Broca i Wernicke, que només es troben normalment en l'hemisferi esquerre. I és que sempre estan situades en l'hemisferi dominant, que sol ser l'esquerre, però que alguna vegada és el dret. I s'ha vist que si hi ha una lesió en l'hemisferi dominant esquerre abans dels 10 o 12 anys d'edat, la persona afectada encara pot recuperar la parla en un any o dos, perquè el seu hemisferi dret passarà a ser lentament el dominant. Les regions homòlogues del no dominant també són funcionals: serveixen per a percebre i recordar relacions espacials i imatges corporals. Un lesionat en aquesta regió, ens diu Penfield, era incapaç d'orientar-se.

Una altra experiència curiosa que observà fou que estimulats amb un altre potencial àrees "associatives" excitava records; per consegüent eren arxius de la memòria. Però només pogué suscitar records de coses vistes amb els ulls o sentides amb l'oïda, i no de sensacions d'altres sentits. Que la memòria actuava en aquestes àrees ja era de preveure: si hom comprèn una paraula que sent és perquè recorda el seu significat, i igualment en el cas de pronunciar-la. També

veí que les àrees de Broca i de Wernicke no trenien uns límits tan definits com hom creia; la cosa era més complexa.

Tot això i descobertes posteriors demostraren que l'opinió pessimista de creure que la lesió d'una de les zones del llenguatge ja deixava impedit per sempre de poder enraonar és falsa. S'ha vist en molts casos que l'afectat s'ha recuperat moltíssim. Què és el que passa, doncs? Que les funcions d'àrees danyades poden ser assumides, almenys en part, per altres regions. **Patrick D. Wall**, de la universitat de Londres, ha demostrat que en alguns casos hi ha una franja de neurones "adormides", però potencialment actives, al voltant de la zona específica, que, en el cas que l'àrea quedi lesionada, per una trombosi per exemple, substituiran les inutilitzades d'aquella àrea; i molt bé podria ser que això passés en tots els casos.

Penfield va fer moltes troballes, però no trobà el "cervell associatiu" que el seu professor volia descobrir. Va suggerir que seria el "sistema centrencefàlic", és a dir, la part més interna i profunda del cervell. I tampoc no ho va encertar, com demostraren experiències posteriors. Per això hem d'acabar dient que la incògnita de les àrees associatives seguí sense resoldre's.

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

Testimoni d'una intel·lectual palestina cristiana

“Israel vol destruir la nostra identitat”

“Israel vol destruir la identitat dels palestins” afirma Rima Tarazi, membre del Comitè executiu de l'Associació caritativa “In'ash el-Usra” (“Per al bé de la família”, “Per una família pròspera”), a Al-Bireh, un poble de la Cisjordània situat a 14 quilòmetres al nord de Jerusalem. Rima Tarazi es declara profundament preocupada per l'evolució de la situació als territoris ocupats. “L'exèrcit israelià destrueix les cases, mata, expulsa. Porta la seva acció contra les associacions caritatives, obligant a moltes a tancar les portes”.

“Els israelians volen impedir l'ajut que pugui arribar; per aquesta acció pretenen no solament sufocar-nos econòmicament sinó també culturalment”, testimonia Rima Tarazi, una intel·lectual palestina cristiana. Ella va explicar aquesta situació a la Conferència de dones sobre el Mitjà Orient, organitzada a Xipre pel Consell Ecumènic de les Esglésies (COE). Aquesta és una qüestió que també interessa a “La Societat d'In'ash el-Usra”, una organització de dones fundada el 1965 amb la finalitat d'ajudar els infants, les dones i els nombrosos casos socials. S'encarrega igualment de promoure l'educació i la defensa de la identitat palestina (folklore, història, etc.).

Prioritat de la formació professional

“Després de l'ocupació de la Cisjordània per l'exèrcit israelià el 1967, les finalitats de la nostra associació estan més que justificades perquè el nombre de

problemes ha augmentat considerablement, revela la Sra. Tarazi. El 1972 es va inaugurar un centre de folklore i de recerca, després un museu. Es varen publicar molts llibres i un diari, l'aparició del qual avui està sotmesa a una severa censura de les autoritats militars d'ocupació. A la recerca de la identitat palestina, la societat publica reculls de cants folklòrics, consigna en cassetts els recitats biogràfics d'ancians. “Però l'accent, explica Rima Tarazi, es posa, al mateix temps, en la formació de dones a través de cursos professionals. Gràcies a la creació de petites fàbriques, unes 4.000 dones poden aprendre a teixir, a fer brodats i vestits que el centre s'encarrega de vendre. En fi, elles poden familiaritzar-se amb oficis com el de perruquera o el de secretària”.

Falta afegir que l'acció d'“In'ash el-Usra” se centra, a més a més, en l'educació dels infants: aquest programa ha estat possible gràcies al patrocini de l'Associació Suïssa Palestina (ASP), i d'asso-

ciacions de solidaritat a França i al món sencer. Els membres d'aquestes associacions prenen al seu càrrec un infant, un “fillol”, donant mensualment un import de l'ordre de 80 francs a aquest moviment de dones palestines. Prop de 60 nens dels territoris ocupats gaudeixen de l'ajut d'un padri suís, dels quals 11 es troben al Cantó de Fribourg.

No poden realitzar els seus projectes

La societat “In'ash el-Usra” està plena de projectes. Voldrien fundar un orfenat i una casa-bressol. “Tanmateix, denuncia Rima Tarazi, des del 20 de juny passat, l'ajut i les finalitats de la nostra organització estan amenaçats. Durant aquella nit, explica, “l'exèrcit israelià va envair el centre, va agafar els nostres arxius i documents que concerneixen als patrocinadors, va segrestar tot allò que recorda la nostra història i folklore, i va determinar la residència de la presidenta, Samecha Khalil. Dues setmanes més tard, en assabentar-se del que ella havia fet per la majoria de les organitzacions d'ajut social, l'exèrcit va tancar el nostre centre. Va paralitzar en part la nostra actuació per impedir-nos de continuar l'obra de la nostra societat”.

Segons Rima Tarazi, “la situació és dramàtica per als infants, en particular. L'any pas-

Els palestins estan preocupats per l'evolució de la situació en els territoris ocupats.

sat, els joves palestins es van veure privats en part dels estudis. Des d'aquest any totes les escoles estan tancades, així com els instituts i les universitats”. A despit de les dificultats, dels perills i de les traves imposades per Israel, les 13 dones membres del Comitè executiu de la societat juntament amb uns 90 col·laboradors i 150 metges palestins continuen l'obra en els territoris ocupats. “El tancament del nostre centre posa en perill els aproximadament 150 empleats que hi treballen”, diu Rima Tarazi, abans d'afirmar que “ningú no amaga que l'alliberament de Palestina constitueix la nostra finalitat, com ningú no amaga que l'OLP

és la veritable portaveu dels palestins”.

Una crida urgent a l'Església del món sencer

Amb una crida urgent, Rima Tarazi, que pertany a la minoria palestina de confessió cristiana, demana que l'Església no s'estigui silenciosa davant el drama que es juga a Terra Santa: “Si això continua, Jerusalem esdevindrà un museu, i aviat no hi haurà cap església viva a prop dels llocs sants, ja que el nombre de cristians disminueix sense parar”. Les èlites cristianes, sovint en estret contacte amb Occident, emigren per salvar-se.

Nou Diccionari de Teologia

Peter Eicher és un teòleg alemany que acaba de publicar el llibre “Diccionari de Teologia”. Aquesta edició s'ha traduït al francès. Eicher representa molt bé una nova generació de teòlegs alemanys. Laic, casat, pare de cinc fills, doctor en filosofia i teologia. Des del 1977 és professor de teologia sistemàtica a la Universitat de Paderborn.

Per fer el seu diccionari s'ha posat en contacte amb un equip internacional de 110 teòlegs que, transcorreguts 25 anys del darrer Concili, s'interroguen sobre la manera d'exposar avui la fe cristiana.

Aquest llibre no pretén recobrir la teologia sota conceptes purament filosòfics. “L'essencial de la teologia, ha dit Eicher, no és conservar la veritat eclesial en un sistema conceptual tancat, sinó interpretar d'una manera crítica i responsable l'Evangeli”. La teologia es relaciona amb totes les formes d'actuació cristianes: predicació, doctrina, litúrgia. El seu llenguatge es transforma amb la vida de l'Església.

En l'elaboració d'aquesta obra teològica de base, s'ha posat l'accent d'una forma especial en quatre aspectes: la referència bíblica, el debat ecumènic, la dimensió històrica i el caràcter pràctic.

Els vaillets de Bogotà

Són vaillets de 5 o 6 anys. Han abandonat el seu poble i la seva llar, i s'han traslladat a la capital de Colòmbia, Bogotà. Passen el dia al carrer. Viuen en una atmosfera detestable. Delinqueixen per consumir droga. No tenen futur. Les imatges, dramàtiques i esfereïdores, ens excusen de qualsevol comentari.

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 - 08010 Barcelona - Tel.: (93) 301 08 87

CRISTIANISME I IL·LUSTRACIÓ: CONFLICTE OBERT. El drama religiós de J.J. Rousseau. Frederic Bassó.

En l'aspecte històric, aquest llibre, vol familiaritzar el públic amb el personatge Rousseau i amb la gènesi dels seus escrits. Mentre que en l'aspecte ideològic insisteix en els problemes específics del teisme així com de la religió revelada i natural segons el filòsof de Ginebra. A base de rigor i àdhuc d'exhaustivitat han estat aconseguits els dos objectius.

Finalment, abans que el llibre vegi la llum, li és atorgat el Premi Francisc Eiximenis al millor assaig religiós de 1986. Es tracta d'una informació honesta, coherent, acurada del filòsof i educador Rousseau. Col·lecció HORIZONS, n.º 16. 224 pàgs.

NAUFRAGI D'UTOPIES?

Què cal salvar. J.N. García-Nieto, J. Travé, J. López, L. de Sebastián, J. Miralles, F. Manresa, F. Riera, X. Alegre, J.L. González Faus, J. Vives.

La crisi social, el creixement de les noves formes de pobresa i marginació, la crisi de l'Estat de Benestar, l'atur estructural, etc., aquests i tants d'altres fenòmens presents en la nostra societat sembla que posen en dubte la vella utopia del creixement indefinit, sense límit. Potser sigui així: una vella utopia que cau feta miques. Però, ¿significa, també, que no hi ha cap possibilitat d'utopia? ¿Que no hi ha cap possibilitat d'esperar un ordre social just i poder lluitar per ell? ¿No queda cap possibilitat per a noves utopies que inspirin i no dreixin camins alternatius?

Col·lecció HORIZONS, n.º 17. 164 pàgs.

Demaneu-los a la vostra llibreria, o a LLIBRERIA CLARET amb aquesta butlleta de comanda: Us prego que m'envieu contra-reembossament (sense despeses) els llibres següents:

Nom Telèfon
Adreça
Població

Pelegrinatge de joves organitzat per l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Records d'un viatge a Terra Santa

Ramon Tremosa ha participat en una de les peregrinacions per a joves a Terra Santa que ha organitzat l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana. Aquí ens explica les seves impressions i les seves vivències.

Tota persona que amb un mínim de sensibilitat espiritual viatgi a Terra Santa hi viurà situacions úniques, hi fruirà de manera especial. Hi conviuen tres grans religions monoteistes. Es tracta d'una barreja constant i quotidiana de cultes i ritus, d'estils i formes, d'inquietuds i esperits, que en el fons vénen a reflectir tres grans concepcions d'entendre l'home, la seva existència i la seva relació amb Déu.

L'actual Estat d'Israel té una superfície equivalent a tres quarts parts del nostre Principat (si fa no fa), per bé que aquesta es reparteix allargassadament. Tres grans tipus de paisatges s'hi distingeixen, de nord a sud, paral·lels entre si: la franja costanera, típicament mediterrània; un sistema muntanyós central, que davalla des de la Galilea fins a la Judea (per entendre'ns: des del Mont Tabor fins al de les Oliveres) i la depressió del riu Jordà, tot ell pel dessota del nivell del mar (talment: del Llac de Tiberiades fins la Mar Morta). La Galilea és semblant a casa nostra: el llac de Tiberiades és com el de

Banyoles (això sí, bastant més gran), envoltat de conreus i pinasses i encerclat per muntanyes (els Alts de Golan, fronterers amb Síria). Tot baixant cap al Sud, el paisatge va esdevenint més sec fins a tornar-se desèrtic a la Judea.

Pel que fa a la població, hi conviuen tres milions i escaig d'habitants, una mica més de la meitat dels quals són jueus i la resta àrabs palestiniens. En les zones on conviuen (mal conviuen) la relació és tensa i hostil.

Presència franciscana

Els franciscans es reparteixen, majoritàriament, la presència cristiana a Terra Santa, per bé que també hi ha alguns capellans, monges i benedictins. Fem una mica d'història: en els primers segles de la nostra era els bizantins aixecaren temples cristians arreu del país, tot resseguint les marques i senyals de les primitives comunitats judeo-cristianes. En el segle VII, però, una invasió persa els destruí gairebé tots. És gràcies als croats, que uns segles més tard els reconstruïren, que avui trobem esglésies i esglesioles en els llocs més assenyalats de la vida de Jesús.

Cal agrair als franciscans la seva conservació fins als nostres dies; el seu esforç ens permet als cristians d'avui de gaudir d'uns

mínims "d'infraestructura".

La minoria jueva ortodoxa (que ve a representar un 10 o 15 per cent del total dels jueus) ha anat adquirint un protagonisme polític i públic en la societat. Només dos exemples: primer, l'aeroport internacional Ben Gurion tanca els dissabtes per tal de respectar el descans del "shabbath"; i segon, aquest més recent, dos atletes olímpics jueus han estat durament sancionats per haver entrenat, tot i essent a Seül, en el dia del "Yom Kipur" (dia del gran perdó, en el qual cal lliurar-se a la penitència i la pregària).

Els jueus ortodoxos fan del Deuteronomi un llibre plenament actual i vigent; de fet, practiquen costums que Jesús practicava (Jesús era un jueu observant de la Llei)... però que també denunciava. Aquesta meticulositat no fou prou flexible com per permetre que s'hi esmunyís el missatge del Messies.

Un paradís terrenal

Ara bé, els jueus han fet realitat a casa seva aquelles paraules del l'Antic Testament: "...i la terra regalarà llet i mel...". Renoi, cal treure's el barret: deserts convertits en boscos, terres eixutes transformades en conreus de regadiu, excel·lents vies de comunicació, poblets i ciutats dotades amb equipaments d'avantguarda, l'e-

nergia solar és omnipresent... Només un punt negre en aquest paradís terrenal: en les zones habitades pels àrabs tot roman igual que fa cent anys; amb prou feines s'hi guanyen la vida, i no s'hi observen inversions ni possibilitats de futur. En aquestes condicions difícilment hi florirà la pau.

El fet religiós ha articulat decidivament el sentiment nacional jueu. Aquest fet, omnipresent en l'Israel d'ahir i d'avui, ens planteja la següent qüestió: fins a quin punt van entroncats en l'home els components espiritual i nacional? És a dir, fins a quin punt van entroncats un cert sentit de Déu i de l'existència i un cert sentiment de pertinença a una llengua i una cultura, una certa fidelitat elemental a la pròpia terra? Només dues consideracions: primera, constatar com l'Església Romana va anar-se emmotllant a les distintes realitats nacionals emergents de la Baixa Edat Mitjana, i de com ajudà a configurar-les (l'Església es féu catalana a Catalunya així com francesa a França); i segona, comprovar com la nostra ha esdevingut un element de resistència més o menys conscient als intents d'assimilació (segons sembla, els intents de castellanització del Monestir de Montserrat es remunten a l'època dels Reis Catòlics...).

Aneu, aneu a Terra Santa. Si ho feu amb una mica de senzillesa de cor, encara rebreu una sotraga-

da. Si fa no fa, cadascun dels de la colla guarda un bon record d'un lloc i moment concrets. Així doncs, us n'explicaré el meu.

Getsemaní. La gruta. El lloc que més em va encisar fou l'hort de les Oliveres. Al l'hort, els arbres son mil·lenaris: si moren, rebroten en la mateixa soca. I és tot un honor seure sota les branques que ara fa dos mil anys van contemplar el Messies.

La gruta. Segons sembla, quan Jesús anava a Jerusalem amb els deixebles, sovint sojornava en les grutes que hi ha al Mont de les Oliveres (enfrent del Mont Sió i de la ciutat). La gruta de Getsemaní es veu que pertanyia a un parent d'un deixeble del Mestre.

La cova per dins. Quatre cadires, dues pintures, un altar. Hi férem un breu via crucis. Després, una estoneta de silenci. Assegut, callat, em passà pel cap la pel·lícula de la meua vida: les penes i les alegries, les coses fetes, les decisions preses. Ho poses en mans de Déu, acceptes per la fe tot allò que has fet i potser no entens, en aquella cova mil·lenària, en aquella gruta singular. Hi vaig resar un Parnostre. Fins em va saltar una petita llàgrima (per què amagar-ho?). Em vaig recordar de la família, dels parents i amics, d'aquells qui estimes i has estimat, els vaig desitjar el bo i millor en el Crist...

RAMON TREMOSA i
BALSELLS

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 400 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

La nostra fita és que tots els més de 1.500 missioners i missioneres de les diòcesis catalanes puguin rebre el setmanari. La comunicació amoroseix la solitud i dóna el confort de la comunió fraternal.

Cada setmana en publiquem una relació. ¡Sigueu "padrins" d'aquests germans i germanes nostres!

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

SEBASTIÀ PIJOAN BALCELLS
José Dodera 820
MALDONADO - NUEVO
URUGUAY 10.530.- Ptas.

CONCHITA FARGAS I OLIVERAS
CASA RECTORAL
ELIAS PINA, 246
REPUBLICA DOMINICANA 10.530

MN ANGEL RIBA
APARTADO
BARQUISEMETO
EDO LARA
VENEZUELA 10.530.- Ptes.

SOLE PILAR (RESIDENCIA STA. CRUZ)
S. JORGE FF6 C.P. 53000 L. VERDES
NAUICALPAN DE JUAREZ (EDO DE M)
007 MEXICO 10.530.- Ptes.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms
Direcció Tel
Població D.P. Província

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

- ☐ taló que adjunto
☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació: Banc/Caixa
Sucursal nº
Nº compte corrent
Població Província

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població: Data
Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

Ruth i els leprosos del Pakistan.

En començar la lluita contra la lepra al Pakistan el 1960, ara fa 30 anys, vam haver d'enfrontar-nos a unes condicions infrahumanes. La meua primera reacció va ser d'indignació. Des del 1947 existeix un medicament que pot curar la lepra, però era desconegut en aquest país. Així doncs, els leprosos vivien encara en "ghettos", sense cap atenció. Desfigurats, esmaperduts i pidolant pels carrers de Karatxi —una de les ciutats més importants—. Jo creia que estarien contents que una dona jove i metgessa, plena d'entusiasme anés a alleujar-los. Però no, tot el contrari. Una de les meves companyes més joves, un dia va aconseguir endinsar-se en un d'aquests "ghettos"; l'endemà m'hi va portar. Recordo que no va haver-hi manera de llogar un garatge per començar les cures. Els mateixos leprosos es construïren un barracot que serviria de consulta...

Així i tot, vaig sentir la seva desconfiança, ens miraven plens de recel. Sabien que si els enxampaven pels carrers de Karatxi pidolant almoïna, eren duts en camions, dues o tres hores lluny per ser abandonats; camí que ells desfeien una i altra vegada en una penosa i llarga caminada, famolencs i assedegats, per retornar a Karatxi... Temien que nosaltres volguéssim introduir-nos entre ells per a destruir-los el seu "ghetto".

El segon dia ens van dur un home jove greument malalt, es deia Alam. No teníem laboratori per diagnosticar el seu cas. Vam analitzar l'orina i vam comprovar que contenia albúmina, però no poguérem fer res més. Alam va morir al cap de tres dies. Jo pensava: si a

sobre de la desconfiança veuen que no he estat capaç de salvar la vida d'un home, no ens acceptaran pas. Com que era cosa de no abandonar-los, malgrat tot, vam tornar-hi. Mai no oblidaré com forem de ben rebudes en el "ghetto". L'atmosfera era tranquil·la i els leprosos ens digueren: "Ningú no

ha tingut una mort tan bonica com la d'Alam". Llavors vàrem comprendre que no es tractava només de curar-los, ja que no teníem les possibilitats d'Occident: ni laboratori, ni sala d'operacions, etc. El que calia fer era estar prop dels leprosos. Que algú es preocupés d'ells, que sofriés amb ells, que vis-

qués amb ells... i la seva vida va començar a canviar.

Els cristians de la societat actual no tenen el coratge d'estimar amb aquest amor que no pregunta: Per a què serveix això?, sinó: És útil i convenient això? Si no ens prenem seriosament la pregunta que se'ns farà l'últim dia, en què

se'ns demanarà si hem estimat fins a la follia, com Déu, que va lliurar-se a les nostres mans i va sofrir el fracàs, per salvar-nos precisament així... Em pregunto d'on li vindrà a la nostra societat el coratge per la follia de l'amor?

Aquest és el pensament que he volgut compartir avui amb vosaltres.

Moltes vegades se'ns ha dit per què començàvem tan pobremment. Certament que el nostre treball al Pakistan i a l'Afganistan respecte a la lepra, no pot contribuir a canviar les injustes estructures existents en el món. No obstant, en aquests trenta anys hem comprovat que amb la col·laboració de moltes persones d'Alemanya, Suïssa i al mateix Pakistan, i nosaltres mateixes, pobres dones, hem pogut ben sovint millorar algunes coses.

L'any 1960, en un poblet de pescadors del Pakistan, una mare amb un fill de 6 anys leprós es trobava amb l'obligació d'abandonar-lo al desert perquè les bèsties fessin el que la gent del poble no s'atreveïa a fer... El 1979 una nena de 12 anys afectada de lepra va ser tancada en una gruta...

Avui aquestes coses ja no passen. El nostre treball està estès per tot el país. Ara, quan un infant presenta símptomes de lepra, la mare el porta a la consulta i podem curar-lo en sis mesos. Aquell que sostingui que aquests diners i aquest treball són inútils és perquè mai no ha estimat. Aquell que consideri que les estructures no han canviat li dic: És que no es tracta només de les estructures; el més important és l'home i nosaltres actuem per l'home.

30 anys al costat dels leprosos al Pakistan

Ruth Pfau, Filla del Cor de Maria

M.ª CARMEN CARREIRAS

ANTIGUITATS

Afiliada al gremi d'Antiquaris de Catalunya

COMPRO:

- MOBLES ANTICS
- CADIRATGE
- PISOS SENCERS PER HERÈNCIES O PARTICIONS
- PORCELLANES
- VENTALLS
- JOIES
- JOGUINES
- NINES DE PORCELLANA, ETC.
- ROBA BLANCA I MANTONS DE MANILA
- PINTURES I DIBUIXOS
- BIBLIOTEQUES SENCERES
- LLIBRES ANTICS
- GRAVATS
- MAPES I CARTELLS

c/. de la Palla, 5. Tel. 318 94 26 - 230 19 71. 08002 Barcelona

Vilamar

Revista de serveis educatius

Amb l'aparició durant el mes de setembre del número 3 de la revista Vilamar i la del número 4 el mes d'octubre, es consolida aquesta publicació del Servei Colònies de Vacances. El Servei Colònies de Vacances és la secció de la Fundació Institut Pere Tarrés d'Educació en l'Esplai que ofereix a la societat tot tipus de serveis com a suport a la tasca educativa i pastoral de Centres d'Esplai, Parròquies, Escoles, etc. És prou coneguda per tothom la xarxa de cases de colònies que enguany es veu ampliada, el servei d'autocars cada vegada més utilitzat per a les sortides parroquials, les assegurances, la llibreria. Enguany, però, hi ha renovades propostes que després de l'experiència pilot d'aquest

estiu esperem que interessaran a molts grups d'adolescents, joves i escoles per a viatges de fi de curs: és la possibilitat d'anar a França, Mallorca i Euskadi amb casa de colònies a uns preus força assequibles. I és que el Servei Colònies de Vacances, com tot l'Institut Pere Tarrés està fent un seriós esforç per adaptar-se a les noves necessitats en el camp de l'educació.

Vilamar es pot sol·licitar gratuïtament i el rebreu de forma periòdica a la seu de l'entitat, al carrer Numància 149-151 de Barcelona, telèfon (93) 230 16 06 de 9 a 1 del matí i de 3 a 8 de la tarda.

VALENTINE
La pintura ideal

LLANES ARDILLA

Orientació de punt. Jerseis d'encàrrec.
Teixits de batista brodada i organdí.

Diputació, 405, entre Nàpols i Sicília.
Tel.: 232 65 15 - 08013 BARCELONA

A partir del 3 d'octubre ha començat a circular el nou Carnet Jove Europeu que —en paraules d'Enric Puig, Director General de Joventut de la Generalitat de Catalunya— “té com a objectiu millorar la qualitat de vida dels joves catalans respecte als béns culturals, de serveis i de consum”. Aquest Carnet serà vàlid a tots els països europeus i Comunitats Autònomes de

l'Estat que el tinguin: Valònia, Flandes, Escòcia, França, Holanda, Luxemburg, Portugal, Balears, País Basc, València i Principat d'Astúries. El temps de validesa és d'un any (fins al setembre del 1989) i un preu fixat en 300 pessetes. A més a més, s'ha rebaixat l'edat d'obtenció del Carnet Jove en un any, els joves de 14 anys també poden adquirir-lo.

Enric Puig, Director General de Joventut

“El Carnet Jove vol millorar la qualitat de vida”

Durant els anys 84, 85 i 86, la Generalitat volia crear un Carnet Jove, però no acabava de trobar-ne la fórmula —explica Enric Puig—. L'any 85, que era l'Any Internacional de la Joventut —a França es llança la idea del carnet—. El mes de juny de 1986, el Consell Executiu de la Generalitat ho aprova. Es va fer una primera tirada de 250.000 exemplars que es varen esgotar en 4 dies (en el sentit més literal). I s'arribà als 550.000 en successives reedicions. L'important és destacar que 1.000.054 joves de Catalunya el tenen.

Paral·lelament sorgiren altres Carnets Joves a Europa. Aleshores s'intentà unificar els plantejaments. I pel juny del 87 s'aconsegüí, gràcies a un acord d'homologació signat a Lisboa (Protocol de Lisboa). Es va fixar la data de l'inici de l'emissió conjunta per setembre/octubre de 1988. Això significa que hi ha una reciprocitat d'ús, els joves europeus i d'algunes CCAA de l'Estat Espanyol poden utilitzar el seu carnet a Catalunya.”

—Quins avantatges té el Carnet Jove?

—Bé... el Carnet va iniciar-se amb 2.065 avantatges. Avui compta amb 8.064. L'acceptació entre les institucions i els comerços ha estat molt bona. Juntament amb les ofertes d'articles de moda, èstica i esports, cine, llar i turisme, s'hi han afegit articles d'imatge i so, vehicles, allotjament, revistes juvenils, teatre, restauració, de la RENFE i d'altres companyies de transports.

Veuràs, segons un estudi-enquesta sobre la utilització del carnet, el 85% dels joves posseïdors l'han fet servir alguna vegada i d'aquests, un 18% sempre i un 42% tot sovint. Els joves que més l'utilitzen tenen edats compreses entre els 15 i 20 anys i els avantatges més valorats són els de les botigues de moda, de material esportiu, espectacles, papereries, llibreries i d'imatge i so.

El Carnet Jove es pot obtenir per 300 pessetes en 2.640 punts de distribució de tot Catalunya, a les

Caixes d'Estalvi, algunes de les quals els regalen als seus clients habituals o fent una determinada operació. Els que ja tenen el primer carnet, han rebut per correu una fitxa per si volen renovar-lo.

—S'han donat casos de reclamacions?

—Sí, s'han donat unes 82 reclamacions formals, però n'hi ha més... i totes amb fonament. Primer es comproven, s'envia un inspector al comerç en particular i se supervisa si compleix les normes del Carnet Jove, i, si no les compleix i no les vol complir, se'l dona de baixa.

—Per què no se subvencionen els llibres?

—Hi ha productes en els quals no es pot fer descompte perquè els preus vénen fixats i no entren dins les nostres competències. Tampoc no es pot fer descompte en els articles d'òptica oftàlmica.

—Vostè creu que el Carnet Jove augmenta el consumisme?

—No —afirma amb contundència—. Pressuposar que el Carnet Jove incita al consumisme és pressuposar que el jove no té criteri. El jove consumista ho és amb carnet o sense, tanmateix els joves són crítics al respecte... Crec, sincerament, que a vegades es vol carregar al sector juvenil els problemes socials i els joves no han construït el marc social. Reflecteixen d'una manera més punyent els problemes socials. O sigui, existeixen uns condicionaments que incideixen negativament sobre ells.

—Respecte als joves com se sent: optimista o pessimista?

—Optimista... Optimista conscient, no aclaparat pels proble-

Enric Puig creu que els joves tenen un gran sentit crític.

mes, però tampoc restant-los importància. Totes les generacions quan han estat joves han patit (i parlo de joves, no m'agrada parlar de joventut en general, hi ha joves i de una manera plural de viure la joventut). Davant d'això trobem l'ESPERANÇA. Veus iniciatives de solidaritat amb el Tercer Món i amb el Quart Món, una àmplia vida associativa i plural. Els joves d'avui responen a iniciatives properes: ecologia, objecció de consciència, pau...

—En la seva acció política, quines postures promouen?

—Bé, estem en un país plural i això, fins a cert punt és bo. Aleshores potenciem la pluralitat, hem donat 260 milions de pessetes en subvencions. Tota acció política té

una vessant pedagògica. Nosaltres creiem en l'associacionisme i la participació. Promovem serveis plurals, cosa que no vol dir controlar-los; activitats de lleure per potenciar la creativitat i la iniciativa. Així i tot és la societat la que ha de fomentar la redescoberta dels valors. La societat ha de ser la protagonista de la història del seu poble, no l'Administració.

També ens preocupa l'acció interdepartamental: remarcuem l'especial atenció que mereixen els joves en temes relacionats amb la justícia o el treball. Es creen comissions puntuals d'interrelació. Considerem que són molt importants.

NÚRIA ORIOL PALAREA

ATENCIÓ!

Fomenteu el bon costum de la lectura, amb bones lectures. A la col·lecció Nova Terra hi trobareu uns llibres especialment interessants per als nostres joves.

HISTÒRIES POSSIBLES-2

Ramon Folch i Camarasa

UN MÓN FELIÇ

Aldous Huxley

TERRA DELS HOMES

Antoine de Saint-Exupéry

TARTARI DE TARASCÓ

Alphonse Daudet

ELS ULLS DEL GERMA ETERN

Stefan Zweig

EL PETIT GUINEUETA,

GRAN CAÇADOR

Hanns Radau

EN GUINEUETA, L'ÚLTIM CAP

DE TRIBU

Hanns Radau

SINDBAD, EL MARINER

Anònim

L'ÚLTIM SUPERVIVENT

S.A. Neill

TRENCANOUS I EL REI DELS

RATOLINS

Ernst T.A. Hoffmann

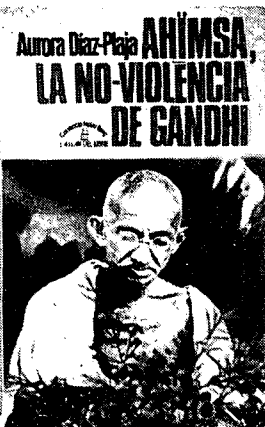
AHÍMSA, LA NO VIOLÈNCIA

DE GANDHI

Aurora Díaz-Piaja

EL RATOLÍ MANX

Paul Gallico

I la novetat més recent:

ILLAMPÚ, UNA AVENTURA ALS ANDES

Hanns Radau

A totes les bones llibreries

LA LLAR DEL LLIBRE

Bergara, 3 - 08002 Barcelona

Vanitat i arrogància

Doncs sembla fora de dubte que hi ha coses que és millor que siguin grans i d'altres que és preferible que siguin petites. El que passa és que, com en tantes coses d'aquesta vida, no ens podem posar d'acord en les qüestions que ens afecten per causa dels diferents punts de vista, diferents criteris o diferents interessos.

Per exemple, se m'ha fet present com moltes vegades la conducta humana és ben contrària al que ens ensenya l'evangeli, quan veig la inclinació que tenim a rebutjar la senzillesa i la modestia, i a obrar amb arrogància, amb vanitat. Tots coneixem més de quatre casos d'un dissident d'un partit o d'una societat que, després d'una discussió, en lloc de procurar arribar a una entesa i afliuixar i comprendre el contrincant, trenca, es dona de baixa i funda un nou partit o una nova societat, i així aquell dissident passa a ser el cap del nou partit o el president de la nova societat.

Recentment, uns casos semblants s'han donat amb les comarques catalanes. Mentre hi ha una gran quantitat de catalans que consideren que n'hi ha massa i que amb vuit o deu, o dotze, ja n'hi hauria prou, hi ha gent d'algunes poblacions que no es conformen a ser un més de la colla i demanen (i alguns ho aconsegueixen) la creació de noves comarques perquè ells en serien la capital. Si els haguessin d'escollir a tots, aviat hi hauria més de cinquanta comarques. En aquest cas, val més ser una mica grans, perquè la unió fa la força i més valdria arribar a la unió de comarques veïnes que no pas

desmembrar-ne una de capaç per fer-ne dues d'insuficients.

Per l'altre extrem tenim un altre exemple amb el comerç. Cada dia hi ha més grans magatzems i, en conseqüència, pleguen petits botiguers, amb l'agreujant que el públic està molt més mal servit, més mal atès i tot li costa més car. Quan s'anava a la camiseria a comprar camises, a l'adroguer a comprar l'arròs o a la perfumeria a comprar colònia, el comprador tractava directament amb l'amo o amb el dependent de costum, li feia consultes amb tota confiança i atenia totes les seves consultes i reclamacions, mentre que ara en els grans auto-serveis i grans magatzems, impersonals, freds i cars, la dependència, distreta i desinformada ni volen, ni saben ni poden oferir aquella relació directa, humana, comprensiva, habitual a les botigues. En aquest cas, ben al contrari, l'excessiva grandària no reporta cap benefici al client, però sí, i molts, a l'empresa. Aquest és el peix gros que es menja els petits i no pas per oferir un millor servei sinó per monopolitzar-lo. S'ha menjat els petits i explota els clients.

Tots els avantatges teòrics que aquests mastodòntics centres puguin oferir no valen, ni de bon tros, aquell valor incalculable que té el tracte directe entre client i botiguer, la humanitat i respecte mutu que presidien les relacions entre aquelles dues persones que en molts casos acabaven essent amigues.

ANTONI MUNNÉ i TOMAS

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

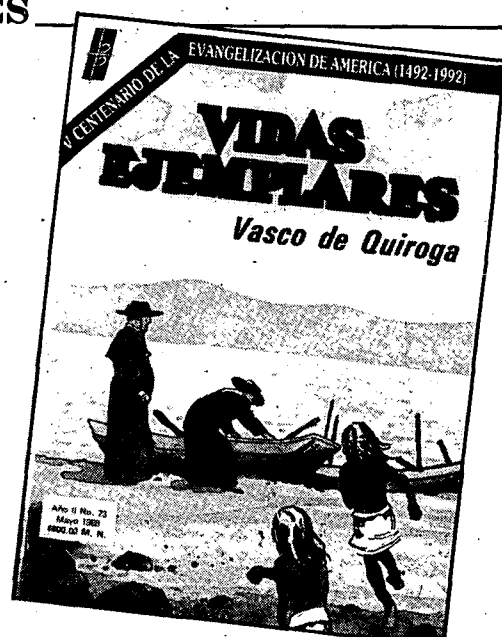
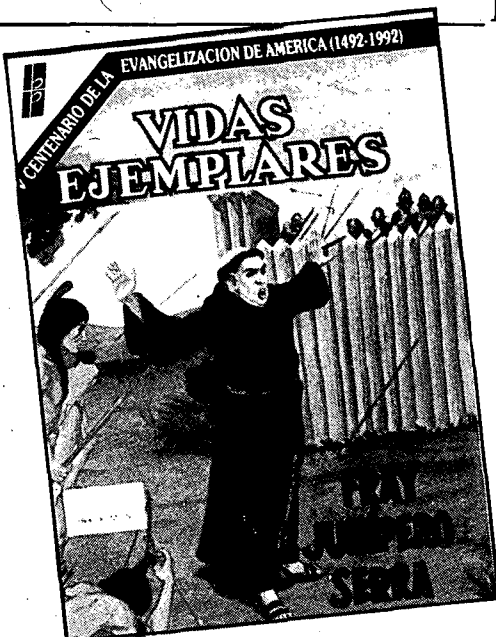
"LA CAFETERA DE L'ESBART CATALÀ DE DANCIAIRES".— L'Esbart Català de Dansaires, que enguany commemora el seu 80è. aniversari, ha iniciat aquest mes d'octubre un cicle de conferències-taller sobre la dansa tradicional catalana amb sessions destinades tant a membres de grups de dansa (directors i dansaires) com a totes les persones que empen la dansa com a activitat subsidiària: mestres i professors, monitors d'esplais i grups de lleure, animadors culturals, etc., així també als interessats en la dansa catalana com a activitat de temps lliure.

Aquest cicle que s'anomena "La Cafetera de l'E.C.D." es desenvolupa en 9 sessions en les quals es tractaran una o diverses danses específiques, tant pel que fa als aspectes documentals, històrics i d'acompanyament musical com a l'ensenyament pràctic de passos i evolucions coreogràfiques de la dansa. El programa d'aquestes nou sessions, pel que fa referència a les dates de celebració i als temes a tractar, és el següent: Dia 3 d'octubre, "La Quadrell", de Martorell; dia 7 de novembre, "La jota catalana"; dia 12 de desembre, "Danses per a infants i per l'escola: Ball de la Castanya, El Ballet del Rotlletó i El Contrapàs xinxa"; dia 9 de gener, "Ball de cascavells", de l'Ametlla de Merola; dia 6 de febrer, "Balhs aranesi (I); dia 6 de març, "Ball de les Gitanes", d'Argenton; dia 3 d'abril, "Ball de panderetes", de Vilafranca del Penedès; dia 8 de maig, "Balhs aranesi" (II); i dia 5 de juny, "La dansa" d'Alpens. Aquestes sessions aniran a càrrec de Maria-Rosa Alonso, Josep Bargalló, Josep Maria Boya i Montserrat Garrich.

El cicle "La Cafetera de l'E.C.D." es desenvoluparà sempre en dilluns, de dos quarts de vuit a les nou del vespre, a les aules I i II del Centre d'Estudis i de Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona (carrer de Montalegre, 7). El preu de la participació a les 9 sessions s'ha fixat en 4.500 pessetes, preveient-se també inscripcions a tres sessions i a una sessió. Els interessats poden demanar informació a l'Esbart Català de Dansaires, carrer de Sant Pere més Baix, 55-pral.

75 ANYS DE LA COBLA "LA SELVATANA".— En el mes d'octubre d'aquest any, concretament el dia 12, la cobla cassanenca "La Selvatana", ha commemorat el setanta cinquè aniversari de la seva fundació. A part dels mèrits que per si mateix representa arribar a unes noces de platí amb una activitat, cal afegir-hi la trajectòria artística d'aquesta cobla, que ha mantingut sempre un nivell elevat de prestigi, certament merescut, i que ha fet justícia a la tradició musical de la seva localitat i comarca d'origen: Cassà de la Selva.

LLIBRES

Vides exemplars en còmic (1)

L'Obra Nacional de la Bona Premsa de Mèxic, a fi de preparar el V Centenari de l'Evangelització d'Amèrica, especialment entre els joves i en els àmbits familiar i educatiu, està publicant una col·lecció de fulletons de 34 pàgines, en forma de còmic, que porta el títol genèric de "Vidas Ejemplares" sobre personatges famosos de la història de l'evangelització catòlica.

Cada mes surt un d'aquests fulletons, popularment anomenats "tebeos", a tot color i a un preu veritablement assequible a tothom, 80 pessetes per exemplar. De cada un d'ells se'n tiren 50.000 exemplars i contenen, a més de la biografia en dibuixos del personatge, dibuixos i textos al·lusius a l'epopeia de l'evangelització d'Amèrica, que van a les dues contraportades del còmic.

Fins ara n'han sortit 22 títols. Heus ací algunes d'aquestes vides exemplars: Fra Juníper Serra, Vasco de Gama, Sant Felip de Jesús,

primer màrtir mexicà, el pare Pro, santa Rosa de Lima. També surten altres personatges que no estan relacionats amb l'evangelització d'Amèrica, com són: Don Bosco, sant Ignasi de Loiola, sant Antoni de Pàdua, sant Felip Neri, sant Benet, Maria Goretti, el Rector d'Ars, etc.

Es tracta d'una col·lecció de còmics realment aconsellable per distribuir a centenars entre les noietes i noiets de catequesis, col·legis, campaments i colònies d'estiu. La seva lectura ajudarà no poc a superar la ignorància de tantíssima gent sobre els personatges clau de la història de l'Església.

I.B.

(1) Obra Nacional de la Buena Prensa, *Vidas Ejemplares* (San Felipe de Jesús, i altres 21 títols). Distribueix Edit. Casals, S.A., (Casp, 79, 08013 Barcelona), 80 pts. cada un.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Els verbs acabats en -metre

ALBERT PERA

Hi ha un verb antic, metre, esdevingut arcaisme, que modernament hem substituït per posar o ficar, i que encara subsisteix abundantment sempre amb un prefix.

Aquest verb ha originat una llarga família de disset compostos. Tots aquests verbs tenen la conjugació regular el model de la qual podria ser prometre, per triar-ne un dels més usats. L'única irregularitat l'observem en el participi, que fa promès i no prometut, i així en tots els altres. Alguns, com el model proposat, prometre, tenen una àmplia difusió popular, com són admetre, cometre, comprometre i permetre. Els altres són d'un ús més restringit i hom els reserva per al llenguatge escrit, ja sigui amb pretensions literàries o en fórmules administratives. Així arremetre, demetre, descomprometre, emetre, entremetre, escometre, malmetre, ometre, remetre, retransmetre, sotmetre, trametre, i transmetre.

La versió castellana d'aquests verbs adopta dues terminacions: diferents, davant l'única catalana, -metre.

Així alguns com el mateix "meter", i "prometer", "someter", "acometer", mentre d'altres, en total cinc, fan "admitir", "permitir", "omitir", "remitir" i "emitir". Això fa que algú pensi, equivocadament, que aquests darrers verbs són de la tercera conjugació, també en català. Aquesta confusió transcendeix fins i tot al llenguatge escrit i no és estrany trobar frases semblants a aquestes: el local no admiteix més gent; el programa no s'emetrà en directe; en la seva explicació no ha omittit cap detall; que no s'aixequi fins que li remeteixi la febre; jo no li permetria l'entrada. Aquestes mateixes frases, ben expressades diuen: el local no admet més gent; el programa no s'emetrà en directe; en la seva explicació no ha omès cap detall; que no s'aixequi fins que li remeti la febre; jo no li permetria l'entrada.

Dels substantius que resulten de l'acció realitzada d'aquests verbs veiem que n'hi ha que fan com admissió,

omissió, transmissió, emissió, i d'altres prenen una altra forma: escomesa, tramesa, arremesa. I alguns se serveixen d'ambdues formes, amb significats diferents com comissió i comesa, promissió i promesa, remissió i remesa. Noteu que en el primer cas porten doble essa escrita i que, per tant, cal pronunciar-les amb so de essa sorda, cosa que se sol oblidar sovint.

Remetre, en castellà "remitir", nosaltres el fem servir amb el significat de perdonar els pecats, o bé de disminuir una intensitat. Per enviar, usem preferentment trametre. Penseu en la remissió dels pecats, i en la tramesa d'una comanda.

Perles ortogràfiques

Un xampany català que despèn molts diners en publicitat, ocupa amb una proposta de dinar de Nadal, tota la doble pàgina de La Vanguardia oberta. Si també hagués pagat un corrector no hauria escrit a les postres: Turrons i neules; sinó: Torrons i neules.

Programació de "Rialles de Catalunya" pel diumenge 23

BERGA
Associació Recreativa Patronat, 18 h.
Teatre: Grup TOC DE RETRUC
Espectacle: Roda, roda, molinet!

LA BISBAL D'EMPORDÀ
Foment Catòlic, 12 h.
Teatre de titelles: Grup L'ÀVIA
PEPA
Espectacle: Esternuts.

BLANES
Esbarjo Parroquial, 17'30 h.
Cinema: La pel·lícula noruega de ninots animats "GRAND PRIX" A LA MUNTANYA DELS INVENTS.

CERDANYOLA DEL VALLÈS
Casal Parroquial, 12 h.
Teatre de titelles: Grup TITELLES
NAIP
Obra: El Canigó.

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT
Centre Parroquial Sant Isidre, 12 h.
Teatre: Grup TEATRE CURIAL
Obra: La llegenda de l'Atlàntida.

IGUALADA
Ateneu Igualadí, 12'15 h.
Teatre de titelles: Grup MARDUIX
Obra: El gegant del pi.
MALGRAT DE MAR
Centre Parroquial, 17'30 h.

Teatre: Grup L'ESTAQUIROT
Espectacle: Excèntric.

MONTMELÓ
Centre Parroquial, 12'30 h.
Cinema: La pel·lícula txecoslovaca JANOT I ELISENDA, precedida del curtmetratge "El Castell del Llop".

PALAFRUGELL
Els Ametllers, 17'30 h.
Festa de la Castanyada: Animació amb TONI GIMÉNEZ
Espectacle: CANÇONS I MÚSICA FOLK PER AJUDAR A CREIXER.

SALT
Ateneu Saltenc de Can Panxut, 11'30 h.
Teatre d'ombres: Grup LA FANFARRA
Obra: Les aventures d'en Malic.

SOLSONA
Cinema Espanya, 17'30 h.
Teatre: Rondallaire CESC SERRAT
Espectacle: Contes de llum.

TORROELLA DE MONTGRÍ
Cinema Petit, 17 h.
Teatre: Grup U DE CUC TEATRE
Obra: El secret dels escarabats blancs.

RESIDÈNCIA CAN QUIRZE

3.ª Edat (al costat del Club de Tennis Mataró).

Lloc ideal per viure en salut. Informeu-vos als teléf. 300 98 45 Barna i 790 15 36 Can Quirze.

IV Centenari del Sant Crist d'Igualada

Convocatòria dels Jocs Florals

Els Priors i la Comissió Organitzadora convoquen els poetes i escriptors de Catalunya a participar als Jocs Florals del Quart Centenari, d'acord amb les següents BASES:

Premis Ordinaris

Flor Natural i 100.000 pessetes, ofert per l'Ill. Dr. Josep Maria Guix i Ferreres, Bisbe de Vic, a la millor composició poètica que enalteixi l'AMOR al Crist Crucificat en la seva Imatge d'Igualada.

Englantina i 100.000 pessetes, ofert per l'Ill. Sr. Alcalde d'Igualada, Manuel Miserachs i Codina, a la millor composició poètica que enalteixi les arrels cristianes d'Igualada, singularment a partir de l'any 1590, i en relació a la Imatge igualadina de Jesús Crucificat.

Viola i 100.000 pessetes, ofert pels Srs. Priors del Sant Crist, a la millor composició poètica que enalteixi la FE en Jesús Crucificat en la seva Imatge d'Igualada.

Premis Extraordinaris

50.000 pessetes al millor treball sobre el tema "Entorn sociològic de la Igualada del 1590".

50.000 pessetes al millor treball sobre el tema "La crítica històrica davant el prodigi del Sant Crist d'Igualada".

50.000 pessetes al millor treball sobre el tema "Ressò en la premsa igualadina del fet històric del Sant Crist d'Igualada".

50.000 pessetes al millor treball sobre "La devoció al Sant Crist d'Igualada, avui".

I 50.000 pessetes al millor treball sobre "Els Priors del Sant Crist".

Condicions

Els treballs que optin als Premis Extraordinaris hauran de tenir una extensió no inferior a 15 folis, mecanografiats, a doble espai, en una sola cara i en prosa.

Caldrà que tots els treballs siguin enviats, per triplicat, abans del dia 15 de febrer de 1989, al Sr. Secretari del Jurat Qualificador, carrer de Santa Maria nº 8, Igualada, (en plica tancada, dintre la qual hi anirà un sobre, també clos, on hi figurarà el títol i un lema. Dins el sobre hi haurà una tarjeta amb nom i adreça de l'autor, o el pseudònim).

El veredictes es farà públic el dia 28 de març de 1989, Diada del Sant Crist d'Igualada.

La festa se celebrarà el dia 7 de maig de 1989, a les sis de la tarda, en la basílica de Santa Maria d'Igualada. Actuarà de Mantenedor, l'Ill. monsenyor Valentí Miserachs i Grau.

El Jurat Qualificador estarà integrat pels senyors: Antoni Jorba i Soler, President, Ignasi Castelltort i Miralda, Climent Forner i Escobet, Raimon Galí i Herrera, Anna Maria Veciana i Sanahuja i Antoni Prat i Gelabert. Aquest darrer actuarà de Secretari.

El veredictes del Jurat serà inapel·lable. Els treballs no premiats podran recollir-se a Secretaria, dintre tres mesos a comptar de la celebració de la festa, transcorreguts els quals es destruiran.

Els premis podran declarar-se deserts a criteri del Jurat, el qual podrà crear accésits.

Dia del Seminari de Catalunya i Balears

Concurs de Cartells de 1989

Els Rectors dels Seminaris de Catalunya i Balears convoquen el quart concurs de Cartells per seleccionar el cartell que anunciarà el Dia del Seminari de 1989. S'extableixen les següents

BASES

1. El cartell ha de tenir les següents característiques: Un format màxim de 35 x 50 cm i un mínim de 25 x 35 cms. i ha d'estar fet a quatre colors.
2. El cartell haurà de contenir el lema d'enguany: "Ens calen capellans per evangelitzar", "Dia del Seminari 1989".
3. El jurat tindrà en compte la qualitat artística del cartell, així com que posi en relleu la temàtica vocacional i el lema del dia del Seminari.
4. Els originals hauran de ser lliurats abans del dia 1 de desembre del 1988, al carrer Diputació, 231 - 08007 Barcelona, o als Seminaris de la Diòcesis de Catalunya i Balears, indicant al sobre "Concurs Dia del Seminari". En un paper a part, hi constarà el nom i l'adreça del concursant.

5. El jurat estarà format per artistes i professionals, així com per tres representants dels Seminaris de Catalunya i Balears, un dels quals actuarà com a secretari.

6. El cartell guanyador serà premiat amb cent mil pessetes i serà el que es publicarà per anunciar el Dia del Seminari.

7. El jurat es reserva el dret de declarar desert el premi, així com de donar dos accésits de cinquanta mil pessetes i vint-i-cinc mil pessetes respectivament al segon i tercer finalistes, si ho creu oportú.

8. El veredictes del jurat es farà conèixer a partir del dia 2 de gener a través dels mitjans de comunicació.

9. Es farà una exposició pública al Seminari de Barcelona de tots els cartells presentats.

10. El veredictes del jurat serà inapel·lable.

11. Els originals no premiats es podran retirar a partir del dia 15 de gener al lloc on s'hagin lliurat.

PELEGRINATGE DEL MIL·LENARI A ROMA

Escolliu com voleu anar-hi!

ITINERARI "A": AUTOCAR

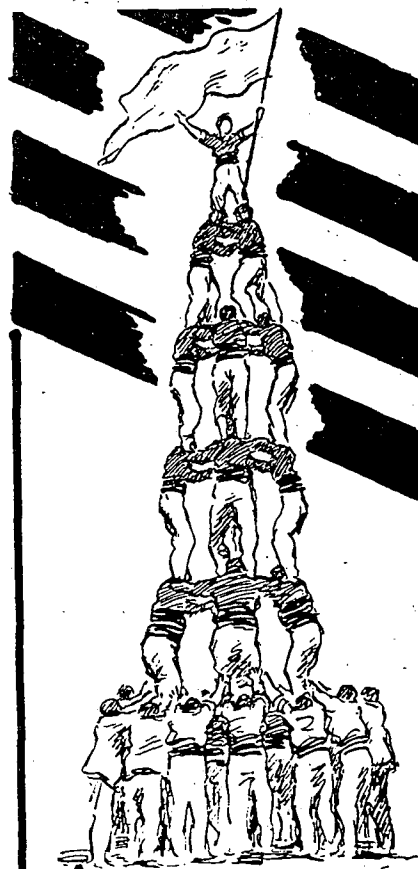
HOTELS: 4 estrelles 3 estrelles 2 estrelles
29.700.- 27.400.- 25.000.-

ITINERARI "B": TREN

HOTELS: 4 estrelles 3 estrelles 2 estrelles
39.800.- 37.500.- 36.300.-

ITINERARI "C": AVIÓ

HOTELS: 4 estrelles 3 estrelles 2 estrelles
72.400.- 68.900.- 67.200.-

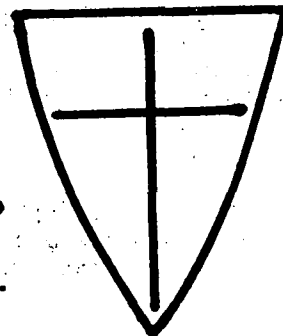
CATALUNYA 100 ANYS

EL POBLE CATALÀ A ROMA

dies 2 al 6 de desembre 1988

Aixequem un poble

PER INFORMACIÓ: Oficines de l'organització: Rivadeneira, 6, 3a. planta.
Telèfon 318 67 65. 08002 Barcelona

MODA

Dues trobades amb la moda

Mostra de bijuteria

Es va celebrar el 10è Certamen Monogràfic de Bijuteria a Barcelona, amb una important participació d'autèntics artesans bijuters que, aquesta vegada, van ser cent les firmes del més alt nivell creatiu dins de la seva especialitat.

Una mostra eminentment acurada i creativa que s'ha instal·lat definitivament en el capítol de l'accessori femení i que, aquesta tardor-hivern '88/89, aporta gran quantitat de noves propostes sempre coordinades i en plena sincronia amb l'estil del vestir exterior femení.

Aquesta temporada hivernal, els dissenyadors han optat per les línies romàntiques amb

flors i per les formes antigues a base de materials envellits d'inspiració medieval.

La plata que s'ha tornat a imposar amb força, s'ha presentat a través de diferents i variats temes per adornar la moda més sobria com són els sastres, les gaudines i els abrics de tall masculí. La plata també ve treballada amb br i carei, també hi ha presència de dissenys netament "art déco" que combina plata i onix a la perfecció.

Una línia jove de bijuteria de gran imaginació a base d'escuts i animals, que combina metall platejat amb fusta i pell.

Per a les hores de més vestir i per combinar amb les sedes, els brodats i els envellutats, peces de gran efecte a base de passa-

Conjunt de collaret i arracades que barregen diversos materials. Ha creat Mercè Munné

Espectacular collaret creat per Mercè Munné, amb penjolls fulles i granadures

Silvia Arellano rebent el Premi "Novel" de la Moda corresponent a l'apartat de moda femenina

maneria, lluentors i esmalts. Com a novetat, presència de llacs. Aquesta línia de marcat estil barroc, aporta un segell de gran classe, completant l'aire festiu dels vestits femenins d'aquesta temporada tardor-hivern '88/89.

XIV Premi "novel" de la moda

Com cada any, el Gremi de les Indústries de la Confecció de Barcelona i amb el suport de la Direcció General de Promoció Comercial del Departament de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat de Catalunya i del Centre de Promoció del Disseny i Moda del Ministeri d'Indústria i Energia, es va celebrar el XIV

Premi "Novel" de la Moda per als quatre apartats proposats que responen a moda dona, moda home, moda infantil i moda banys.

Els guanyadors del XIV Premi "Novel" d'aquest any han estat Silvia Arellano (moda dona), Silvia Pomar (moda home), Marta Verdager (moda infantil) i Gemma Sánchez (moda banys) tots reberen un premi de 250.000 ptas. pels seus treballs presentats dins de cada especialitat, respectivament.

Aquest premi, que funciona des de fa catorze anys, fou creat amb el propòsit de descobrir i ajudar a través de firmes i promocions, els joves valors tant espanyols com estrangers que ho desitgin i que demostrin posseir

els requeriments precisos que exigeix la convocatòria participativa. Cada any, el gran nombre de joves aspirants al Premi "Novel" de la Moda, ens demostra, i aquest any així ha succeït també, que l'esmentada convocatòria continua essent un fet real molt positiu i molt ben acollit per a tots els aspirants, a causa del gran nombre de participants, ja que dona per als joves i futurs creadors l'oportunitat de donar-se a conèixer a través d'un treball i una tasca realitzada, reconeguda per un jurat altament competent i prèviament seleccionat pel Gremi organitzador del Premi "Novel" de la Moda.

MARIA JOSE EJARQUE

COSTUMS I TRADICIONS

Pelegrins, romeus, palmers i jacobins

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Amb la modernització dels costums, els pelegrinatges s'han convertit, en bona mesura, en viatges de turisme. Si es fan amb esperit de pelegrí, encara bo, però em temo que la disminució de sacrifici i d'esforç aigualixi les bones intencions i predisposicions al fervor propi, doncs, dels pelegrinatges.

Els catòlics —que ens diem apostòlics i romans— hauríem d'anar, almenys un cop a la vida, a Roma. Com fan als mahometans amb la Meca. Per ells és una obligació, un precepte que, pel que sembla, és acomplert sinó absolutament i totalment, almenys majoritàriament.

Les grans peregrinacions envaeixen certament la plaça i la basílica de Sant Pere, de Roma, però hi ha, també, multituds de possibles pelegrins que es queden a casa.

Els segles VIII, IX, X i XI foren de força peregrinacions i romeries. Aleshores es diferenciaven pel que fa als noms. Els romeus, eren els pelegrins que anaven a Roma, els jacobins peregrinaven a Santiago de Compostel·la, mentre que els qui ho feien a Terra Santa eren coneguts com a palmers, per raó de tornar-se amb una palma com a testimoni d'haver-hi estat. Uns i altres, però, eren considerats pelegrins.

S'encomanaven a sant Miquel sobretot, però també a santa Marta perquè els preservés de lladres i per ser hostalera per excel·lència. I, encara, a sant Aleix que anava pel món demanant caritat.

Els qui anaven a Terra Santa solien retornar als voltants de Setmana Santa i improvis-

saven representacions sobre la Passió i mort de Jesucrist. Els qui anaven a Roma sortien per Sant Josep i entre l'anada, la tornada i una llarga estada a la Ciutat Eterna, hi esmerçaven un any i mig. Calculaven unes tres-centes vint-i-dues hores de camí.

Pel que fa a l'obligació de les peregrinacions sabem que a Galícia sembla que encara es conserva la d'anar a San Andrés de Lonxe, o de Texido. Cas de no anar-hi en vida s'hi ha d'anar després de mort. Una dita ho confirma: "A San Andrés de Texido, vuy de morta que non foy de vido".

Una curiositat d'aitals peregrinacions gallegues és que no es pot matar, ni tan sols molestar, cap mena de rèptil que es trobi pel camí, des d'una sargantana a un escurçó perquè hom considera que són ànimes en pena que s'arrosseguen per redimir les seves culpes.

Anys enrera, les "romaxes" o romeries a San Andrés de Lonxe eren, potser, multitudinàries i es formaven colles de camperols, molts d'ells tocant la típica gaita i panderos. Hi anava gent de Portugal i d'Astúries. En èpoques no massa allunyades hi havien anat fins uns quinze mil devots. I era obligat beure de la fresquíssima aigua de la "Fonte do Santo".

A casa nostra encara es fan grans peregrinacions. Les de Montserrat i de Núria potser són les més importants, però les de menys entitat, o sigui les que en diem romeries, són incomputables.

CUINA

Perdius amb guindes

2 perdius	150 grams de guindes
1 porció petita de formatge Camembert	75 grams mantega
o 1 "petit suisse"	un got de conyac
1 botelleta crema de llet	200 grams foie-gras
pa anglès per a canapès	25 grams mantega

Netegeu les aus acuradament, reserveu els interiors: fetge, cor, pedrers picats molt finament, barregeu amb la porció de Camembert i 2 cullerades de foie-gras, espoleu amb sal i pebre. Una vegada tot això barrejat amb 4 guindes per a cada una, farciu les perdius.

Cosiu amb perlè l'obertura, espoleu-les per fora i poseu-les en una cassola, amb la mantega desfeta, deixeu que es daurin, vigilant que no es cremin, després tireu-li un raig de conyac i enceneu-lo perquè es flamegin, després afegiu-hi una mica de brou, en total uns 250 c.c. perquè es couguin a poc a poc i tapeu-les fins que quedin toves, almenys, una hora.

Prepareu els canapès una mica grossos, unteu-los amb mantega per un costat i poseu-los un moment al forn, perquè es daurin lleugerament, fora del foc col·loqueu-los en una plàtera de servir, unteu sobre la mantega amb una mica de foie-gras i damunt de cada canapé, mitja perdiu amb la barreja sobre el pa. Tireu-hi la crema de llet a la salsa, bateu fortament per unir-la, afegiu-hi les guindes que ens quedin i deixeu-les coure al moment, després molt calent tireu-ho damunt les perdius i serviu-ho de seguida.

MARIA GLÒRIA MUNTAÑOLA

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

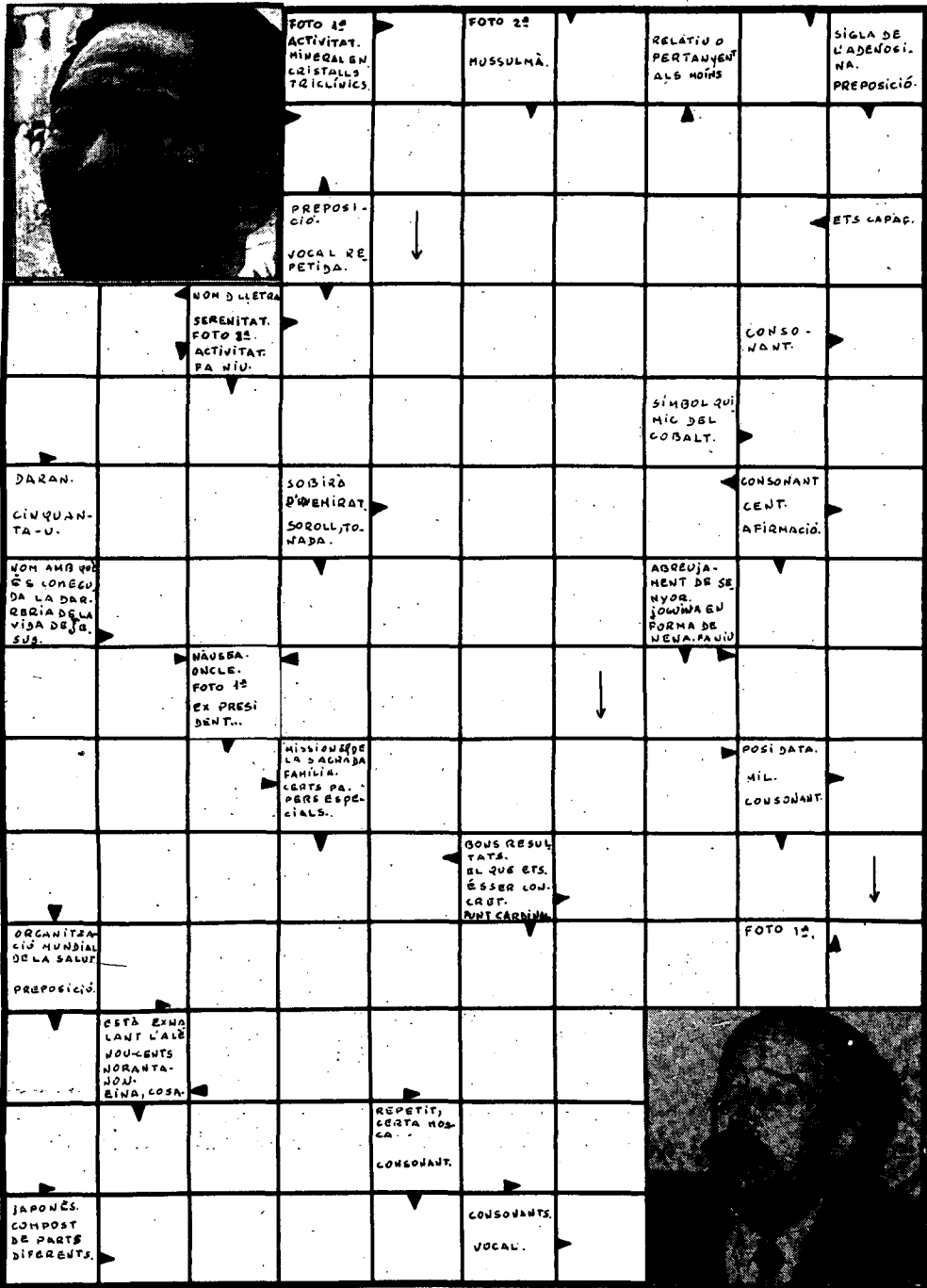
COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concert entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

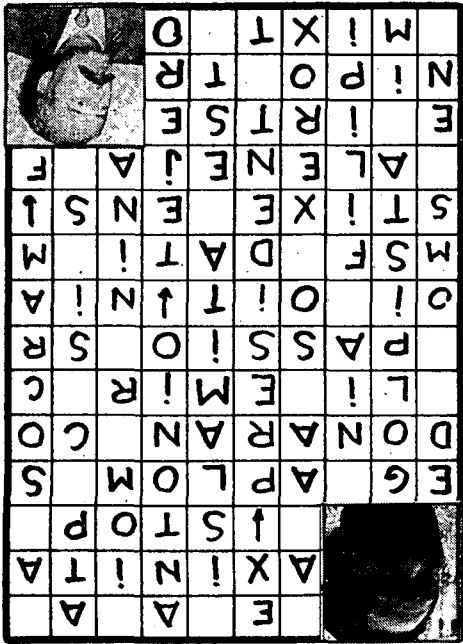
Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

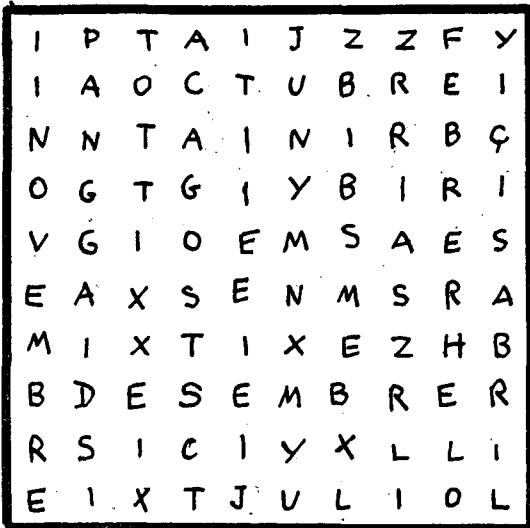
Solució

SOPA DE LLETRES

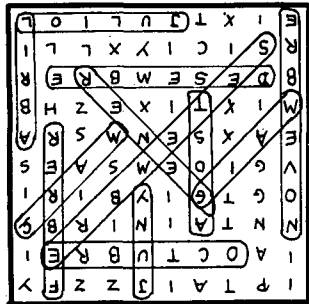
Per SNOOP

CERCAR ELS 12 MESOS DE L'ANY

Solució

MARÇ: MARÇ, SETEMBRE, GENER, FEBRER, ABRIL, VERT: NOVENBRE, AGOST, JUNY, JULIOL, HORIS: OCTUBRE, DECEMBRE.

ESCACS

Per JAUME MORA

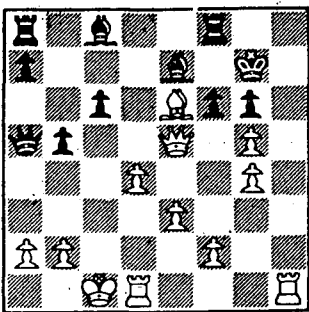
Diagrama 244

Blanques juguen i guanyen.

A vegades hom no sap què fer: si donar una torre o totes dues. Però no s'hi val a rabejar.

Solució al Diagrama 243

1...Cf6-g4+, 2 f3xg4 Tg6-f6+, 3 Dg2-f3 Tf6-f3+, 4 Rf2xf3 Th6-f6+, 5 Rf3-g2 Dd2-e3, 6 Td1-f1 Rh8-g8, 7 g4-g5 Tf6xf1, 8 Tc1xf1 De3xc3 i guanyen.

RESULTATS

CADIZ-MÁLAGA.....0-1
AT. MADRID-ESPAÑOL.....6-1
SEVILLA-ELCHE.....4-1
ATH.BILBAO-VALENCIA.....1-2
LOGROÑES-OSASUNA.....1-1
CELTA-SP.GIJON.....2-1
MURCIA-R.SOCIEDAD.....0-1
BARCELONA-BETIS.....3-0
VALLADOLID-R.MADRID.....0-1
OVIEDO-ZARAGOZA.....1-1

LA TRAVESSA

1.Cádiz-Málaga 2
2. At.Madrid-Español 1
3. Sevilla-Elche 1
4. Ath.Bilbao-Valencia 2
5. Logroñes-Osasuna X
6. R.Celta-R.Gijón 1
7. Murcia-R.Sociedad 2
8. Barcelona-R.Betis 1
9. Valladolid-R.Madrid 2
10. R.Oviedo-Zaragoza X
11. Figueres-Salamanca X
12. R.Mallorca-Coruña 1
13. D.Alcira-R.Huelva X
14. Santander-R.Vallec. 2
Pleno al 15 (R.Burgos-Las Palmas): 2

FILATÈLIA

Per ENRIC GRAUPERA

Apòstol del Brasil i fundador de Sao Paulo

Antic segell del Brasil, commemoratiu del IV Centenari de la fundació de Sao Paulo. Presenta el P. José Anchieta, voltat d'indis. El P. Anchieta nasqué a San Cristóbal de La Laguna (Illes Canàries), el 16 de març de 1539. Als 17 anys es féu jesuïta. Poc després marxà al Brasil on, junt amb altres, fundà la missió i col·legi de Piratininga, dedicada a sant Pau i que després es convertiria en la gran ciutat de Sao Paulo. Morí el 1597, a l'antiga Reritiba, ciutat que avui porta el seu nom. El 1980 fou beatificat.

ENDEVINALLA.

Per SNOOP

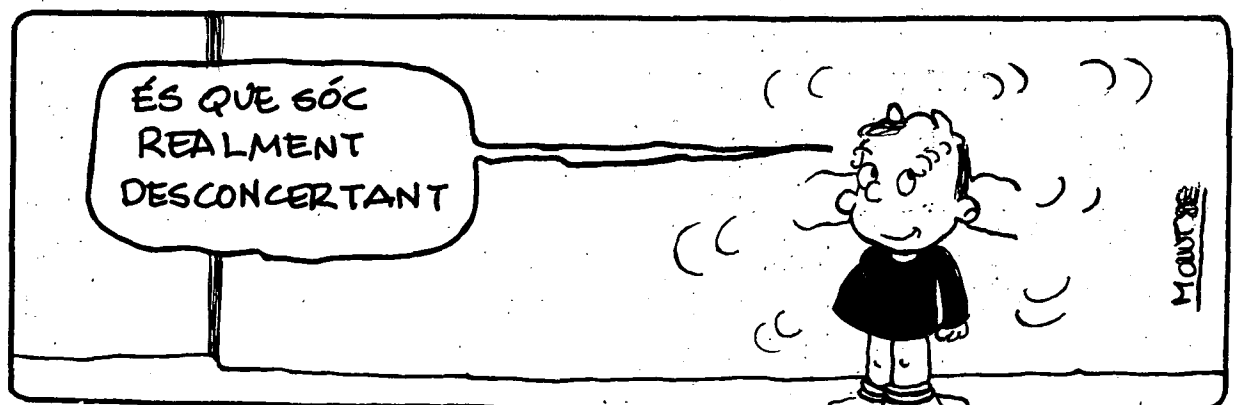
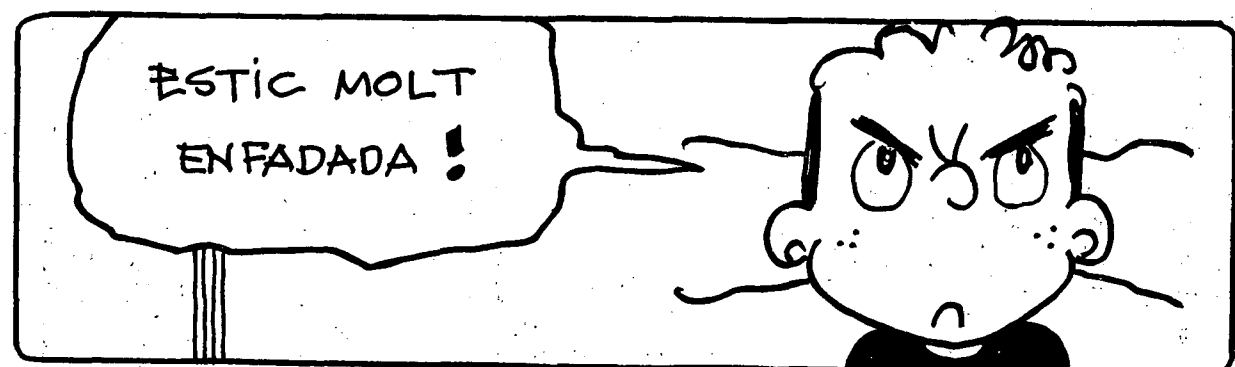
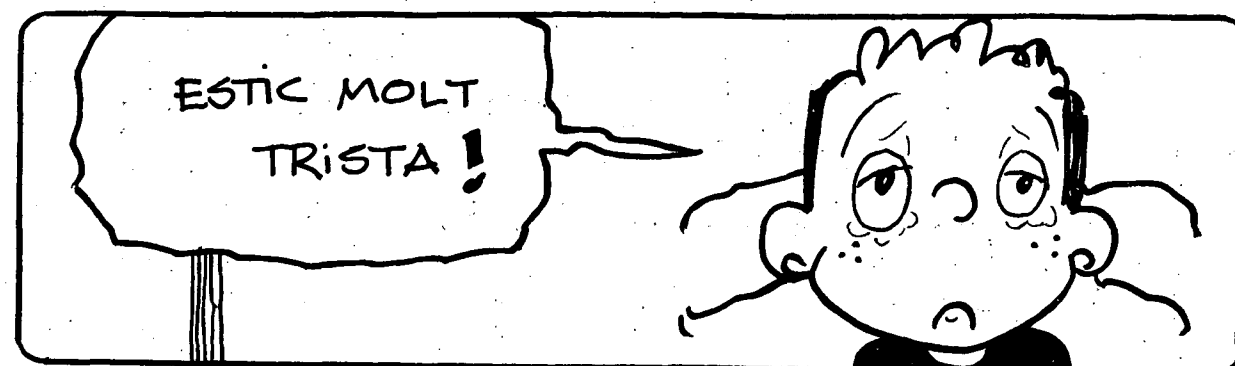
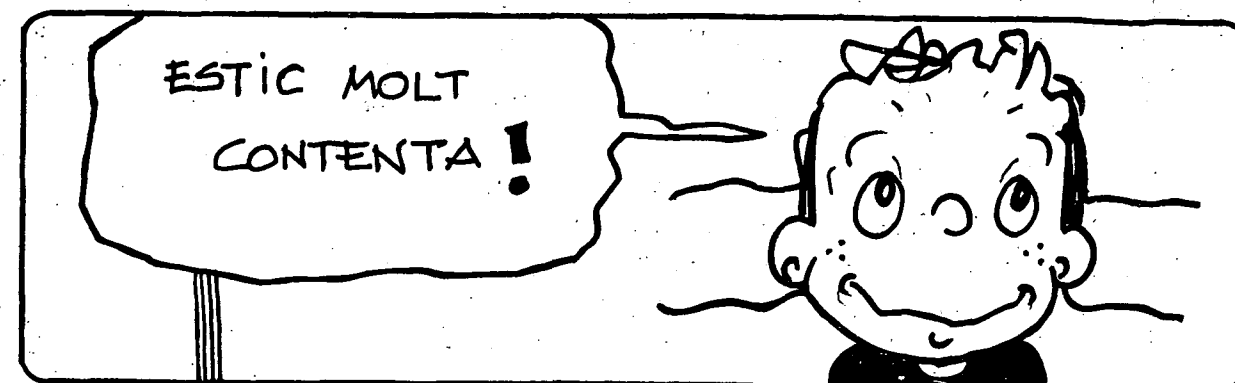
AQUELL QUE MENJA MONGETES, PATATES, CIGRONS O COLS, TOT I NO SABENT BALLAR EM FA DONAR QUATRE VOLTS.

Solució: El setrill

Solució al Jeroglífic 473
HORACI
HOR ACI

CLASIFICACIONS

1.	F.C. BARCELONA	PJ	PTOS	7	12+4
2.	REAL MADRID	PJ	PTOS	7	11+5
3.	CELTA	PJ	PTOS	7	10+2
4.	LOGROÑES	PJ	PTOS	7	10+2
5.	SEVILLA	PJ	PTOS	7	9+1
6.	ATH. BILBAO	PJ	PTOS	7	9+1
7.	VALENCIA	PJ	PTOS	7	9+3
8.	VALLADOLID	PJ	PTOS	7	8
9.	AT. MADRID	PJ	PTOS	7	7-1
10.	REAL SOCIEDAD	PJ	PTOS	7	7+1
11.	OSASUNA	PJ	PTOS	7	7+1
12.	MURCIA	PJ	PTOS	7	6-2
13.	R.C.D. ESPAÑOL	PJ	PTOS	7	6
14.	GIJON	PJ	PTOS	7	6
15.	MÁLAGA	PJ	PTOS	7	5-1
16.	OVIEDO	PJ	PTOS	7	5-3
17.	ZARAGOZA	PJ	PTOS	7	5-1
18.	ELCHE	PJ	PTOS	7	4-2
19.	BETIS	PJ	PTOS	7	2-4
20.	CADIZ	PJ	PTOS	7	2-6

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 429

Històries d'Eixerits

Baralles no, gràcies!

Ja hi som! Quatre dies que anem al "cole", i ja no ens entenem. Que si jo, que si tu, que si l'altre, i discutim per qualsevol ximpleria. Sembla que sentim necessitat de portar-nos la contrària. Tu això, doncs jo això altre. Tu allò, doncs jo allò altre. I vinga cridar i discutir! No sé per què tenim tantes ganes de fer el maco.

Normalment tot acaba en crits, soroll i mitges rialles. Però, alguna vegada... es comença amb una empenyeta, algun copet, i fins i tot s'acaba amb alguna bufa ben donada i mal rebuda, que rebota immediatament. I, ja hi som! Baralla servida.

Estic segur que mai cap baralla no ha servit per a res de bo. És curiós, això, eh! I tots continuem barallant-nos. De vegades ni sabem el perquè. Alguna broma, alguna paraula que ens fereix, ganes de fer el pinxo, els companys que volen gresca a esquena de nosaltres... i ens deixem embolicar de nou. Després, quan ja tot ha passat, quedem com avergonyits del ridícul que hem fet.

Sabeu què us dic? Més val aturar-se a temps, i no deixar-se engalipar i arrossegar a la baralla estúpida i que no porta enlloc. De bé a bé, es poden parlar, planejar i fer moltes coses. De manera que ja ho sabeu: Baralles no, gràcies!

L'Eixerit

JA VEUREU NOIS I NOIETES COM ELS GRANS GASTEN LES BRAVATES...

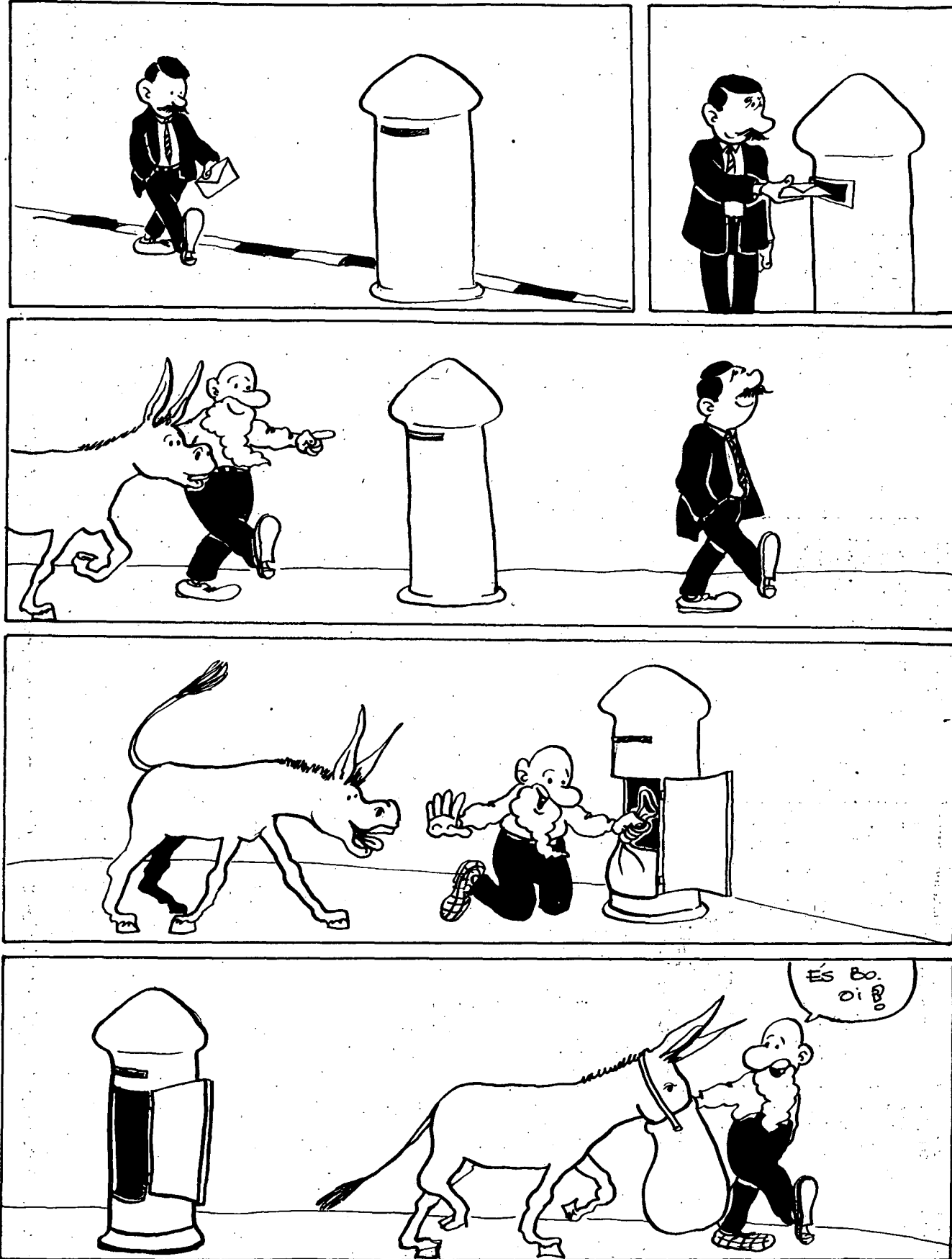

SI FEU BONDAT, CARAMELS. SINO...

Avet Set — Avet Set —

EN BADOSA I EN BASORA

Avet **Set** esllips per a nenes i nens

Jesús ens parla

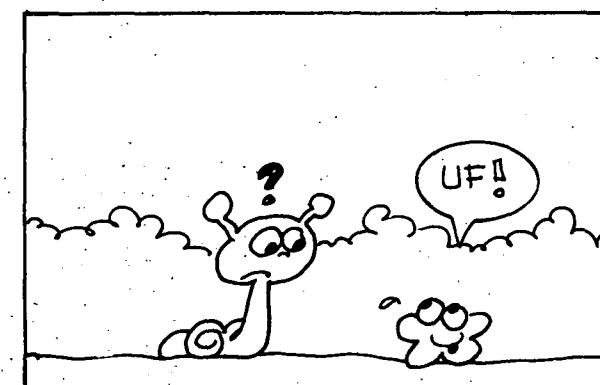
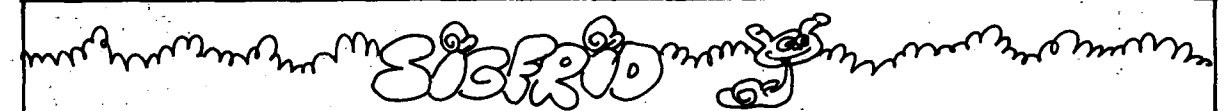
Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Marc, capítol 10, versets del 46 al 52 (Mc 10:46-52).

Reflexionem: 1. Una narració bonica de debò. Aquest cec havia sentit parlar de Jesús, i sabia que tenia un cor compassiu i benigne. Ell crida amb la confiança que l'escoltarà. Segur que, quan n'havia sentit parlar, ja hi havia començat a creure. Ell se sentia pobre i desgraciat, però creia que Jesús podia tornar-li l'alegria de viure.

2. Quan ens acostem a Jesús amb un cor humil i senzill, ell sempre ens acull. Quan la nostra pregària és confiada, ell sempre ens escolta. Alguns l'escribaven perquè callés, però ell sap que Jesús és l'amic dels pobres. Volien desviar-lo del seu propòsit, però no ho aconseguiren. Algú li diu: "Anima't i vine que et crida".

3. Jesús l'ha cridat i li ha preguntat: què vols? "Feu que hi vegi". Recuperar la vista ha estat important per aquell home; però més encara, haver arribat a la fe, llum que il·lumina tota l'existència de la persona. Quan ja hi veu, el seguia camí enllà, i com més el seguia, més hi veia.

El mossèn

Avet **Set** — Avet **Set** —

DIUMENGE - 23

11.00 Signes del temps.
11.30 Matinal a TV3. "Smetana"
13.00 Matí Esports.
14.30 Gol a Gol.
15.00 Telenotícies.
15.30 El temps.
15.35 Història de Catalunya
"Dibuixos animats".

15.50 Ballesta - 1
"El banquet".

16.20 Tarda de guerra:
18.00 Basquet.
19.30 Gol a gol.
20.00 Mediterrània.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 30 minuts.
21.35 A cor obert:
"Atordiment".
22.35 Gol a Gol.

DILLUNS - 24

12.00 Universitat oberta.
12.30 TV3, segona vegada:
"Gol a Gol".
13.30 Mag-magazine.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 Bona cuina.
15.15 Magnum:
16.05 Guerra de Sexes - 79.
16.50 Universitat oberta:
17.15 Pac-Man.
17.40 Dibuixos animats.
18.05 Les noves aventures de Bat Man
"Dibuixos animats".

18.50 Anna i el rei
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Filiprim.
21.20 Bona cuina.
21.25 Dallas:
"Jamie".
22.25 Dilluns, dilluns.
23.25 Els joves (rep.) Cap. 10
23.55 Telenotícies.

DIMARTS - 25

12.00 Universitat oberta (Rep.).
12.30 TV3, segona vegada:
"Musical juvenil" - "30 minuts".
13.30 Mag-magazine.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 Bona cuina.
15.15 Magnum:
16.05 Guerra de sexes - Cap. 80.
16.50 Universitat oberta:
17.15 Pac-man. Dibuixos animats
17.40 Dibuixos animats.
18.00 Els investigadors - 7.
18.30 Oh, Bongonia!
19.15 Anna i el rei
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Filiprim.
21.20 Bona cuina.
21.25 Debat.
22.25 Vida i amors d'una diablesa:
"Reposició - 4".
23.25 Telenotícies.

DIMECRES - 26

12.00 Universitat oberta - (Rep.).
12.30 TV3-segona vegada:
13.30 Mag-magazine.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 Bona cuina.
15.15 Magnum:
"Com fa la música".
16.15 Guerra de sexes - Cap. 81.
16.50 Universitat oberta:
17.15 Pac-man.
17.40 Dibuixos animats.
"Filemó el gat".
18.05 Els germans Hardy i la Nancy Drew.
18.50 Popeye.
19.15 Motor a fons.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Sorteig Lotto 6/49.
21.20 Bona cuina.
21.25 Informatiu cinema.
21.55 Cinema 3:
"El padri".
23.55 Telenotícies.
00.25 Motor a fons. Reposició.

DIJOUS - 27

12.00 Universitat oberta - Rep.
12.30 TV3, segona vegada:
"Informatiu cinema" -
"Mediterrània".
13.30 Mag-magazine.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 Bona cuina.
15.15 Magnum:
"Sra. Jones".
16.15 Guerra de sexes - 82.

17.00 Universitat oberta:
"Biologia".
17.15 Pac-man.
17.40 Dibuixos animats.
"Filemó, el gat".
18.00 Musical juvenil.
18.30 Cinc i acció.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Filiprim.
21.20 Bona cuina.
21.25 3 pics i repicó.
22.55 Esports flash.
23.55 Telenotícies.

DIVENDRES - 28

12.00 Universitat oberta - Rep.
12.30 TV3, segona vegada:
"Esports flash".
13.30 Mag-magazine.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 Bona cuina.
15.15 Magnum:
"Detectiu d'hotel".
16.05 Guerra de sexes - Cap. 83.
17.00 Universitat oberta:
"Art".

17.15 Pac-man.
17.40 Dibuixos animats.
"Filemó el gat".
18.05 Els germans Hardy i la Nancy Drew:
Cap. 10.
18.50 Les noves aventures de Batman.
19.15 Anna i el Rei:
"El temple encantar".
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Filiprim.
21.20 Bona cuina.
21.25 Radio Cincinatti:
"La creació de Venus".

21.55 Crònica-3.
22.25 Crònica negra.
23.25 Telenotícies.
23.55 Cinema de mitjanit:

DISSABTE - 29

10.00 Sardanes.
10.30 Universitat oberta.
12.00 El Rei Arthur:
"Dibuixos animats".
13.00 TV3, segona vegada:
"Oh, Bongonia!".
15.00 Telenotícies.
15.20 El temps.
15.25 Bona cuina.
15.30 Bobobops - Dibuixos animats.
16.00 Dit i fet.
17.30 Futbol americà NFL.
19.00 La gran vall:
"Fill meu, fill meu".
20.00 Vida salvatge
"El gran amo".
20.30 Telenotícies.
21.10 El temps.
21.15 Bona cuina.
21.25 Pel·lícula.
"Triple joc".
23.35 El retorn de Sherlock Holmes

DIUMENGE - 23

1.50 Música golf.
2.50 El fugitiu:
"La jaula".
3.45 Llarg-metratge:
"La bestia debe morir".
5.15 Jazz entre amics.
6.15 La bona música.
7.15 Llarg-metratge:
"La alegre divorciada".
9.00 Informe setmanal. Rep.
10.00 El dia del Senyor - Santa Missa.
11.00 48 hores.
11.05 Concert.
12.05 Poble de Déu.
12.30 L'altra mirada.
13.30 Autopista vers el Cel:
"De hombre a hombre".
14.30 48 hores.
15.30 El temps.
15.35 Foofur.
16.05 Estrenes TV:
"El modelo".
17.45 Si ho sé no vinc.
18.40 La pantera rosa.
19.05 La clínica de la Selva Negra:
"El viaje a América" 1.ª part.
20.00 A vista d'ocell.
20.30 48 hores.
21.00 A portada.
21.30 La vida segueix.
22.35 Diumenge cinema:
"Cazador a sueldo".
00.15 48 hores.

DILLUNS - 24

8.00 Bon Dia.
8.30 Telediari Matinal.
9.00 Al matí.
9.30 Bressol de llops - Ep. 16.
11.10 Dinastia - 158.
13.00 L'ocell boig.

15.00 Telediari - 1.
15.35 La família Drombush:
"La prueba de fuerza".
16.40 Tal qual.
17.50 Avanç Telediari.
17.55 Els móns de Yupi.
18.20 Que ve Muzzy.
18.35 Genets d'acer - Ep. 8.
19.00 A mitja tarda.
19.25 De pel·lícula.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 El preu just.
23.00 Jutjat de Guàrdia.
23.30 Documents TV.
00.30 Telediari - 3.
00.50 Telesport.

DIMARTS - 25

8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Pel matí.
9.30 Bressol de llops - Ep. 17.
11.10 Dinastia - 159.
13.00 Kissyfur.
13.30 3 x 4.
15.00 Telediari - 1.
15.35 La família Drombush.
16.40 Tal qual.
17.50 Avanç telediari.
17.55 Els móns de Yupi.
18.20 Que ve Muzzy.
18.35 El misteri de la flor màgica.
19.00 La nau terra.
19.25 Entre línies.
19.55 Carrer tranquil.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 Tariro, tariro.
22.25 Sessió de nit:
"Forajidos".
00.10 Telediari - 3.
00.30 Telesport.
00.45 Testimoni.

DIMECRES - 26

8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Pel matí.
9.30 Bressol de llops - Ep. 18.
11.10 Dinastia - 160.
13.00 Heus aquí una vegada... l'home.
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 La família Drombush.
16.40 Tal qual.
17.50 Avanç telediari.
17.55 Els móns de Yupi.
18.20 Que ve Muzzy.
18.35 Els bessons Edison.
19.00 Circ Pop.
19.25 Parlant clar.
19.55 Un món diferent - 16.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 Garibaldi - Ep. 3.
22.20 Cançó trista de Hill Street:
"Washington fallece".
23.15 El gos verd.
00.10 Telediari - 3.
00.30 Telesport.

DIJOUS - 27

8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Pel matí.
9.30 Bressol de llops - Ep. 19.
11.10 Dinastia - 161.
13.00 Correcamins.
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 La família Drombush.
16.40 Tal qual.
17.50 Avanç telediari.
17.55 Els móns de Yupi.
18.20 Que ve Muzzy.
18.35 L'aldea de l'arce.
19.00 Misiuquissims.
19.25 Amb les mans a la massa.
19.55 Mare i fill.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 La llei dels Àngels - Ep. 26.
22.20 Dret a discrepar.
23.50 A mitja veu.
00.20 Telediari - 3.
00.40 Telesport.

DIVENDRES - 28

8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Pel matí.
13.30 3 x 4.
15.00 Telediari - 1.
15.35 La família Drombush.
16.40 Tal qual.
17.55 Avanç telediari.
18.00 Els mons de Yupi.
18.30 La llanterna màgica.
19.30 Diccionari de la salut.
19.55 Mash.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 Gats a la teulada - 4.

22.25 Divendres cinema:
"El resplendor".
00.50 Telediari - 3.
01.10 Telesport.

DISSABTE - 29

1.25 Arrels - Ep. 6.
2.15 Llarg-metratge:
"Cuentos eróticos".
4.10 Documents TV - Rep.
5.10 Queen a Wembley.
6.10 Documental.
6.30 De pel·lícula.
7.30 Llarg-metratge:
"Cerca de mi corazón".
9.00 Calaix de sastre.
12.20 Nova gent.
13.15 Loteria.
13.30 Suplements - 4.
14.30 48 hores.
15.30 El temps.
15.35 Isidor.
16.05 Primera Sessió:
"La venganza de Fu-Manchu".
17.45 Rockopop.
19.30 Soldats:
"Los músculos de la guerra".
20.30 48 hores.
21.05 Informe setmanal.
22.20 Dissabte nit.
23.25 Amors difícils:
"Fábula de la bella palomera".
00.45 48 hores.
00.50 Filmoteca TV:
"Gigante".

DIUMENGE - 23

09.30 Santa Missa.
10.30 Objectiu 92.
12.00 Estudi Estadi.
14.55 L'informatiu Cap de Setmana.
15.00 Estudi Estadi.
18.00 Connexió amb Madrid.
18.00 Sessió de tarda:
"Blues".
19.45 Món secret.
20.15 Connexió amb Sant Cugat.
20.15 Som una meravella.
20.05 Som una meravella (Cap. 2).
21.00 Debat 2.
22.00 Connexió amb Madrid.
22.00 Estudi Estadi.

DILLUNS - 24

13.00 Avanç de l'informatiu Migdia.
13.05 Portes Catalunya.
13.30 Capitoli - 89.
14.00 Teledues.
14.30 L'informatiu Migdia.
15.00 Bellesa i poder - 116.
15.30 Lluita per Terra Santa.
18.00 Pirineus.
18.30 Avanç de l'informatiu Vespre.
18.35 Possessió.
19.30 Sessam obre't.
20.00 L'informatiu Vespre.
20.30 Panorama.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 El mirador.
21.20 Cinema club:
"El pecado de Cluny Brown".
23.05 Últimes preguntes.
23.35 Jazz entre amics.

DIMARTS - 25

13.00 Avanç de l'informatiu Migdia.
13.05 Dones del rock.
13.30 Capitoli - 90.
14.00 Teledues.
14.30 L'informatiu Migdia.
15.00 Bellesa i poder - 117.
15.30 Lluita per Terra Santa.
16.30 Sarsuela.
17.30 La palmera.
18.30 Avanç de l'informatiu Vespre.
18.35 Possessió.

19.30 La volta al món de Willy Fog.
20.00 L'informatiu Vespre.
20.30 Hammer.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 El mirador.
21.15 El temps és or.
22.15 Tendido cero.
22.45 La bona música.
23.40 Suplements - 4.

DIMECRES - 26

13.00 Avanç de l'informatiu Migdia.
13.05 Viatge a l'aventura.
13.30 Capitoli - Ep. 91.
14.00 Teledues.
14.30 L'informatiu Migdia.
15.00 Bellesa i poder - 118.
15.30 Lluita per Terra Santa.
16.30 La palmera.
18.00 De cara al mar.
18.30 Avanç de l'informatiu Vespre.
18.35 Possessió.
19.30 La volta al món de Willy Fog.
20.00 L'informatiu Vespre.
20.30 Duka Lele.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 El mirador.
21.15 El poeta en la seva veu.
21.30 A través del mirall.
22.50 Suplements - 4.
23.20 S'ha escrit un crim:
"El oro de los muertos".
00.10 Temps de creure.

DIJOUS - 27

13.00 Avanç de l'informatiu Migdia.
13.05 Pirineus.
13.30 Capitoli Cap. 92.
14.00 Teledues.
14.30 L'informatiu Migdia.
15.00 Golf.
17.30 La vena en els ulls.
18.30 Avanç de l'informatiu Vespre.
18.35 Possessió.
19.30 La volta al món de Willy Fog.
20.00 L'informatiu Vespre.
20.30 "1888".
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 El mirador.
21.15 Suplements - 4.
21.45 Descartes.
22.00 Loteria primitiva.
22.15 Dijous cinema:
"Complicidad sexual".
00.05 Metròpolis.

DIVENDRES - 28

13.00 Avanç de l'informatiu Migdia.
13.05 Hammer.
13.30 Capitoli - 93.
14.00 Teledues.
14.30 L'informatiu Migdia.
15.00 Golf.
17.30 Cinema espanyol:
"15 bajo la luna".
18.30 Avanç de l'informatiu Vespre.
18.35 Possessió.
19.30 La vida entorn de l'arbre.
19.38 L'alfabet.
19.50 Dibuixos animats.
20.00 L'informatiu Vespre.
20.30 Connexió amb Madrid.
20.30 Sarsuela "La Chulapona".
22.45 Prop de les estrelles.

DISSABTE - 29

09.30 Sesam Obre't.
10.00 Dibuixos animats.
10.15 Clementina.
10.45 Popgrama.
11.15 T.B.M..
12.00 Una història particular.
13.30 L'armari dels 7 calaixos.
14.00 L'informatiu Cap de Setmana.
14.30 135 escons.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Estadi 2.
22.00 Connexió amb Sant Cugat.
22.00 L'informatiu Cap de Setmana.
22.30 Sorrel i fill - ep. 3.
23.20 La realitat inventada.
00.20 Diàlegs amb la música.

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II,
ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les festes
de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses
del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts.
Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà,
la pregària V (del Sinode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes
Enquadernació de simil-pell - P.V.P. (amb IVA) 5545 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

CATALUNYA **100** ANYS

PELEGRINATGE A ROMA ENDAVANT!!!

2-3-4-5 i 6 de desembre

L'antic prestigi dels reis francs fou substituït pel del pontífex romà, vers el qual ja s'havien girat uns anys abans els esguards dels catalans. Els preceptes carolingis foren reemplaçats per les butlles pontifícies. Els papes les concediren amb tanta liberalitat que entre els darrers decennis del segle X i els primers del segle XI Catalunya sola rebé més privilegis pontificis que cap altre país de la cristiandat.

* QUÈ PODEU FER PER INSCRIURE-US?

— A qualsevol de les Oficines d'Ultramar Express

Departament Religió Rambles, 109 Barcelona Telf. 301 12 12	Caivet, 36-38 08021 Barcelona Telf. (93) 200 63 33	Estació de Sants 08021 Barcelona Telf. (93) 323 33 51	Avda. Roma, 113 08011 Barcelona Telf. (93) 323 33 51	Sardenya, 499 08024 Barcelona Telf. (93) 210 68 61	Muntaner, 447 08006 Barcelona Telf. (93) 201 50 22	Diputació, 10-12 Calella de la Costa Telf. ((3) 769 08 59	Passeig Marítim, 44 L'Estartit (Girona) Telf. (972) 75 81 57	València, 5 Lloret de Mar (Girona) Telf. (972) 36 45 16
---	--	---	--	--	--	---	--	---

— A les parròquies, escoles i institucions que formin un grup de pelegrins

— A les Oficines de la Comissió Central, Rivadeneyra, 6, 3er. Hores d'oficina

NOTEU: 1. En el moment de formalitzar la inscripció s'haurà d'abonar la quantitat de 10.000 ptes.

2. La resta s'abonarà al rebre la **BOSSA DE PELEGRÍ** (credencial, tickets, ensenya, manual, mapes, etc.)

3. Per a més informació: Oficines de la Comissió Central d'Organització del Pelegrinatge, c/. Rivadeneyra, 6, 3er. - 08002 Barcelona. Tel. 318 67 65.

4. La Delegació pel bisbat de Barcelona té les seves oficines a aquesta mateixa adreça.

TOTS A ROMA!

Mil anys d'Història i de fe ens hi porten.

Pelegrinatge
del 1950.
Donar
testimoni de la
pròpia fe
honora sempre
a un poble.
Que el
Pelegrinatge
del Mil·lenari
sigui l'esclat
d'una fe humil i
compromesa,
viscuda dia a
dia.

6 de juny del 1987

15 d'agost del 1988

ANY MARIÀ

23 d'octubre del 1988 * n.º 17

El proper dia 21 d'octubre farà cent anys de la coronació canònica de la imatge de la Mare de Déu de la Mercè, Patrona de la ciutat i arxidiòcesi de Barcelona. Aquesta data no pot passar-nos desapercebuda, sinó que ha de ser una bona ocasió perquè tots els barcelonins —de la ciutat i de l'arxidiòcesi— reflexionin sobre la realitat del nostre país i el moment concret que vivim amb totes les seves circumstàncies favorables i adverses. També cal que ens preguntem si tenim els ulls i la consciència ben sensibles a les necessitats i exigències que se'n desprenen, i si sabem i volem donar-hi la resposta que és exigida per la nostra condició de ciutadans i de membres de la nostra església diocesana.

És també una ocasió perquè, alçant els ulls cap el cel, mirem amb confiança de fills aquella que és "Mare de misericòrdia, vida, dolcesa i esperança nostra", la Mare de Déu de la Mercè, per demanar-li que ens faci mercè de saber estar amb fe i amb coratge al lloc que ens correspon en aquests moments. És urgent el testimoniatge cristià d'una fe tan viscuda que faci veritat que "les joies i esperances dels homes d'avui, dels pobres sobretot i de tots els qui sofreixen, són també les joies i les esperances, les tristesses i les angoixes dels deixebles de Crist" (GS. 1), de nosaltres, els qui vivim i treballem i lluitem i estimem en aquesta gran ciutat i diòcesi de Barcelona.

Amb el desig d'ajudar tots els diocesans a fer aquesta prospecció cristiana, a l'empara de la llum i misericòrdia de la Mare de Déu de la Mercè, escric aquesta exhortació pastoral adreçada a tots els creients —laics, religiosos i religioses, preveres i diaques— i també a tots els homes i dones de bona voluntat que estimen Barcelona. Rebeu-la com un testimoniatge d'admiració i benvolença del vostre arquebisbe envers tots vosaltres, la nostra ciutat i arxidiòcesi; també com a tribut de veneració i acció de gràcies a la Mare de Jesús i Mare nostra, que durant aquest Any Marià —que en el nostre arquebisbat clourem precisament el dia 23 d'octubre— hem seguit en el peregrinatge que ens porta cap a Jesús, Fruit beneït del seu ventre.

Ara farà cent anys

El dia 21 d'octubre de 1888, pels volts de la una del migdia, a la Santa Església Catedral Basílica de Barcelona, el bisbe Jaume Català i Albosa coronà canònicament la imatge de la Mare de Déu de la Mercè. El dia 18 d'aquell mes ha-

Una nova corona per a la Mare de Déu de la Mercè

Exhortació pastoral de Mons. Narcís Jubany, Cardenal Arquebisbe de Barcelona, amb motiu de la celebració del centenari de la coronació de la imatge de la Patrona de la Ciutat i Arxidiòcesi de Barcelona.

via estat treta en solemne processó del seu santuari i traslladada al presbiteri de la catedral per rebre el tribut de veneració dels barcelonins, que varen preparar la gran jornada amb un trídium de pregàries. El cronista del Butlletí Oficial Eclesiàstic del Bisbat de Barcelo-

na (BOAB) en deixà memòria en una crònica, que ocuparà una trentena de pàgines. Val la pena llegir aquell relat —una mica barroc i entusiasta— no sols per fer-se càrrec de les celebracions mercedàries, sinó també per descobrir-hi els trets que ens permeten

dibuixar un xic la Barcelona d'aquells temps i l'eufòria que a molts nivells s'hi vivia en les darreries del segle XIX.

Des del mes d'abril d'aquell mateix any, l'Exposició Universal de Barcelona feia descobrir als ulls de tot el món la categoria eu-

ropea de la ciutat, com també l'esperit i l'empenta d'una Catalunya que —segons recorda un dels nostres historiadors— vivia amb optimisme un dels seus eterns retorns primaverals, miracle de voluntat col·lectiva, fet amb milers de sacrificis i d'il·lusions individuals (Jaume Vicens Vives, *Industrials i polítics del segle XIX*, p. 6). Dintre d'aquest marc entusiasta, els catòlics barcelonins, amb el seu bisbe al davant, donaven testimoniatge de com "Barcelona es mostrava fidel als seus costums històrics amb què havia associat sempre el nom de Maria a tots els actes importants i transcendents de la seva història". Així ho reconeix el canonge penitencier Dr. Ricard Cortès en el sermó pronunciat en el darrer dia del trídium en "aquella mateixa catedral on havia tingut origen l'Orde Mercedari" (cf. BOAB, any 1888, p. 279).

No cal dir que tots els actes d'aquella festa mercedària —celebracions litúrgiques, pietoses i acadèmiques— aconseguiren una gran categoria i brillantor. Així ho reconeix el bisbe Català en l'homília predicada en el solemne pontifical del dia de la coronació: "Todo esto (l'Exposició Universal, amb tot el que suposà de manifestació de la ciència, l'art i la indústria, que atragué un gran nombre de personalitats) enaltece mucho a Barcelona, enorgullece con tales triunfos; mas con ello no quedaba satisfecha nuestra ciudad; tenía afecciones que le son mucho más caras, quería ostentar su propia fisonomía y dar una prueba pública y elocuente de homenaje y de gratitud a Dios por tan señalados beneficios, coronando a su propia celestial patrona la Santísima Virgen de las Mercedes, por los muchos favores que Barcelona debe por su prosperidad moral y material a la Virgen desde el glorioso descendimiento de ésta a nuestra ciudad".

Es va voler que aquelles celebracions fossin un solemníssim acte de pietat i de professió de fe catòlica, enmig d'un món que, com reconegueren quasi tots els oradors sagrats d'aquells dies, es veia minat pel naturalisme, el materialisme, el racionalisme, el sensualisme i el captiveri del vici. I val a dir que una bona part dels barcelonins va col·laborar amb la seva assistència a aquests actes a que la cosa fos així. Al final de la seva homília el bisbe Català amb vertadera emoció es dirigí a la Mare de Déu de la Mercè amb aquestes paraules: "Bendecid, Señora, a este obispo de manera que sus bendiciones pastorales representen y simbolizan siempre vuestra bendición desde el Cielo" (cf. BOAB cit., p. 282-283).

(Continua a la pàgina següent)

El context social de l'Exposició Universal

¿Què va representar per a Barcelona i per a la vida cristiana de l'arxidiòcesi aquell esclat de pietat popular i d'afirmació espiritual, que foren les festes de la coronació de la Mare de Déu de la Mercè? Vet aquí un bon motiu per un estudi, assenyalat i profund, que encara està per fer. El Dr. Lluís Carreras, en la introducció a l'*Euclògi de la Mercè*, publicat amb motiu de la celebració del setè centenari del descens de la Mare de Déu de la Mercè (any 1918) parla així de la coronació de la imatge de la Patrona de la ciutat: "Les opulents festes de la Coronació Canònica l'any de l'Exposició, quan Barcelona comença la nova època de ses grandeses, remaquen novament com segueix el ritme patriòtic de la devoció a la Mare de Déu de la Mercè, avui també flor exquisida de la devoció de les famílies barcelonines, que amen posar el nom de la Verge a les fonts baptismals" (p. 21).

Aquest llenguatge s'adiu amb l'eufòria i l'optimisme que aquells dies, ara ja llunyans, es vivia a la ciutat. Eufòria i optimisme per l'èxit assolit amb l'Exposició, que coronava així un segle tan ple de contradiccions i per altra part tan decisiu per a Catalunya com ho fou el segle XIX. "L'èxit fou complet —escriu una historiadora del segle XIX— i la participació estrangera donà prova de la vitalitat i de les possibilitats de l'economia catalana. Hom considerà l'Exposició l'espectacle més famós d'aquells anys; una sensació d'optimisme ho omplia tot... A Barcelona es produí un canvi total: quan s'acabà l'Exposició, ni la gent ni la ciutat no eren els mateixos d'abans de començar-la. La demografia, la indústria, el comerç, l'urbanisme, la cultura, els costums, tot havia canviat o almenys començava a modificar-se aleshores. Barcelona no tornaria a ésser mai més una pobra capital de província, amb més o menys pretensions" (Montserrat Llorens, *Indústries i polítics del segle XIX*, p. 409). No tot, però, en la vida real d'aquell darrer tombant del segle passat a Barcelona quedava reflectit i donava la raó a la imatge d'una Barcelona puixant i tranquil·la, que els espectacles organitzats i viscuts entorn de l'Exposició projectaven. Ni tots els elements que integraven la vida ciutadana es desvetllaven igual i marxaven en la mateixa direcció per la via del progrés i de la satisfacció. A l'altra cara de la moneda de l'optimisme s'hi amagava la xacra de la greu crisi iniciada amb la depressió subsegüent a l'època anomenada de la "febre de l'or".

Al temps de la coronació de la Mare de Déu de la Mercè, en plena Exposició, tot just havien passat vint anys de la Revolució de Setembre que derrocà Isabel II (1868). L'any 1870 era proclamat rei Amadeu de Savoia i queia assassinat el general Prim. El 1872 esclatà la tercera guerra carlista. L'any següent abdicà Amadeu de Savoia i s'implantà la República, que durà escassament un any, per donar pas a la restauració monàrquica en la persona d'Alfons XII (1874). Pel març de l'any 1885, a Barcelona, era presentat al rei el "Memorial de Greuges", exponent de les aspiracions de Catalunya, i el novembre d'aquell mateix any moria Alfons XII i

assumia la regència la reina Maria Cristina. Molts canvis, moltes vicissituds viscudes en el lapse d'uns pocs anys, i no sempre transcorregudes en pau!

Mentrestant la industrialització del país, gràcies a l'empenta de la burgesia, donà pas al capitalisme industrial i comercial, que, si portava riquesa i propiciava el benestar per a alguns, augmentava el proletariat industrial; la situació dels obrers i de les classes més desamparades empitjorava cada dia més. Això, com és natural, semblava descontentaments i lluites reivindicatòries. Mentre Barcelona de cara al món vivia l'eufòria d'una burgesia que volia emmirallar-se en la manifestació de la seva Exposició, eren molts els barcelonins que s'agitaven en l'opressió de la pobresa i la insatisfacció. Es pot ben dir que Barcelona en aquella escaiença era una ciutat colpejada per vents de tota mena d'ideologies de vegades contradictòries: aquestes anaven desvetllant desigs d'autoafirmació, de llibertat, de reivindicacions, no sempre compartits pels qui tenien la responsabilitat de fer-ho.

Les circumstàncies presents

Tenint en compte aquest context, hom podria fer aquestes preguntes: la coronació de la Mare de Déu de la Mercè ¿va ser un clam a la consciència dels catòlics barcelonins i a les forces vives de la ciutat, perquè es llancessin amb generositat i sense reserves a la redempció social dels captius d'aquell moment? ¿Va saber l'Església barcelonina estar a l'altura que exigien les circumstàncies politico-socials que vivia el país? ¿Va saber tenir una consciència lúcida del seu deure d'evangelitzar tothom: la burgesia, els intel·lectuals, els creadors de riquesa, els obrers? Llegint la ressenya que de

but situar-se al nivell de les primeres capitals del món, assolís la llibertat de la veritat i del bé i enarborés així Catalunya la bandera de "la verdadera regeneració social" (BOAB cit., p. 290). L'altre orador que es va fer ressó del problema social fou el Dr. Josep Vallet, canonge magistral i rector del Seminari de Barcelona: "La Inmaculada Reina de los Angeles —diugué— se ofrece a nuestro siglo como signo de la próxima conversión del mundo social a Dios" (BOAB cit., p. 277).

Ara, un segle després de la coronació de la Patrona de la ciutat i de l'arxidiòcesi, ens trobem amb uns fets que guarden un gran paral·lisme —salvades totes les diferències que calgui— amb els que llavors vivia Barcelona. Ens trobem compromesos per una nova represa de la vida nacional de Catalunya, estem a les portes d'un nou i important expansionisme urbà de cara als Jocs Olímpics del 92. D'altra banda, no podem negar l'existència d'una crisi social i econòmica com mai no s'havia viscut. Tots experimentem una mena d'incertesa, en un ambient de gran confusió, en la espècie de "cultura de la gran buidor", com molt bé ho ha assenyalat un dels nostres teòlegs. ¿Què hi diu a tot això l'Església diocesana? ¿Què està disposada a fer? ¿Som capaços d'entrar amb decisió a la nova evangelització que els temps actuals reclamen, en tots els ambients de casa nostra? A fi de comptes, ¿quina és la nova corona que els barcelonins d'avui hem de teixir per la nostra Mare de Déu de la Mercè?

Sensibilitat social

El dia 18 d'octubre de 1888, quan la imatge de la Patrona de Barcelona era introduïda a la catedral, feia la seva entrada per la façana en construcció des de l'any anterior. Feia més de quatre segles que les obres de l'edificació

aleshores bisbat de Barcelona descriu l'entrada de la Mare de Déu de la Mercè a la catedral, ho fa des de dins del temple. "La Santa Catedral Basílica, que por su brillante iluminación presentaba un magnífico y sorprendente golpe de vista, estaba toda ocupada por una apiñada muchedumbre de fieles que habían acudido a presenciar la entrada de la procesión". Autoritats i bisbes hi eren presents i davant d'ells "fué entrando con solemne paso la procesión que acompañaba a la gloriosa Imagen de la Santísima Virgen. Al aparecer esta majestuosamente en las puertas del templo Catedral, el Excmo. Señor Obispo junto con los demás Señores hincóse de rodillas entonando la Salve..." (BOAB cit., p. 273). ¿És lícit llegir en clau de "signes dels temps" aquest relat del cronista? La Mare de Déu vingué pels carrers de la ciutat, on bullia la vida del poble i s'agitaven les lluites, les ideologies, els afanys, l'opulència i l'estretor dels barcelonins. A dins del temple la varen rebre els prohoms i el poble fidel. A fora, arran de façana quedaven, en reveladora conjunyació, la mà d'obra dels obrers, la tècnica i l'art d'arquitectes i artistes.

Quan a dins del temple aquells creients rebien devotament la imatge de Maria que volien coronar, ¿eren conscients que la que entrava era la Mare de Déu de la Mercè, que des de feia segles cridava i exhortava els barcelonins a que demostrassin la seva condició de cristians fent mercè de redempció de captius de tota mena de captivitat? No hi ha cap dubte que, en aquella circumstància, Maria —en la seva imatge sagrada— feia entrar solemnement, amb ella, fins al cor mateix de la comunitat cristiana de Barcelona, el clam de totes les pobreses, les misèries i les captivitats dels barcelonins. Perquè l'escoltessin i hi donessin una resposta generosa i adient! Seria realment llastimós

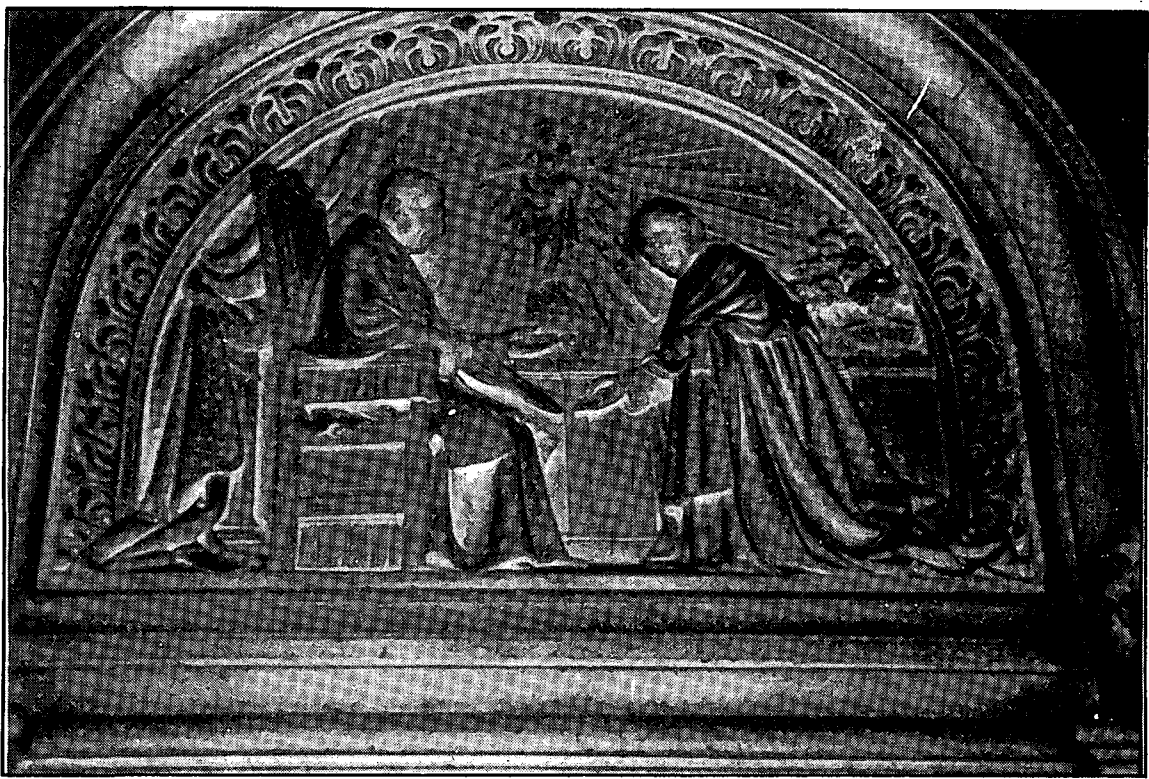
fer coincidir la seva clausura amb la commemoració del centenari de la coronació canònica de la Mare de Déu de la Mercè. I és en aquesta doble escaiença que al·cem el nostre esguard envers la Mare de Jesús i Mare nostra, que des del seu santuari vetlla i protegeix sol·licita la ciutat i la diòcesi de Barcelona. I tal com van fer els nostres avantpassats ara fa cent anys, en rebre la sagrada imatge a la catedral per coronar-la, també nosaltres diem des del fons del nostre cor aquella venerable pregària: "Déu vos salve, Reina i Mare de misericòrdia, vida, dolcesa i esperança nostra!".

Maria entrà a la història de la humanitat com el grani do de Déu. Fins que no rebé el do de la seva maternitat divina, ella era la gran desconeguda, per més que haguessin estat més o menys entrevista en les profecies de l'Antic Testament. Quan arribà la plenitud dels temps, Maria sortí de l'anonimat. En efecte, Déu li envià l'àngel Gabriel per manifestar-li el gran misteri de l'encarnació del Verb. El missatger la saludà com "la plena de gràcia", posseïda del tot pel Senyor i li revelà el pla diví: "tindràs un Fill... que serà gran i l'anomenaran Fill—de—l'Altíssim" (Lc. 1, 28-32). Aleshores Maria es convertí en la "Portal del Cel", a través de la qual el Verb baixà al món i es feu home. Durant nou mesos aquella dona sagrada va restar closa pel cantó de la humanitat, fins que, en el misteri de Nadal, es va obrir de bat a bat i "tot-hom va veure la salvació de Déu". Maria ens oferia el fruit beneït del seu ventre, Jesús, el Fill de Déu, l'Emmanuel, el "Déu-amb-nosaltres" (cf. Mat. 1, 23), que venia a salvar dels pecats el seu poble.

Maria ja no seria mai més la noia desconeguda d'un poble obscur de muntanya, filla d'un país humiliat. Ara és la Mare del Déu que, havent vist l'angoixa del seu poble i de sentir el seu clam per culpa de l'opressió del mal, baixava per alliberar-lo i fer-lo pujar al país de la llibertat i de la dignitat dels fills de Déu. Era l'amor misericordiós de Déu qui l'havia cridada a ser Mare de la Misericòrdia increada, Mare del Salvador, Mare de Déu. No és gens estrany, doncs —més encara, és ben lògic—, que el nostre poble hagi encunyat aquesta dolça invocació de la Mare de Déu de la Mercè, que és tant com dir, subratllant-la, tota la grandesa de l'amor de Déu i la grandesa de la Verge Maria: Mare de Déu de la Mercè de Déu!

Perquè amb Maria, Déu ens ha fet mercè del seu Fill, que "estimant-nos es lliurà ell mateix per nosaltres". Deu ser amb aquella intuïció pregoner que sol tenir el poble senzill per expressar les realitats més entranyables i per descobrir la presència de Déu en la seva vida, que a casa nostra fos escollida la paraula "mercè" per aplicar-la com a cognom de la Mare de Déu i expressar així la profunditat del seu misteri maternal. Mare de Déu de la Mercè, Mare de Déu del Do, de l'absoluta gratuïtat de la Gràcia divina! Des dels orígens literaris de la llengua catalana que la paraula "mercè" apareix usada en l'acceptació fonamental de "benefici graciós, acte de benevolència que algú fa" en particular en el terreny religiós. Vet aquí com la fe, maldant per expressar-se amb el llenguatge del poble, ennoblix encara més les paraules, que esdevenen així vehicle de comunicació dels misteris de Déu.

El poble català i cristià no feia pas poesia quan, alçant els ulls cap a Maria, en una situació dramàtica per a moltes persones, li

les festes de la coronació fa el Butlletí del bisbat, es nota ben poca insistència sobre aquest tema en els diferents predicadors sagrats que exhortaven el poble.

Únicament el bisbe d'Urgell —el futur cardenal Casañas— remarca la necessitat de procurar que no arrelessin al nostre país les llibertats condemnades pel papa Lleó XIII, i exhortà a tothom a demanar cada dia a la Mare de Déu perquè Barcelona, que havia sa-

del nostre primer temple s'havien paralytat arran de la porta principal. Durant tots aquells anys la impressionant bellesa del seu interior restava tristament amagada per un mur inacabat. La munificència d'un dels industrials barcelonins, que empenyien la ciutat pels camins de l'expansió i del progrés, havia fet possible la represa definitiva de les obres de la façana.

Quan el cronista del butlletí del

que un segle després, en commemorar aquella solemnitat, nosaltres ens tanquéssim en el temple del nostre intimisme religiós, per culpa d'un individualisme inacceptat.

La Mercè de Déu

A la nostra arxidiòcesi hem volgut prolongar el temps de la celebració de l'Any Maria per tal de

deia fervent: Mare de Déu de la Mercè, assistiu-nos! Justament era a Barcelona on naixia aquesta invocació; la Barcelona dels mercaders, oberta al comerç de tota la Mediterrània. I empena precisament per un laic cristià que, mercader d'ofici i de vocació, s'havia deixat prendre per la misericòrdia del Salvador i descobria que no hi ha millor comerç que fer-se, al preu que sigui, amb la llibertat dels captius per retornar-los a la dignitat de persones humanes.

Hi ha tota una mística, en l'elecció de la paraula "mercè" per aplicar-la a la Mare de Déu, que suscitava al mercader barceloní Pere Nolasc la gesta de la redempció dels captius de moreria. Davant de la trista realitat d'unes persones reduïdes a esclavitud per la violència i la rapinya dels corsaris, sant Pere Nolasc no respongué amb cap violència, per més ben intencionada que fos, sinó amb la caritat. Ple de l'esperit de les benaurances evangèliques, al pecat del llatrocini, de la violència i de l'opressió el fundador dels mercedaris hi oposà la justícia de l'amor, justament a través del que ella sabia fer: comprar i vendre.

Mercè de Redempció

A l'hora d'avançar amb realisme pels camins de la justícia i de la caritat, Pere Nolasc va saber tocar de peus a terra, va actuar amb "seny", i no va fer escarafalls de servir-se del comerç i del diner. Ell era un burgès i sabé posar la seva burgesia al servei dels germans necessitats, arribant a l'heroisme, quan fou necessari. El mercader es va desprendre dels seus diners per comprar la llibertat dels altres. I quan els recursos propis no van ser suficients, el noble mercader es féu captaire de l'amor dels germans. I fins arribà al punt que, si no hi havia cap més sortida, el frare mercader posava la seva pròpia llibertat i àdhuc la vida, en ostatge per la redempció del germà. Així la mercè de la salvació de Déu es manifestava en el capteniment d'aquells religiosos i es feia mercadeig de salvació. A la Barcelona medieval la solidaritat cristiana es revestia amb l'hàbit de la Mercè, es feia gratuït de servei als germans necessitats, com a mesura prèvia al canvi de mentalitats i estructures.

Els mercats d'esclaus van veure llavors l'arribada d'uns clients nous, que mostraven uns interessos no coneguts fins aquell moment. Vestits de blanc, ostentant damunt del pit la creu de la seva barcelonina i les quatre barres de l'escut reial, s'interessaven pels captius aparentment amb menys valor. L'objecte de les seves compres eren els esclaus que, per l'edat, la manca de salut o la feblesa del seu esperit, eren a punt de naufragar en la seva fe. Compraven els que els altres menyspreaven. Compraven l'amor, l'amor de Déu, que s'havia encarnat de nou en el dissortat que havia caigut víctima de l'egoisme i de l'opressió dels poderosos.

Aquells frares creaven incansablement nous espais de llibertat. Feien mercè de redempció, i ho feien en nom de la Mare de Déu, del Déu de la salvació total de la humanitat. La Mare de Déu de la Mercè! Era el testimoniatge cristià d'aquells homes, una gran predicació feta amb la força de l'exemple, certament, però era també la manifestació de la fe i de la pietat que els movia. Una fe que es fonamentava en l'exemple après de Jesucrist, la gran mercè del Pare, que, vingut a aquest món, portà a terme la salvació de tots els homes, començant per fer i ensenyar la misericòrdia de Déu.

La Mare de Déu barcelonina

A Barcelona, la Mare de Déu és la Mare de Déu de la Mercè. A casa nostra, hi ha una tendència arrelada de molt antic a anomenar la Verge Maria amb el dolç títol de "Mare de Déu". Així ens hem acostumat a precedir totes les advocacions marianes amb aquesta entranyable expressió. Altres pobles acostumen més aviat a dir-li Verge Maria, Nostra Senyora, Madona, Verge Santíssima, etc. La nostra cultura tradicional li diu Mare: Mare de Déu del Roser, Mare de Déu dels Dolors, Mare de Déu del Remei, Mare de Déu del Carme, Mare de Déu de l'Ajuda... I encara, fent-la més propera a la

de família, i així ella coopera el gran desig del Redemptor de fer que els homes siguin la gran família de Déu (...). La mare és la que fa la família; i per això Maria és la que fa la família de Déu a la terra".

El descendiment

És a partir d'aquestes veritats de la vida cristiana que el nostre poble ha sabut recórrer a la protecció de la Mare de Déu en tots els moments crucials de la seva història. I s'hi ha acostat tant, que per escurçar distàncies, la mateixa Mare de Déu volgué fer-se barcelonina i baixà a la nostra ciutat per impulsar el mercader sant Pere Nolasc i els seus companys a lliurar-se a l'obra de fer mercè de

s'instituís un ordre religiós que cuidés principalment d'alliberar els captius de la dura esclavitud.

D'aquella nit, més clara que el dia, en la qual així la Verge descendí a visitar aquest poble seu, vingué aquella coratgia heroica de la redempció mercedària, que havia de donar més de 1.500 màrtirs per la fe de Jesucrist i la llibertat dels nostres germans. Fou probablement en la nit del 1 a 2 d'agost de 1218 que s'obrà aital meravella, i, al cap de pocs dies, l'antiga Seu de Barcelona vegé en festa esplendorosa com Pere Nolasc rebia l'hàbit blanc de la Mercè de mans de sant Ramon, el Bisbe Berenguer de Palou i el Rei Jaume, i feia el vot de caritat característic de la nova Institució, de romandre pres, si calia, en penyora

decidida la voluntat de fer mercè de redempció de captius.

I no sols els frares de la Mercè van experimentar la força de l'amor maternal de Maria; també els devots qui hi acudiren a implorar mercè de la Mare de Déu. Aquella que, abans de ser proclamada Reina dels àngels, dels profetes i dels apòstols, ha volgut ser invocada en la lletania lauretana com Salut dels malalts, Refugi dels pecadors, Consoladora dels afligits i Auxili dels cristians. Així la Mare de Déu de la Mercè entrà entranyablement al cor dels barcelonins, i prengué possessió de totes les cases i carrers de la ciutat. Sis anys després de la dedicació de l'església dels mercedaris, fou erigida la Confraria de la Mercè, molt pròspera al llarg de tota l'Edat Mitjana.

En el segle XIV fou posada a la veneració pública la imatge de la Mare de Déu de la Mercè, que avui venerem i que fa un segle fou coronada. Aquesta bellíssima talla gòtica fa que la Mare de Déu se'ns presenti com una digníssima ciutadana de la Barcelona d'aquell temps i de tots els temps. Sempre m'ha impressionat profundament la digna serenor d'aquell rostre, que reproduceix amb tanta tendresa els trets entranyables de la dona catalana, i particularment de la dona barcelonina. Pujant a venerar la santa imatge en el seu cambril, l'he contemplada moltes vegades —des de la meua joenesa sacerdotal— amb devoció i silenci: sempre he sentit com aquella serenor envaïa el meu esperit i il·luminava el meu cor amb una nova llum.

El misteri de l'amor misericordiós de Déu es manifestà en Jesús, quan obrí els braços damunt de la creu per fer-nos mercè de redempció de la captivitat del pecat i de la mort. En la imatge de Maria s'hi revela també la sublimitat eterna de la misericòrdia de Déu, que ha obrat meravelles. La Mare de Déu de la Mercè, en els trets de la seva santa imatge, ens diu com vol ésser la nostra Mare de Déu, la Mare de Déu dels barcelonins: aquella que essent la Consoladora dels afligits, vol donar al cor de tots consolació, pau i esperança.

No és, doncs, gens estrany que el "Dietari" del nostre històric Consell de Cent resulti ser moltes vegades com una mena d'arxiu on es guarden les efemèrides gloriuses del patrocini de la Mercè sobre la nostra ciutat. En totes les malvestats de la naturalesa i dels homes que assolaren Barcelona en els temps de decadència, la imatge de la Mercè fou l'estel d'esperança dels seus ciutadans.

Dr. Carreras recull aquests fets: "Quan les pestes consternaven la ciutat (1651-1817-1821), o l'eixutor dels camps malmestia el seu pla gemat (1680), durant els sitis que l'assetjaven crudelment (1697-1714), en les invasions que l'expoliaren (1814), sempre la Mercè fou la seva protectora, i l'amor a la seva imatge el millor consol i la seva més viva sollicitud. Especialment, però, cal remarcar la crudel devastació que sofrí la ciutat i tota la terra catalana amb la plaga de llagosta, l'any 1687. Fou un dels terribles i persistents flagells de Catalunya. En les "Deliberacions" del Consell de Cent es veu prou la desolació de la nostra gent. I també la singular protecció de la Mercè, que els alcançà la gràcia de la seva desaparició (...). Els Consellers de tal manera ho agraïren, que després d'enriquir abundantment el temple i celebrar cada any el vot de la Ciutat el 2 d'agost, declarant-la Patrona i protectora de Barcelona, encara llur pietat maldà vivament

(Continua a la pàgina següent)

nostra geografia, li diem Mare de Déu de Montserrat, Mare de Déu de Puiggraciós, Mare de Déu del Vinyet, Mare de Déu de la Bonanova, Mare de Déu de Núria...

A Barcelona, des de l'Edat Mitjana —llavors que la ciutat tenia massa empena per deixar-se recloure dintre el cercle de muralles que la defensaven i alhora l'ofegaven— els barcelonins l'invocaven com la Mare de Déu de la Mercè. "Amb aquesta advocació molt suau i efusiva —escrivia el Dr. Carreras— el nostre poble acobla, per intuïció finíssima, els títols més expressius de les glòries de Maria, Mare de Déu i Mare de Misericòrdia, reveladors de la seva maternitat divina i humana (*Eucologi de la Mercè*, p. 18).

I és que, com afirmava el bisbe Torras i Bages, "tots sabem que l'afecte de mare és el més dolç dels afectes de la vida humana. I per això en les hores d'amargura tothom qui té mare cerca en ella el seu consol; així també el nostre Redemptor Jesús volgué deixar als cristians una Mare que és la seva pròpia Mare, i l'experiència demostra que la devoció a Maria produeix consol i alegria en el cor de tots aquells qui la practiquen" (*La pràctica del sant rosari en el mes d'octubre*). I en l'exhortació pastoral *El mes de Maria* de l'any 1907, ens diu el gran bisbe de Vic: "La Immaculada Verge mou els afectes dels qui l'honren amb un culte piadós i pur; i com Mare que és del llinatge humà regenerat per Jesús, nostre misericordiós Redemptor, els afectes que mou, puix és mare, són els afectes

redempció als captius.

Vet aquí com ens ho diu el Dr. Carreras en una bellíssima pàgina del seu *Eucologi de la Mercè*: "El nostre poble mercantilvol, com el que més de l'Edat Mitjana, metropolí podríem dir a Barcelona del comerç del Mediterrani, sentia més que cap altre d'aquell temps, el terrible flagell del captiveri dels pirates, que escometien les naus innumèries dels catalans. La Moreria, que era prou veïna en terres d'Espanya, engolia també molts dels nostres germans. Molt s'era fet per alliberar els captius, més no abastava; la mercè de la redempció era poc heroica i extesa. La Verge cuità a socórrer el seu poble devot, en aquells moments que senyalen la definitiva formació de la seva constitució interna, tan assenyalada i fonament cristiana".

I segueix explicant l'autor amb aquestes paraules l'inici de l'obra de la redempció mercedària: "Maria, com volent segellar de la seva pietat tot l'esperit del seu poble, s'aparegué precisament a tres homes que representen la plenitud dels seus estaments, la concordant senyoria de les altituds humanes d'una pàtria: sant Ramon de Penyafor, el català de més potència civilitzadora, el mestre universal del seny romà; sant Pere Nolasc, el braç noble i alhora cor de la pietat popular; i l'alt Rei en Jaume, pare de les gents catalanes, el monarca de la nostra unitat nacional. La Reina del cel a ells tres s'apareixia en la nostra dolça Barcelona, i igual els inspirava que molt grat li seria si a honra seva

de la llibertat dels captius. El nou Orde religiós, reial i militar, fou fundat; i a extendre la Mercè o Misericòrdia dels captius es llençà, ungit de la pietat de la Verge, i segellat per les armes reials, que li donà l'alt en Jaume, com per la creu amb què la distingí nostra materna Seu" (p. 19).

L'amor maternal de Maria

Des d'aquell remot any 1218, quan naixia a la nostra catedral l'Ordre de la Verge Maria de la Mercè de la redempció dels captius, fins als nostres dies, la vida i la història de Barcelona han estat marcades per la presència i la intervenció de la Mare de Déu de la Mercè. Els fets semblen un enfilall de fites que assenyalen les mercès que la Patrona de la ciutat ha anat dispensant constantment als seus ciutadans.

Entre el 1249 i el 1267, els barcelonins van veure com, a la platja, s'alçava un nou temple, en el convent dels frares de Santa Eulàlia de l'hospital cedit pel noble Ramon de Plegamans. L'hospital seguí dient-se de Santa Eulàlia, tal com era conegut des de sempre, però la nova església s'anomenà de Santa Maria de la Mercè. Aquí Nolasc i els seus companys van sentir com creixia en el seu cor la força de la misericòrdia de Déu envers tots els homes. I fou al redós de la Mare de la Misericòrdia que mantingueren ferma

(Ve de la pàgina anterior)

per obtenir de la santa Seu la festa de la Mercè" (*Eucologi de la Mercè*, p. 20).

Dos segles més tard —l'any 1868— el papa Pius IX confirmà la decisió dels nostres Consellers i proclamà la Mare de Déu de la Mercè patrona de Barcelona i la seva diòcesi. Ara fa cent anys, la seva imatge cenyí sobre el front una magnífica corona, mentre escoltava la pregària que el bisbe recitava segons el ritual: "Que així com per aquestes mans sou coronada a la terra, així puguem merèixer ser coronats per les vostres en el cel".

Perennitat de l'ideal de la Mercè

Nascut en un moment molt concret de la nostra història i fill d'unes circumstàncies molt complexes que afligien els homes i els pobles de la nació catalana, l'ideal de la Mercè pot semblar que sols aspirava a realitzar una obra determinada: l'erradicació de l'esclavitud, acabar amb el flagell del segrest i del captiveri. L'ideal mercedari, però, s'estenia a uns horitzons molt més dilatats. Certament que ja valia la pena iniciar tot aquell moviment religiós per portar la mercè de l'alliberament a tantes i tantes persones atrapaades per la captivitat més ignominiosa, que les privava de la llibertat i les posava al límit de perdre la dignitat de persones i de cristians. Sols per això ja hauria estat digne de tot elogi i gratitud que la Mare de Déu hagués vingut a cridar aquell heroic mercader barceloní per fer-lo tot ell flama extraordinària de caritat. Justament en aquell moment, en què la injustícia dels homes i de l'organització social exigien la resposta d'una caritat heroica, que arribés allà on no arri-

baven les estructures dels poders públics! Però baixant a Barcelona, la Mare de Déu no sols venia a demanar als barcelonins la consecució d'aquell objectiu primari i urgent, sinó que fent això es deixessin prendre per les exigències de la fe més autènticament cristiana. Era precis viure amb força la caritat, l'amor de debò al proïsme; per això calia seguir Jesús en el camí de la redempció del món. La Mare de Déu de la Mercè feia ressonar amb força en el cor de sant Pere Nolasc i els seus companys aquelles paraules evangèliques d'"Aneu, convertiu tots els pobles, bategeu-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant, ensenyant-los a observar tot allò que us he manat" (Mt. 28, 19-20).

Des dels orígens, la humanitat s'ha deixat captivar pel mal. I per més que hagi procurat progressar fins a assolir fites molt altes en el camp de la ciència i de la tècnica, no arriba a sortir per si sola del cercle diabòlic del mal que l'esclavitza. Únicament Jesús, aquell Fill de la Dona profetitzat arran mateix de la caiguda original, és capaç de portar la humanitat a l'autèntica llibertat dels fills de Déu. I aquesta llibertat Jesús ens la guanya amb la seva obediència filial al Pare, mogut per l'amor envers els homes, lliurant-se ell mateix a la mort per nosaltres i esdevenint per a tots el Camí, la Veritat i la Vida. Vet aquí el punt central més pregon i més fecund de l'ideal mercedari. De fet es tracta de treballar per convertir tots els pobles, ajudant-los a entrar en el camí de l'autèntica llibertat; aquella que no sols allibera el cos, sinó que també treu de la seva esclavitud l'ànima de tots i cadascun dels homes i dones del món. Per això i l'ideal de la Mercè, impulsat per la Mare de Déu en uns temps determinats, revestint una forma i una imatge molt concretes i perseguint un objectiu molt definit, és

de sempre i no s'esgota mai. És l'ideal de l'Església de tots els temps: fer mercè a tots els homes i dones de la salvació de Déu a través de l'amor dels deixebles de Jesucrist, viscut si convé fins a l'heroïsme.

Els captiveris d'avui

Vet aquí el que sobre el particular escriu un teòleg mercedari dels nostres dies: "Des del temps de Nolasc el món ha canviat molt. A finals del segle XVIII la situació econòmica i política va fer ja gairebé impossible les antigues redempcions mercedàries. En el segle XIX va ser abolida oficialment l'esclavitud que es trobava lligada a la captivitat (...). Ens sembla, però, que el carisma de Nolasc es podria explicar més clarament si es distingeix entre esclavitud i captiveri. L'esclavitud suposa un estatut jurídic-social que fa que un home sigui propietat d'una altra persona. El captiveri, en canvi, és una forma d'opressió on uns grups o persones viuen sotmesos a la influència de persones, estructures o maneres d'entendre la vida que priven que l'home pugui desenrotllar-se com una persona lliure, de manera especial en l'aspecte religiós" (Xavier Pikaza, *San Pedro Nolasco. Vida y carisma*, p. 63).

La distinció entre esclavitud i captiveri és vàlida, malgrat la seva subtilitat. Perquè avui han desaparegut les lleis que legalitzaven l'esclavitud, però és cert que han aparegut noves formes de captivitat. Les que existiren fins el segle XIX es manifestaven gairebé sempre sota formes d'esclavitud: els cristians que es trobaven captius en terres musulmanes eren esclaus (estatut jurídic) sotmesos a una opressió humana i religiosa que els portava a abandonar la fe

(captivitat). En els nostres dies no hi ha possibilitat jurídica que algú sigui propietari absolut d'altres persones, posseint-les com un objecte i que poden ser venudes i comprades individualment, cedides o arrendades a tercers. Però això no vol dir pas que s'hagin acabat els captiveris. Una societat no esclavista com la nostra n'ha generat noves formes. Són unes captivitats que no converteixen els homes en esclaus pròpiament dits, però els dominen i distorsionen de moltes maneres, fent-los viure de vegades en una situació en la qual hi ha ocasions en què perdien la seva pròpia dignitat humana i fins també la seva fe.

La realitat d'avui és aquesta, segons l'autor citat abans: "No havent-hi per tant esclavitud, hi ha, això no obstant, captiveri. Es troba allà on hi ha una situació o sistema en el qual es donen aquests elements. La mateixa estructura social és opressora i està en contra el valor i la dignitat de la persona; estrictament parlant sorgeix dels principis que s'oposen a la gràcia i a la llibertat de l'Evangeli; en aquesta situació els homes, i especialment els cristians, corren el perill de perdre la seva identitat, abandonant els seus valors més profunds i oblidant fins i tot la mateixa fe cristiana. És aquí on l'"empresa" de Nolasc pot realitzar-se d'una manera intensa visitant, animant o redimint els oprimits, els captius" (Pikaza, 1.c.).

Arrels evangèliques de l'ideal de la Mercè

L'ideal de la Mercè arrela en l'ensenyament evangèlic: "Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb tot l'esperit; aquest és el més gran i el

primer manament. El segon li és semblant: Estima el proïsme com a tu mateix. D'aquests dos manaments depenen tota la Llei i els Profetes" (Mt. 22,37-40). I es nodreix del manament nou, promulgat per Jesucrist: "Un manament nou us dono: que us estimeu els uns als altres; així com us he estimat, estimeu-vos també els uns als altres. En això coneixerà tot-hom que sou deixebles meus, si us teniu amor els uns als altres" (Jo. 13, 34-35). L'ideal de la Mercè, doncs, no és altre que el del seguiment de Jesucrist. I perquè aquest seguiment no resti com una bella ideologia que no acaba de trobar mai ni el lloc ni el moment de posar-se en pràctica, la Mare de Déu encamina els seus devots a fixar-se en les misèries concretes i reals de les persones que estan al nostre abast. L'ideal de la Mercè ha sabut unir en un únic pom de flors del "manament nou" i les de la tendra vigilància maternal.

Una vegada més es posa de manifest com la Mare de Déu "ens precedeix" en el pelegrinatge d'una fe creguda, viscuda i celebrada. Per l'observació i l'atenció de les necessitats del proïsme ens fa descobrir la força de l'amor autèntic i ens porta cap a Déu. Per això l'ideal de la Mercè no passarà mai, és permanent: és seguiment obligat per tots aquells que volen dir-se i ser cristians. El seu objectiu immediat pot variar, i ha de canviar d'acord amb les circumstàncies estructurals i socials que caracteritzen una època determinada; però el seu esperit ha de mantenir-se sempre viu. Així l'ideal de la Mercè, realitzat com expressió d'una autèntica caritat cristiana, és una veritable denúncia profètica del pecat de l'egoisme del món i del desinterès de molts cristians, incapaços de veure Jesucrist en el proïsme esclau-

vitzat per les estructures de pecat existents en el nostre món.

Un món que genera captiveris

Mai com avui no havia pujat tant als llavis de tothom la paraula "llibertat". Fins al punt que s'ha convertit en l'expressió d'una conquesta pretesament adquirida i solidificada pel progrés científic i tècnic. L'antic anhel de llibertat posat al cor de l'home pel seu Creador —i, d'altra banda, tan manipulats i distorsionats ja des dels mateixos orígens de l'experiència humana— s'ha convertit en un clam exigent que emplega tota mena de declaracions i manifestacions, des de les més solemnes fins a les més humils. "Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets. Són dotats de raó i de consciència, i cal que es comportin amb esperit de fraternitat", proclama en el seu article primer la Declaració Universal dels Drets Humans, promulgada per l'ONU el 10 de desembre de 1948, ara farà quaranta anys.

¿Qui s'atreveix a negar públicament aquest principi sagrat de la llibertat de les persones i dels pobles? Però, de fet, mai com avui no havien proliferat tant els gèrmens de captivitat que retallen i fins anul·len l'exercici real del dret humà a la llibertat. És amb tristesa, però també amb realisme, que bé podem afirmar que actualment la humanitat viu en un món que genera captiveris com mai no s'havia vist. I sota de les noves formes de captivitat, més o menys declarades o larvades, hi gemen homes i dones i pobles concrets, que han nascut lliures per naturalesa i que reclamen ésser alliberats de les pressions injustes que pateixen. Ho reclamen els nous captius, des de la impotència i la desesperació; i també ho exigeix sense paliatius la fe cristiana que, avui com ahir, ens empeny a comprometre'ns en la lluita i en l'obra de fer mercè de llibertat a tots els qui d'una manera o altra esdevenen captius de la injustícia.

Sobre la consciència dels cristians pesa el deure de denunciar les noves captivitats i de fer tot el que estigui a la seva mà per aconseguir l'alliberament dels captius. I és en aquest punt que hem de reconèixer amb dolor que els cristians de Barcelona potser no estem a l'altura d'aquesta exigència cristiana. Salvades però honroses excepcions, que en honor a la veritat, no són pas poques! En general ens acostumem a desentendre'ns massa de tota aquesta problemàtica. Els pobres i els marginats sembla que ens facin nosa. Trobem massa aviat els arguments que pretenen justificar la nostra actitud insolidària, analitzant cuidadosament les causes de la marginació. És molt possible que clamegem aïrats —i fem bé— contra les injustícies del tercer món i condemnem amb energia els qui les generen o toleren. ¿I les de casa nostra? A Barcelona mateix i en molts llocs de la nostra diòcesi tenim àmplies zones d'autèntic quart món: en elles hi ha veritables "bosses de pobresa"; és a dir, moltes persones —homes, dones, vells, joves i infants— que viuen en carn viva les modernes esclavituds que genera la nostra societat.

No deixa de cridar l'atenció l'escàs ressó que ha tingut entre nosaltres la publicació de la quarta encíclica del papa Joan Pau II: "La preocupació per la qüestió social". Quan es publicà —aviat farà un any— va passar sense gaire

pena ni glòria pels nostres medis de comunicació social, d'altra banda tan amatents a ventilar amb tota mena de detalls segons i quines coses de l'Església i la religió. En van donar la notícia, alguns van fer-ne un resum, altres van subratllar-ne algun aspecte anecdòtic i prou. També aquí cal salvar les excepcions, que entre nosaltres hi van ser! Després, però ¿què n'hem fet d'aquest text important i valent del Papa? ¿Tots l'hem llegit? ¿N'hem fet objecte de meditació i d'examen de consciència? Més encara ¿quina influència ha tingut i té en el nostre ensenyament, tot el que el Papa explica en aquella encíclica? ¿I quina tradició pràctica té en el nostre captiveri? Aquestes preguntes són fetes a aquesta ciutat i arxidiòcesi de Barcelona, que des de l'Edat Mitjana és dipositària del missatge de la Mare de Déu de la Mercè, redemptora de captius.

En els nostres dies, Barcelona, com la resta de Catalunya, sembla que vol lluitar per viure en una "societat del benestar". Fins i tot aquesta classe de societat potser s'ha convertit en un ideal de govern, a través del qual l'Estat garantiria el benestar social. Deixant de banda altres qüestions, podria plantejar-se el problema dels límits de l'intervencionisme dels poders públics o la imposició d'un determinat model de societat, que

a la llarga o a la curta originarien noves captivitats. Els entesos i els tècnics afirmen que la utopia de l'estat del benestar és inassolible. En aquest final de segle estem experimentant el traspàs d'una cultura a una altra. Vivim una crisi profunda que està molt lluny de tocar fons. Ens trobem enfrontats a manipulacions ideològiques que semblen confusió, per exemple, en la manera correcta d'entendre en què consisteix el veritable bé comú.

D'altra banda, el progrés tecnològic porta a l'augment i el perfeccionament de la producció, però també ens aboca a la reducció dels llocs de treball, o a la necessitat de crear-ne de nous amb exigències d'una especialització molt qualificada que no tothom pot assolir. D'això en deriva l'atur laboral, sobretot de molts joves que no troben el seu primer treball. Es va creant una nova marginació, que ja no és únicament la de la misèria, sinó que agafa moltes persones que veuen cada dia molt disminuïda la seva capacitat econòmica, laboral i de desenvolupament de la pròpia personalitat. Molts vells que han treballat tota la vida es troben ara en una situació angoixada, a causa de la migradesa d'una pensió de jubilació —els qui la tenen— que va perdent poder adquisitiu. ¿Caldrà afegir-hi també la realitat d'a-

quells homes i dones —joves o grans— que per la fam, la misèria o la manca d'amor en la seva llar es precipiten en l'abisme de la drogaaddicció o de la violència? La veritat, trista i desesperant, és que podria allargar-se aquesta mena de rosari d'autèntics misteris de color que viuen molts dels nostres conciutadans i diocesans.

Les necessitats de Barcelona

Totes aquestes persones que sofreixen no s'han d'anar a buscar lluny, a altres països del tercer món. Les tenim aquí, al costat nostre, amb tota la càrrega de patiment que generen la seva pobresa i la seva marginació. Són les noves formes de captivitat que creen les estructures d'un fals progrés bàsicament economicista i àvid de poder. Són aquelles "estructures de pecat" que sotmeten el nostre món i són denunciades pel papa Joan Pau II. Com ell mateix diu, les estructures de pecat "es fonamenten en el pecat personal i, per consegüent, sempre seran unides a actes concrets de les persones, que les originen, les consoliden i fan difícil la seva eliminació. I així aquestes mateixes estructures es reforcen, es difonen i són font d'al-

tres pecats, condicionant la conducta dels homes. "Pecat" i "estructura de pecat" són categories que no s'apliquen freqüentment a la situació del món contemporani". ¿Per què? Senzillament perquè el materialisme imperant desconexa els valors ètics que han de ser l'ànima de la vida social dels pobles.

El Sant Pare segueix dient que "no es pot arribar fàcilment a una comprensió profunda de la realitat que tenim davant els nostres ulls sense donar un nom a l'arrel dels mals que ens afligeixen. Es pot parlar certament d'"egoisme" i d'"estretor de mires". També es pot parlar de "càlculs polítics equivocats" i de "decisiones econòmiques imprudentes". I en cada una d'aquestes qualificacions es percep un element de caràcter ètico-moral. En efecte, la condició de l'home és tal que resulta difícil analitzar profundament les accions o missions de les persones sense que impliqui, d'una forma o altra, judicis o referències d'ordre ètic" (*La preocupació per la qüestió social*, 36).

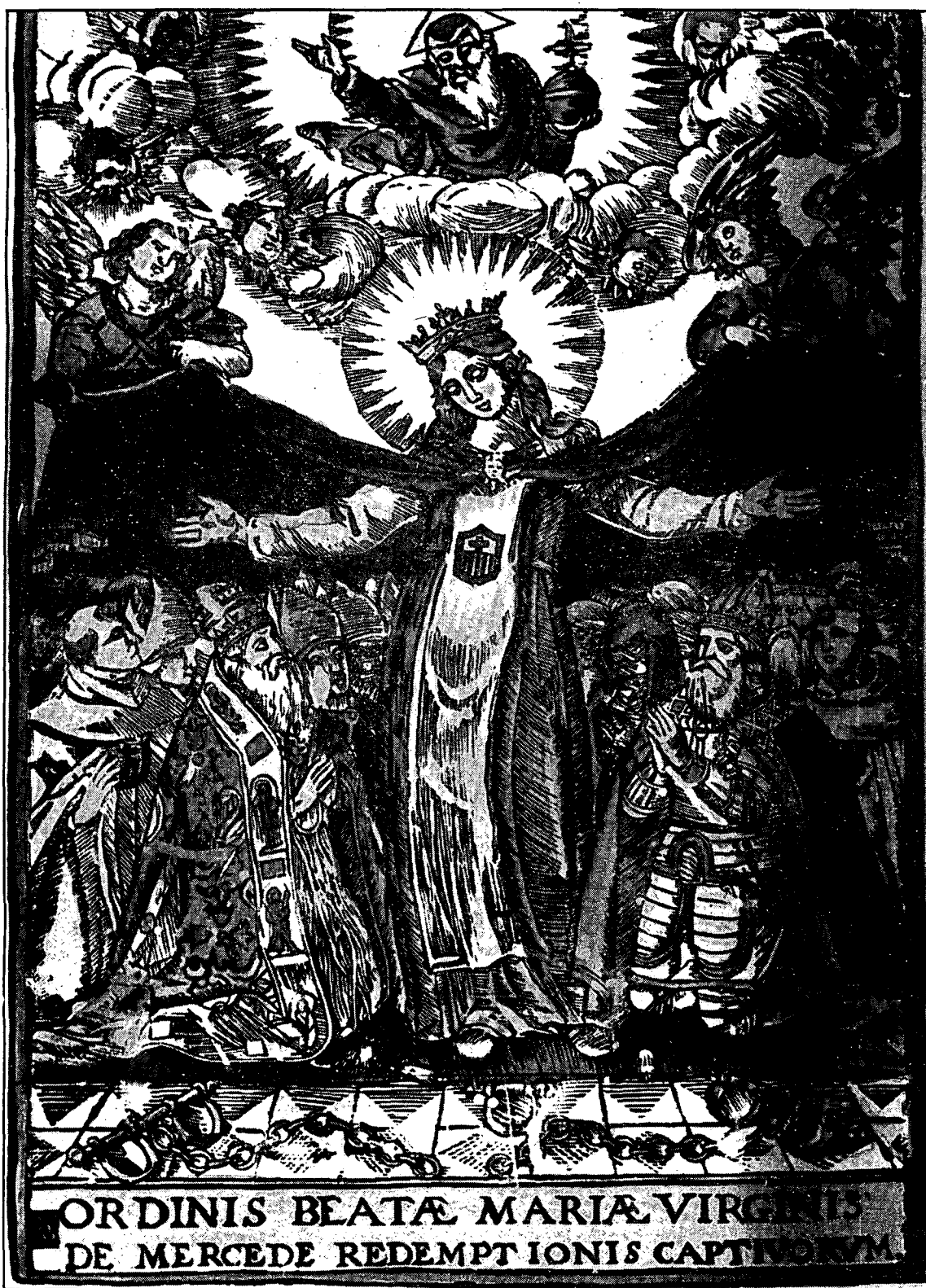
Barcelona —els barcelonins de tots els estaments— necessita fer una clara i honrada opció per als més pobres i els més necessitats, de manera que entre tots lluitem contra tota mena de captiveri i construïm veritables espais de llibertat que permetin a tothom la possibilitat de desenvolupar-se com a persones, en el sentit més integral de la paraula. Ho exigeixen els temps actuals que vivim, i que diem i volem que siguin de progrés. Ho exigeix el nostre temperament, que, si bé és veritat que es debat constantment entre el seny i la rauxa, sempre ha estat capaç de superar tota mena de desastres i de tirar endavant amb força cap a la conquesta de la llibertat. I ho exigeix, sobretot, la vocació mercedària del nostre poble, a la qual ha estat cridada des de segles per la Mare de Déu de la Mercè, redemptora de captius.

Una nova corona per al Centenari

Ara fa cent anys els barcelonins van posar sobre el front de la Mare de Déu de la Mercè una corona de plata massissa daurada, veritable obra d'art. Responia als aires de grandesa i d'expansió que es respiraven llavors a la ciutat de l'Exposició Universal, i també a la manera de viure la devoció dels cristians d'aquell temps. D'ells deia el futur bisbe Torras i Bages, precisament en l'escaïença de la Coronació de la santa imatge: "El poble català, d'esperit independent i de caràcter resolt, proclama la dolça sobirania de l'amor, que sense violència ordena, rectifica i harmonitza, i lo mateix en aquesta que en les passades generacions, en els dies esplèndids que en els melancòlics, alça els ulls envers la matinal Estrella, i tot treballant canta: Salve, Regina!" (cf. *La Veu del Montserrat*, any 1888, n. 42).

Ara, un segle després, els barcelonins i els creients de tota la diòcesi ens hem de disposar a teixir una nova corona molt més preciosa per la nostra Patrona. Escoltant el que la litúrgia de la missa de la Mercè (en el salm responso-rial) posa als llavis de la comunitat reunida per a celebrar l'Eucaristia, sentim com un ressó del que la Mare de Déu ens diu: "He vist la captivitat dels meus fills i de les meves filles i els he deslliurats". Sembla talment que el clam dels

(Continua a la pàgina següent)

seus fills —els marginats per la societat del benestar— hagi fet sortir la Mare de Déu al carrer.

¿És una pura imaginació? Potser sí. Però mireu com la seva imatge, alçant-se del setial del santuari, s'eleva sobre la cúpula del temple, per damunt dels terrats i teulades, —sota les quals hi ha tantes tristors, tanta marginació i tantes captivitats—, i, aguantant ferma al seu braç esquerre l'Infant Jesús, allarga el braç dret amb el ceptre a la mà en actitud d'abraçar, entre ella i el Fill, tota la ciutat i els seus ciutadans. Com si la Mare de Déu deixés a l'interior del cambril el seu tron i els aires de gran senyora que els temps de la seva aparició li conferiren; i s'enfilés a desafiar els vents i les pluges en actitud d'obertura als temps actuals, tan diferents dels de llavors! Vet ací un signe, humil i gens cridaner, però senyal eloqüent de l'actitud que avui hem de prendre els cristians de Barcelona: oberts als vents de tota classe que agiten la nostra vida, hem de proclamar la nostra fe enmig del carrer, atents a totes les pobreses i misèries —a totes les captivitats— que hi ha al nostre voltant.

Segles enrera, Barcelona va circumdar l'església i el convent de la Mercè de palaus i cases nobles. La Barcelona actual —la nostra—, buscant el benestar per nous camins, ha permès que la Mare de Déu de la Mercè es vegés encerclada per un cinturó de pobresa i de marginació. Barcelona ha fugit dels barris de la Mercè i de la ciutat vella cap a la part alta i ha deixat allà baix els carrers estrets on malviuen molts pobres i marginats. És un fet irreversible i que és fruit de l'expansió de la ciutat. Però potser és per això que la Mare de Déu ha sortit fora del temple, per cridar ben alt el seu missatge de redempció, recordant a tots els barcelonins i a les institucions públiques i privades de tota mena el seu compromís de fer mercè de redempció dels captius de qualsevol captiveri.

Des de la seva talaià, la Mare de Déu ens crida a tots a escoltar el clam dels seus fills i ens exhorta a no ser insensibles a les misèries de les persones que conviuen amb nosaltres, i també a deixar-nos prendre per a la fam i la set de justícia, i donar testimoniatge públic de la fe i de la caritat cristianes. Potser també ens diu, amb paraules d'aquell gran barceloní i bon cristià, tan sensible a la problemàtica social i religiosa del seu temps, que va ser en Joan Maragall:

"On te'n vas, Barcelona, esperit
[català
que has vençut la carena i has
[saltat ja la tanca
i te'n vas dret enfora amb tes
[cases disperses,
lo mateix que embriagada de
[tan gran llibertat?"
(Oda nova a Barcelona)

Fa un segle la imatge de la Mare de Déu de la Mercè va ser coronada amb una corona d'argent. Posteriorment la nostra manca de justícia, la nostra insensibilitat religiosa i social i la nostra manca de solidaritat han permès que la santa imatge hagi estat cenyida per una invisible però real corona d'espines, de color i de llàgrimes. ¿Quina serà la corona que Barcelona posarà enguany a la Patrona de la ciutat i de la diòcesi? No pot ser altra que la corona de la solidaritat humana i cristiana. "La solidaritat —diu Joan Pau II en la seva encíclica sobre la qüestió social—

ens ajuda a veure l'"altre" —persona, poble o nació— no com un instrument qualsevol per explotar a poc cost la seva capacitat de treball i de resistència física, abandonant-lo quan ja no serveix, sinó com un "semblant" nostre, una "ajuda"; per fer-lo partícip, com nosaltres, del banquet de la vida, al qual tots els homes som invitats per Déu. D'aquí la importància de despertar la consciència religiosa dels homes i dels pobles".

La crida del Sant Pare a la solidaritat

El lema del pontificat de Pius XII era *Opus justitiae pax* (la pau és fruit de la justícia). Avui es pot dir: *Opus solidaritatis pax*; la pau és fruit de la solidaritat. La pau, tan desitjada per tothom, només pot ser assolida amb la realització de la justícia social i amb la pràctica de les virtuts que afavoreixen la convivència i deriven del convenciment que tots els homes som germans i fills de Déu.

La solidaritat entre tots els homes és indispensable. El Sant Pare parla d'ella llargament en l'encíclica citada abans. Diu: "La solidaritat és, sens dubte, una virtut cristiana (...) hi ha nombrosos punts de contacte entre ella i la caritat, que és el signe distintiu dels deixebles de Crist. A la llum de la fe, la solidaritat tendeix a superar-

se a si mateixa, en revestir-se de les dimensions específicament cristianes de gratuïtat total, de perdó i de reconciliació. Aleshores el pròxim no és solament un ésser humà amb els seus drets i la seva igualtat fonamental amb tots, sinó que es converteix en la imatge de Déu Pare, rescatada per la sang de Jesucrist i objecte permanent de l'Esperit Sant. Per tant ha de ser estimat, encara que sigui un enemic, amb el mateix amor amb el qual l'estima el Senyor, i per ells s'ha d'estar disposat al sacrifici, fins i tot extrem: "donar la vida pels germans". Aleshores la consciència de la paternitat comuna de Déu, de la fraternitat de tots els homes en Crist, "fills en el Fill", de la presència i de l'acció vivificantora de l'Esperit Sant, conferrirà a la nostra mirada sobre el món un nou criteri per interpretar-lo. Per damunt dels vincles humans i naturals, ja tan forts i profunds, es percep a la llum de la fe un nou model d'unitat del gènere humà, en el qual ha d'inspirar-se en última instància la solidaritat".

Cal afegir encara aquestes paraules pontificals, que vénen a ser una mena de conclusió lògica i indiscutible: "La solidaritat ha de cooperar, doncs, en la realització d'aquest disseny diví, tant en el pla individual com en el nacional i internacional. Els "mecanismes perversos" i les "estructures de pecat", dels quals hem parlat, només podran ser vençuts mitjançant l'exercici de la solidaritat humana i cristiana, a la qual l'Església invita i que ella promou in-

cansablement. Només així tantes energies positives podran ser dedicades plenament a favor del desenvolupament i de la pau" (*La preocupació per la qüestió social*, 39-40).

Resposta de persones i institucions

En aquestes paraules del Papa s'hi llegeix una valenta denúncia profètica; alhora una enèrgica indicació del camí que tota persona conscient de la situació del món actual ha de seguir, si és que es vol construir un món més just. Es tracta d'un veritable itinerari del cristià, que inclou els trets característics de l'ideal de la Mercè. Per això als sants que recorda el Papa en la seva encíclica (sant Pere Claver i sant Maximilià M. Kolbe) podem afegir-hi sant Pere Nolasc, fundador de l'orde de la Mercè. I també —per què no?— els seus germans mercedaris, molts d'ells màrtirs de la mercè de redempció de captius.

És precis, doncs, que la corona que enguany ofrenem a la Mare de Déu de la Mercè sigui la solidaritat més oberta i sincera de tots els barcelonins envers els qui pateixen l'opressió de les múltiples captivitats que la societat actual genera. Gràcies a Déu, les autoritats civils són cada dia més conscients de la problemàtica social

del nostre país. Oi més, entre nosaltres hi ha institucions religioses i moltes persones que, de sempre i amb una caritat i perseverància heroiques, es dediquen a Barcelona —als barris més depressos i marginats de la ciutat i dels altres pobles de l'arquebisbat— a emular la gesta dels mercedaris. Sense fer soroll ni propagandes inútils, anant a captar moltes vegades els recursos que l'assistència als oprimits exigeix, aquestes persones i institucions fan mercè d'alliberament dels germans oprimits, veritables imatges vives de Crist pobre i menyspreat. Elles són, entre nosaltres, autèntics testimonis de la caritat de Jesucrist enmig d'una societat tantes vegades insolidària que les ignora. Per damunt de tot, aquestes persones i institucions teixeixen ja de temps la corona de solidaritat que la Mare de Déu de la Mercè demana a l'Edat Mitjana i ens demana sobretot ara als barcelonins.

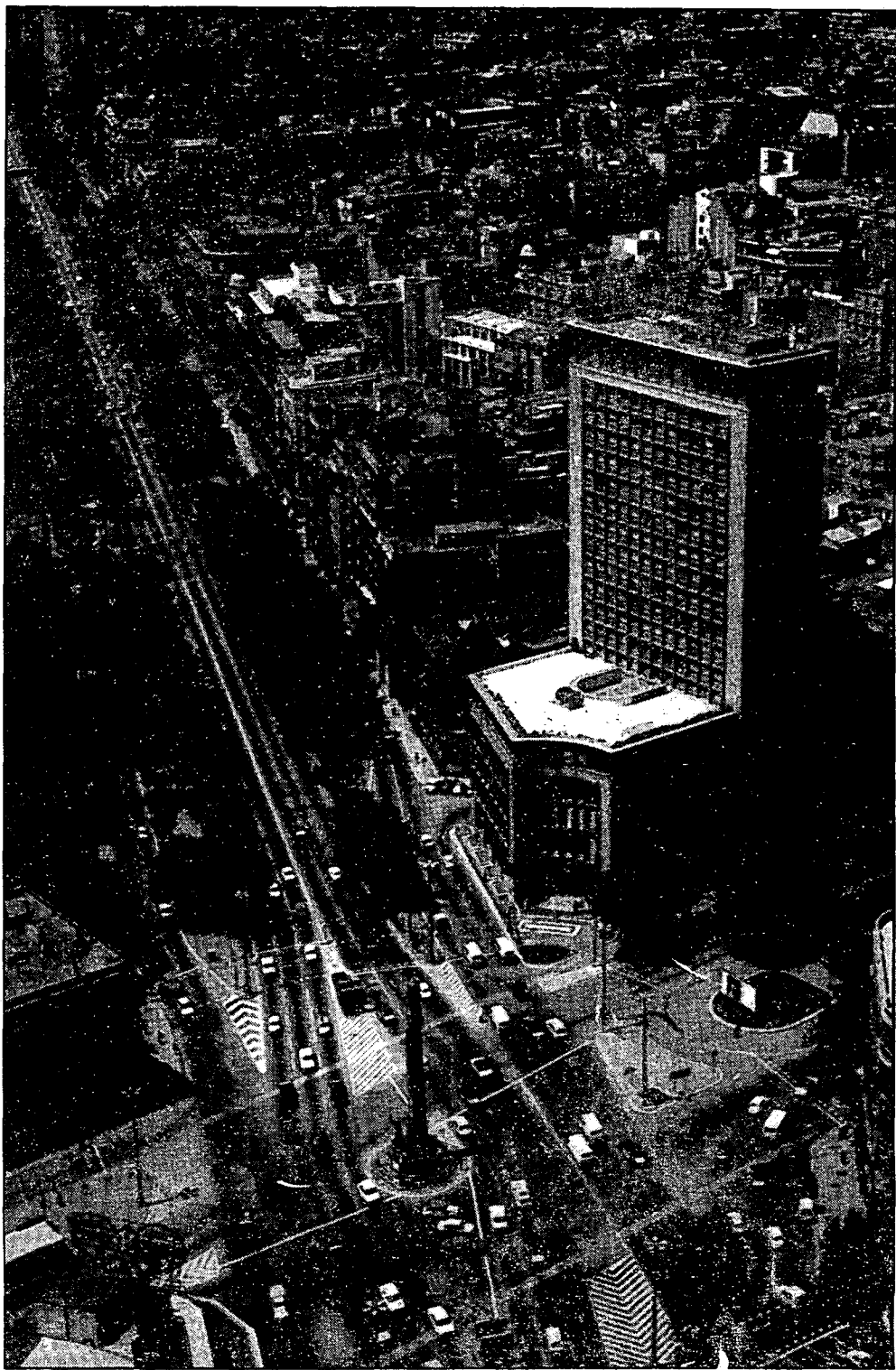
És realment una autèntica conversió a l'espiritualitat i a l'ideal de la Mercè —és a dir, del cristianisme viscut radicalment— el que demano a tots els nostres diocesans. Aquest ha de ser l'argent massís i daurat que en aquest centenari ha de constituir la matèria preciosa de la nostra corona a la Mare de Déu. Ella no en vol d'altra. I a aquesta, tots podem i devem col·laborar-hi. "En aquest món dividit i torbat per tota mena de conflictes —ens diu també el Papa— augmenta la convicció d'una radical interdependència, i, per consegüent, d'una solidaritat necessària, que l'assumeixi i la tradueixi en el pla moral. Avui, potser més que abans, els homes s'adonen de tenir un destí comú que han de construir tots junts si es vol evitar la catàstrofe per a tots. Sobre el fons de l'angoixa, de la por i dels fenòmens d'evasió com la droga, típics del món contemporani, emergeix la idea que el bé, al qual tots estem cridats, i la felicitat a la qual aspirem, no s'obtenen sense esforç i el compromís de tots sense excepció, amb la consegüent renúncia al propi egoisme" (*La preocupació per la qüestió social*, 26).

¿Serem capaços els barcelonins d'ofrir aquesta corona a la Mare de Déu de la Mercè, en aquesta hora marcada per un nou expansionisme de la ciutat amb motiu dels propers Jocs Olímpics? L'esperança es fonamenta en que el nostre mític seny i la nostra tradicional noblesa ens hi portaran a fer-ho. També la fe i la caritat cristianes arrelades profundament en les nostres cors —encara ara, gràcies a Déu— ens ho exigeixen, malgrat que les nostres també tradicionals raures malin per emmascarar-les i fins i tot desarrelar-les. Per això, en aquesta hora, tan crítica de la nostra existència i tan plena d'il·lusions i d'esperances, nosaltres els cristians de Barcelona hem d'actualitzar i seguir l'ideal de la Mercè com a camí per viure el nostre compromís baptismal de deixebles de Jesús i membres vius i actius de la seva Església.

Compromís alliberador dels cristians

¿Em permeteu uns punts de referència i de reflexió? Heus aquí alguns a manera d'exemple:

1. Cal obrir els ulls del cos i de l'esperit per poder descobrir i veure totes aquelles persones que enmig nostre són víctimes de la injustícia, de l'opressió, de la manipulació de persones i estructures, del confusionisme i l'ignorància,

de l'economicisme salvatge i de l'afany de domini dels prepotents. Són els nous captius! Són els que moltes vegades pateixen fins a límits escruixidors aquesta captivitat, per més que els nostres ulls no els vegin. No tinguem por d'illuminar la nostra mirada amb els principis ideològics, polítics, econòmics, o socials, que siguin adients, per veure-hi més clar i descobrir tota la cruïsa de la pobresa, la marginació i la misèria corporal i moral que hi ha entre nosaltres. Però sobretot deixem guiar per la llum de la fe, de Déu, que Jesús el Redemptor de tota la humanitat ha encès i manté en els nostres cors.

2. És necessari denunciar amb valentia les arrels del mal, de l'opressió, de la marginació. Cal fer-ho amb tots els medis al nostre abast, davant dels responsables de les institucions polítiques, socials, laborals, civils i religioses. Amb respecte i amb caritat, però també amb fermesa i amb veritat absent de demagògia i d'esperit de revenja! La nostra denúncia profètica ha de seguir els camins fressats per Jesús, que acusava i lluitava contra el mal i les estructures que el causaven, mantenint-se sempre obert a la salvació de les persones.

3. Tota denúncia pot arribar a ser una veu buida i fins hipòcrita, si no ens porta al compromís de l'acció alliberadora. No n'hi ha prou de dir; sobretot cal fer. Els cristians han de ser els millors "especialistes de la caritat cristiana". Però cal que comencin per ser "experts en Jesucrist" segons una expressió felicitosa. Per fer mercè de redempció no n'hi ha prou amb la bona voluntat, ni amb la simple bondat natural. És exigida una sòlida espiritualitat cristiana, un bon coneixement de persones, ambients i medis. La nostra caritat ens ha de dur al costat dels que sofreixen, compartir amb ells el seu patiment, per donar-los esperança i posar els medis eficaços per ajudar-los a sortir del seu captiveri. Per això després de ser "experts en Jesucrist" cal ser "servidors de la llibertat de Crist" i bons coneixedors dels camins i medis que menen a aquesta llibertat. L'activisme irresponsable no s'identifica amb la caritat cristiana.

4. Els qui es lliuren a l'obra de redimir captius —els de les noves captivitats— obeint l'impuls de l'Esperit, fan obra d'Església, malgrat es trobin sols enmig del món de la marginació; la seva actuació, com a testimoni de la caritat de Jesucrist, pertany a tota l'Església. La mercè de redempció de captius s'ha de viure en comunió amb tot el Cos de Crist.

"Al qui pateix l'opressió se li ha d'oferir la possibilitat de realitzar-se d'una manera autònoma; volem que descobreixi la grandesa de la seva llibertat, la seva capacitat de comunió amb els altres, la seva obertura al misteri; volem que l'Església sigui un dia la llar de tots els homes lliures", exclama el teòleg mercedari citant tantes vegades (X. Pikaza, o.c., p. 69). Tot això comporta que ha de ser també tota la comunitat cristiana la que, no sols s'interessi i veig amb bons ulls el compromís i la tasca dels qui lluiten a primera línia contra tota mena d'esclavitud, sinó que també ha de recolzar amb comprensió i entusiasme l'obra dels peoners de la caritat cristiana.

En definitiva és l'Església la qui per manament de Jesucrist ha de fer aquesta obra de mercè d'alliberament dels germans captius. Per això són tots els cristians els qui han de recolzar els qui treballen en el camp de la caritat cristia-

na: amb el compromís de la seva comunió total i eficaç i també dedicant-hi diners, temps, preparació i braços. "En aquest esforç compromès —diu el Papa— han de ser exemple i guia els fills de l'Església, cridats, segons el programa anunciat pel mateix Jesús en la sinagoga de Natzaret, a "anunciar als pobres la Bona Nova (...), a proclamar l'alliberament als captius, la vista als cecs, a donar la llibertat als oprimits i a proclamar un any de gràcia del Senyor". I en això convé subratllar el paper preponderant que correspon als laics, homes i dones, com es digué diverses vegades en l'assemblea si-

camí: el d'un segle d'història. Damunt d'aquesta ciutat i diòcesi han caigut tempestats violentes i han bufat aires tonificants; hem viscut dies de glòria i hores tristes de guerres, incendis, persecucions, terror i injustícies de tota mena. Hem sabut fer grans coses i alhora ens hem perdut moltes vegades per les sendes del mal.

És la nostra història. La història d'aquesta ciutat que va escollir fa segles per baixar-hi i inspirar l'obra de la mercè de redempció de captius. És la vostra ciutat, i nosaltres som els vostres fills que avui repetim una vegada més:

Aparteu de nosaltres tota temptació d'afany de poder, de manipulació de les persones, de deixar-nos endur per la força del consumisme, de la demagògia o de la violència, que ens portarien a l'esclavitud de l'egoisme més inhumà.

Ajudeu-nos a alliberar els nostres germans que es debaten en la captivitat de la pobresa i de la misèria moral i corporal, dels desesperats, dels qui cauen en les xarxes de la drogaaddicció, dels qui sofreixen la manipulació sense escrúpols dels explotadors econòmics, laborals, socials, o que cauen en mans de les sectes alienadores. De manera especial i

balls, lluites, angoixes i pors. Mireu amb amor i pietat a les qui han hagut de sucumbir a fer del seu cos un objecte de comerç.

Vós que sou Mare, assistiu totes les mares vetllen solícites pels seus fills. Guieu-les i ajudeu-les pels camins, avui més difícils que mai, de pujar els infants i els adolescents per les sendes de l'honradesa, de l'esforç, del respecte i de l'amor a Déu i als germans. Doneu consol a les mares que ploren pels seus fills potser delinqüents o presos o bé que segueixen camins que els porten lluny de Déu, del bé i de la veritat. Mireu amb ulls de misericòrdia les mares solteres: feu-les valentes i que la nostra societat les ajudi eficaçment. Ajudeu les mares que són temptades a tallar la vida del fill que estan gestant: que no sucumbeixin al crim de l'avortament i que la societat les ampari per alliberar-se de l'esclavitud de menyspreuar la vida.

Beneïu les nostres famílies: que es vegin lliures de l'amenaça de l'atur i de la marginació. Que un amor veritable entre tots els seus membres faci que totes les llars un lloc de comunió, una autèntica escola de virtut i un racó de felicitat sentida.

Feu costat als vells que es troben sols o que malviuen en condicions infrahumanes. Que la nostra societat no toleri aquestes situacions d'injustícia i d'indefensió.

Guardeu la il·lusió, la puresa, l'esperança sempre viva i l'alegria dels nostres joves, nois i noies. Que ocupin amb responsabilitat el lloc que els pertoca en la nostra societat i en l'Església, i que tots sapiguem reconèixer i respectar els seus drets, mentre ells compleixen amb els seus deures en la família i en la vida social.

Mare de Déu barcelonina, Patrona del Cap i Casal de Catalunya, en aquesta hora important i plena de responsabilitat de la represa de la nostra nacionalitat, ajudeu tots els catalans a construir amb pau i concòrdia el nostre país pels camins de la llibertat, del respecte, de la justícia i de la solidaritat entre tots els ciutadans. Allunyeu de nosaltres l'esperit de discòrdia i de violència, els sectarisme i els partidismes esterilitzadors. Ajudeu als nostres governants a complir amb seny, amb justícia i amb amor, el seu servei en bé de tot el poble.

Mare de l'Església, suscitem en el cor dels nostres joves i noies el desig de servir Déu i els germans en els ministeris de l'Església. Necessitem preveres, diaques, religiosos, religioses i laics, que dediquin la seva vida i la seva activitat a l'edificació de l'Església de Jesucrist. Vetlleu perquè la crida de la vocació divina sigui acollida i corresposta amb generositat per tots aquells que la rebin. I que tots sapiguem ajudar-los amb el nostre testimoni cristianista!

I finalment, Mare de Déu de la Mercè, intercediu davant del vostre Fill Jesucrist per mi, pels bisbes auxiliars i també per tots els sacerdots, diaques, religiosos i religioses d'aquesta vostra diòcesi. Que tots sapiguem estar fermes al nostre lloc, servint els germans amb humilitat, amb diligència i amb amor, per a l'edificació de la santa mare Església de Déu. Amb veu forta us cantem una vegada més:

*"Dels captius mare i patrona
puix del cel ens heu baixat:
Princesa de Barcelona
protegiu vostra ciutat"*

Barcelona, en la solemnitat de la Mare de Déu de la Mercè, 24 de setembre de 1988.

NARCÍS JUBANY

Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

nodal. A ells competeix animar, amb el seu compromís cristià, les realitats i, en elles, procurar ser testimonis i operadors de pau i de justícia" (*la preocupació per la qüestió social*, 47).

Cloenda-Pregària

Aquí ens teniu, Mare de Déu de la Mercè. Som els vostres fills de Barcelona que invoquem el vostre celestial patronatge sobre la nostra ciutat i tota la nostra arxidiòcesi. Venim cansants d'un llarg

"Princesa de Barcelona, protegiu vostra ciutat".

Commemorem el centenari de la coronació canònica de la vostra santa Imatge. Fa un segle els barcelonins varen oferir-nos una corona d'argent. Avui volem oferir-vos una corona molt més preuada: la de la solidaritat humana i cristiana de tots els barcelonins amb els que pateixen tota mena de captivitat entre nosaltres. Ajudeu-nos, Mare, a ser testimonis valents, constants i eficaços de la caritat de Jesucrist, el vostre Fill.

amb la més exquisida de les vostres atencions maternals, assistiu els homes i dones que a les presons estan privats de llibertat: que la solidaritat de totes les persones i dels pobles faci menys penible la seva situació i que siguin ajudats eficaçment perquè trobin autèntica mercè de redempció.

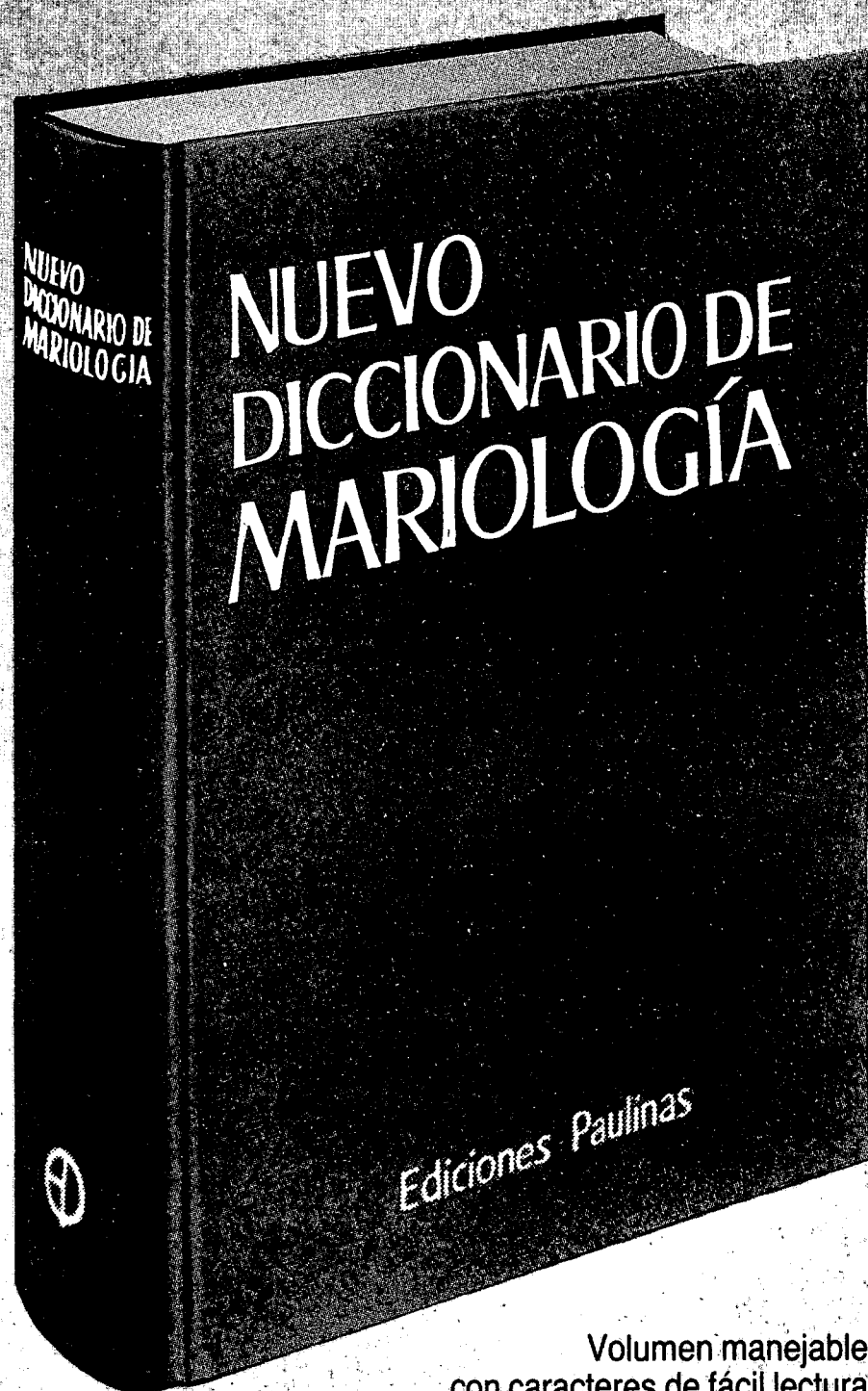
Vós que sou beneïda entre totes les dones, protegiu d'una manera especial les dones de la nostra ciutat i de la nostra diòcesi. Que siguin respectades i valorades en la seva personalitat. Doneu confort i valentia a les dones que han d'aquatar sobre les seves espatlles una sobredosi de tre-

El 5.º de la serie
«Diccionarios EP»

NUEVO DICCIONARIO DE MARIOLOGÍA

Un capítulo fundamental
en la renovación
de la doctrina mariana
del posconcilio.

- La exposición orgánica de mariología más exhaustiva y actualizada hecha hasta ahora:
Historia y tradición, biblia y magisterio, doctrina y vida, liturgia y devoción, arte y cultura
en 116 voces monográficas y 22 subvoces,
con un amplio índice analítico
y propuesta de lectura sistemática
para el estudio y la consulta.
- Es obra de un equipo internacional de 85 especialistas dirigido por Stefano De Fiores y Salvatore Meo, profesores del «Marianum» de Roma, el centro más importante de estudios mariológicos de hoy.
Adaptó la edición española un equipo de Ediciones Paulinas.

Volumen manejable,
con caracteres de fácil lectura,
encuadernado en cartóné.

Tamaño 13,5 x 20 cm. Textos a dos columnas.
2.128 págs. 8.500 ptas. (IVA incl.)

 **EDICIONES
PAULINAS**

28027 MADRID - Protasio Gómez, 15 - Tel. (91) 742 05 50 - Télex: 41872 EPSSP-E
08003 BARCELONA - Vía Laietana, 38 - Tel. (93) 310 18 08